DIARI CATALÀ, D'AVISOS, NOTÍCIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona	Edició vespre	2	ptes. mes
	Edició matí	2	» »
Península		7'50	» trimes.
América		8'50	» »
Unió postal		25	» »

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Perlandina, 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Àngels)
Telèfon núm. 5329 A

ADMINISTRACIÓ
Escudellers, 10 bis, entresol
Telèfon 184 A

Avisos, esquelles, comunicats i reclams a preus de tarifa. Per l'edició del vespre s'admeten esquelles mortuòries fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí fins a les tres de la matinada a l'Imprenta.

Any XXXII- N.º 8.538 — Barcelona: Dimecres 10 d'octubre de 1923 — Edició del vespre

CRÒNICA

L'ESTILOGRÀFICA

DE moment, vaig preferir de no fer renou al volt de la desaparició de la meva estilogràfica. No volia donar pàbul a una llegenda notòriament injusta. En el sí de la meva família, tinc, en efecte, una reputació singular de perdre les coses. He reparat que les famílies, en el llenguatge, hi preen més la color i el moviment que no pas l'exactitud. Precisament, si hi ha un home que no perdi les coses sóc jo. Però la meva família no distingeix entre aquests dos fets, destriats, al meu juí, per un abisme: haver perdut *una cosa* i haver perdut la *memòria* d'on l'hem deixada. Jo sóc, certament, aquella mena d'home capaç d'emportar-se'n una caixa de llumins de la casa del seu millor amic, com de no ensopegar mai en presència del revisor del tren a *quina* butxaca he posat el bitllet, com de portar tres o quatre mesos a la butxaca una lletra que la meva muller m'ha encomanat que expedís. (Mai no he pogut comprendre per què la meva muller, amb l'opinió injusta que té de mi, continua lliurant a l'atzar, pràcticament, la seva correspondència, a menys que sigui pel goig de tornar-la a veure quan ve el canvi d'estació.) Però exceptuant paraigües i alguns altres atuells que tenen igualment un fals posat d'inèrcia, no he deixat caure res en un trau insondable i definitiu. I àdhuc — amb modèstia, però — he de reconèixer que hi tinc un cert mèrit a no perdre res. Perquè no és pas que a mi em succeeixi com a aquell personatge d'una poesia de Schiller que tirava anells al mar i després els trobava en partir el peix que li duien a taula aquella mateixa nit. Ni tampoc no sóc d'aquelles persones que prenen tantes de precaucions per no perdre absolutament res, i sempre estan fent balanços i tancant calaixos amb pany i clau; i, en eixir d'una visita, s'encaren amb els senyors de la casa i els diuen amb un aire desinvolt: — He portat un bastó. He portat una bufanda. He portat una gabardina. He portat un capell. Total, 4. Ara, anem a veure el paraiguer. — No. No sóc nat per a ésser un home estricte. Tinc una naturalesa més aviat baldera. I, justament, el fet que jo no perdi les coses l'atribueixo al meu posat d'innocència, de confiança. En el fons, les coses troben que sóc un bon company. Més que dar-me un positiu disgust, em fan alguna petita facècia. Juguen a fet amb mi. Però jo no deixo mai de petge la idea — aconsoladora, amb tot i la seva vaguetat — que la cosa escàpola és en un armari o calaix X, sempre dins els meus dominis, fonamentalment fidel, i àdhuc preparant-me una graciosa sorpresa per al dia que ja n'haurà comprada una altra d'igual.

Bé: el fet és que la necessitava, jo, la meva estilogràfica. De primer, així i tot, estava decidit a no cercar-la, perquè ella no s'aferrisses en el seu eclipsi — i aquesta idea era la bona — ;però aviat em vaig adonar que sense la meva estilogràfica jo esdevenia, pràcticament, un analfabet. Sense ella, no em reeixia la mica d'estil literari que m'és habitual. Vaig haver d'escriure una lletra urgent de felicitació a estrebades penoses, i encara amb el poc tacte, tot pensant en l'estilogràfica, d'alludir a certes possibles contrarietats de la vida, que us poden sotjar de la primera recolzada estant. L'estilogràfica m'havia malavesat amb el seu truc de fer-me semblar més fi, intellectualment, del que sóc. Va haver-hi *un* amic (i és un miracle) que veient-me sirgar a base d'aquella àrdua missiva congratulatòria, fou capaç de l'heroisme de prestar-me la *seva* estilogràfica. I, per cert, no sé per què tothom és tan absurdament gelós de la *seva* estilogràfica. No sé pas què hi veuen. Les estilogràfiques *dels altres*, o bé pinten uns cabells gairebé invisibles, o bé són unes reals escombres. Però jo vaig rebutjar l'estilogràfica del meu amic. No m'agrada de sentir-me una mirada anguniosa al damunt, plena de la temença que hom apreti massa o carregui de costat.

De tant en tant, ho confessaré, jo mirava, enyorívol, la butxaca de la jaqueta on *tenia* el costum de portar l'estilogràfica (contra el parer de la meva muller, que troba més elegant de dissimular-la, adherint-la a la butxaca de l'armilla). Vaig agafar un llapis, però els llapis han progressat massa. Fa un cert nombre d'anys que van inventar de vendre'ls amb la punta feta. Ara ja es veuen amb la punta trencada, en innombrables petits intervals. Agafar un llapis, és una cosa que us mena infalliblement al destraleig. El llapis modern té la pruïja que us esmerceu en la cultura física. — Entre unes coses i altres, vaig comparèixer a casa amb una certa amargor. La meva muller em va mirar amb un aire serè. Havia arribat a casa a l'hora justa. Aquell dia el món exterior no m'era atractívol.) De subte els seus ulls s'endolciren. Va fer la cara de quan festejàvem, enrojolada i contenta:

— Gràcies a Déu que m'has cregut — va dir-me — i portes l'estilogràfica a la butxaca de l'armilla.

JOSEP CARNER

Curiositats mundials

EL BARRET DEL PESCADOR

Un membre important del partit irlandès de l'Estat lliure, estava pescant a l'ham. Estava completament absort per un peix que picava l'ham quan sentí un dispar de fusell sortit d'un amagatall proxim, al mateix temps que la bala li travessava el barret.

El pescador cercà en va trobar l'agressor, però heu's aquí que uns dies després d'aquest incident va rebre un paquet postal contenint un espléndid barret nou amb un paper escrit que deia:

«Perdoneu-me. Us havia près per un altre. Per a indemnitzar-vos aquí teniu un barret de la darrera moda. Espero que us anirà bé.»

La indemnització està bé, però si en compte del barret la bala li hagués travessat el cap, hauria pogut tramete'n un de nou per al pescador!

SIMPLIFICANT LA FEINA DE LA CUINERA

Entre la multitud d'entreteniments als quals dóna lloc la lectura dels anuncis petits dels diaris de París, es destaca el proporcionat per un que deia així:

«Dues persones demanen una cuinera, donant quatre cents francs al mes. El senyor renta els plats i serveix a taula. La senyora fa els llits. Escriure, etc.»

Tanmateix, trobant-se tan ben disposat aquest matrimoni, valdria la pena de fer un xic més d'esforç, i si el senyor triava els llegums i la senyora es posava a la cuina, podrien estalviar-se de donar un sou tan respectable a la cuinera.

PUBLICITAT POSTAL

En els temps actuals d'un comercialisme agut les coses que semblaven menys exposades a caure en l'explotació comercial hi estan oen a prop. Aquí teniu els segells de correu, per exemple.

Prescindint de l'amor que hi posen els colleccionistes, les efígies de reis i de presidents de la República, semblen exempts de tota propaganda per considerar-se com una representació del país.

Doncs bé: n'hi ha hagut prou que el Govern italià manifestés el seu propòsit d'arrendar els timbres per a posar-hi anuncis, perquè un empresari americà proposés al director de correus de Washington a pendre pel seu compte la fabricació dels segells si se li permet d'ornar-los amb el retrat de la seva dona, brillant estrella teatral.

LA PRIMERA SANTA AMERICANA

No hi ha al calendari cap sant d'origen americà. Aquest buit serà omplert, puix la Santa Seu està a punt d'instruir el procés per a la canonització d'Elisabeth-Anne Seton, originària dels Estats Units.

Vivia a la fi del segle divuit i nascuda puritana es va convertir al catolicisme a Itàlia on hi havia portat el seu marit malalt per a guarir-lo.

Ha dimitit l'alcalde de Barcelona senyor Banqué

Ha pres possessió accidentalment de l'alcaldia el Sr. Puigmartí

Dimissió del Sr. Banquè

Aquest migdia corria pels passadissos de la Casa de la Ciutat la versió de què aquest vespre hi hauria una notícia d'importància. Però ningú endevinava a què es podia referir.

Després hem vist que el caixer senyor Hortet i el comptador senyor Buxaderes, amb les respectives carteres, pujaven al despatx de l'alcalde, tal com hi pugen quan s'ha de fer arqueig.

Això ens ha determinat a «esperar els esdeveniments». I en efecte, moments després ha sortit la nota oficiosa segons la qual:

Havent dimitit amb caràcter irrevocable «i per motius de salut», l'alcalde En Josep Banqué i Feliu, s'ha possessionat accidentalment de l'Alcaldia el primer tinent d'alcalde En Ramon M. Puigmartí.

La notícia, com pot suposar-se, ha causat sorpresa, i es dubta que realment sigui per motius de salut, perquè dilluns, quan fou reelegit, el senyor Banqué, estava efusivament satisfet d'aquesta «elevació a plenari» que significa la confirmació de l'elecció.

El senyor Banqué avui ens ha semblat que gaudia de tan bona salut (gràcies a Déu), com d'ençà que fou elegit alcalde.

Lògicament cal cercar els motius després de la sessió de dilluns. Què passà en aquella sessió després de la reelecció de l'alcalde? Què ha passat que tingui relació amb l'Ajuntament? Tanta gravetat té que ha obligat a dimitir al senyor Banqué?

Cal esperar per a veure si és bestlluma quelcom.

CRIDA DE L'ALCALDIA

La freqüència lamentable d'accidents i atropellaments causats per automòbils, és deguda en la majoria dels casos, més que a la imperícia dels conductors o a la imprudència dels transeunts, a l'oblit que sovint els automobilistes tenen de les prescripcions que regulen la circulació d'aquells carruatges. A més, els sons estridents de la multitud d'aparells substitutius de la botzina que, en lloc d'avisar degudament el vianant que s'atansa un automòbil, el sobressalten i desorienten; els sorolls produits arreu i a tota hora, ocasionen greus molèsties als ciutadans.

Resolta aquesta Alcaldia, complint amb un dels seus primordials deures, a vetllar per la seguretat personal dels veïns i per la llur comoditat, recorda als conductors d'automòbils les disposicions següents referents a la velocitat, ús de botzines, sortida lliure i fums:

Primera. — La velocitat dels automòbils ha d'ésser adequada a les circumstàncies en què es desenrotlli, tenint en compte la intensitat dels trànsits pedestre i rodat, així com la seva distribució, l'amplada del carrer, el pendent, classe d'aermat, l'existència d'una o més vies en el mateix carrer etc., sense que en cap cas pugui excedir de 15 quilòmetres per hora.

En llocs estrets, en corbes de radi petit, davant les biques de carrers i en l'encreuament amb els tramvies, s'ha de moderar la marxa tot el que sigui necessari per a evitar tota mena de perills, fins arribar a parar-la del tot, sempre que es pugui tèmer algun accident, dificultat o desordre en la circulació. El conductor, en moderar la marxa, farà sonar la botzina a curts intervals per a avisar la presència de l'automòbil i immediatament estendrà el braç fora del cotxe per indicar el canvi de marxa als vehicles que poguessin seguir-lo.

Segona. — L'automòbil ha de portar una botzina de so greu i uniforme, estant prohibit l'ús de sirenes, «claxons», xiulets, i altres aparells de so agut o estrident, que pugui sorpendre els transeunts.

El conductor ha d'avisar sempre amb la botzina en llocs estrets, en corbes de radi petit, en front de les boques de carrers i en l'encreuament amb els tramvies.

Tercera. — Està prohibida la circulació per l'interior de la ciutat, d'automòbils de sortida lliure de gasos i fums.

Quarta. — Està prohibit produir excès de fum.

Aquesta Alcaldia castigarà inexorablement la infracció de les disposicions precedents amb multa de 10 a 50 pessetes. Els agents de la meva autoritat, queden encarregats, sota llur responsabilitat estricta, de formular les oportunes denúncies.

Barcelona, 9 d'octubre de 1923. — L'alcalde, Josep Banqué Feliu.

LA TINENCIA D'ALCALDIA DEL DISTRICTE X

El tinent d'alcalde del districte X senyor Argimón ha donat ordres terminants a la guàrdia urbana perquè denuncii tota infracció comesa pels vehicles que marxen amb excés de velocitat i contra direcció, i molt especialment els que transiten per la carretera de Mataró, on ha disposat que es situï un guàrdia a cada un dels punts coneguts per «Quatre Cantons» i «Pont dels Àngels», per la constant aglomeració de carruatges que transiten pel dos punts indicats, estant disposat a ser inexorable amb els infractors.

CONSTITUCIÓ DE COMISSIONS

Ahir es constituïren les Comissions municipals permanents, d'Hisenda, Proveïments i Central, sota la presidència respectiva dels senyors Par, Amargós, Puigmartí i Campanyà, aquest últim amb caràcter accidental per estar absent de Barcelona el president en propietat senyor Proubasta.

La d'Hisenda s'informà de la marxa dels assumptes que són de la seva competència i prepara l'ordre del dia per a la pròxima reunió.

La de Proveïments tractà en línies generals de sa comesa, convenint estudiar els assumptes pendents per ordre d'antiguitat o pel d'utilitat pública a fi de proposar o adaptar els acords dintre la més perfecta imparcialitat i justícia.

La de Foment canvià impressions respecte dels assumptes que li estan confiats i designà els senyors Bono, Regàs i Simó per a formar la Inspecció de Bombers.

La Central tractà de la orientació general i acordà sollicitar la formació de llistes del personal adscrit a cada Negociat dependent de la Comissió, amb expressió del seu respectiu càrrec i del servei que presta.

Totes acordaren celebrar llurs juntes els dimarts, a les cinc de la tarda.

Es personaren en totes les Comissions l'alcalde i el secretari de l'Ajuntament saludant als assistents i oferint-se mutuament per a tot allò que pugui contribuir a fer profitosa l'actuació que els està confiada.

VISITES A L'ALCALDE

Acompanyada del cònsol de França M. Felippi, ha complimentat l'alcalde la delegació francesa que arribà ahir passada a Barcelona per assistir a la inauguració de la sala francesa de l'Exposició Internacional del Moble celebrada aquesta tarda al palau Industrial.

També el complimentà el catedràtic de la Universitat don Magí Fàbregas Cortés i el marquès de Foronda.

L'ACTITUD DE «SOLIDARIDAD OBRERA»

«Solidaridad Obrera» diu:

«El órgano de relación entre los trabajadores era el Sindicato. Al cerrarlo, al clausurarlo, se embota ese órgano, se atrofia, y a función no se realiza normalmente. Se podrá alegar que se evita el peligro de las detenciones en masa, pero ese peligro existe siempre. En pleno régimen constitucional, gobernando los liberales y de gobernador civil de Barcelona el señor Portela, se efectuaban detenciones, no por suspensión de garantías, claro, pero se imponían quincenas.

Bien o mal, los Sindicatos, en pleno régimen militar, llenaban la misión que como tales Sindicatos es incumbia; daban una sensación de serenidad y de seriedad. Orientaban y resolvían odos aquellos incidentes que naturalmente surgen cada día en el taller, en la fábrica, en la obra, etc., entre el patrono y los obreros.»

EL CAS DEL SENYOR CABEZAS

A l'Ajuntament es va rebre ahir un ofici del governador civil, general Lossada, ordenant que cessi immediatament en el càrrec de regidor el tinent d'alcalde don Ferran Cabezas, per ésser aquest director de la societat anònima Fira de Mostres, amb la qual té pendent un judici declaratiu de major quantia la Fira Oficial de Mostres, organisme que, com ja se sap, depen de la Corporació municipal.

El motiu de cessació és que la llei prohibeix que exerceixi el càrrec de regidor qui tingui pendent una causa administrativa o judicial amb l'Ajuntament.

D'UN ATEMPTAT

Continua el jutjat especial treballant en el sumari per atemptat, al lletrat senyor Homs Sors, esdevingut el dia 5 de juny últim, en el qual resultà assassinat l'agent Lluís Fernàndez Alegría, qui en unió d'un altre company, acompanyava a l'esmentat lletrat, del qual resultà amb lesions greus el noi Pere Garriga, empleat d'un bar pròxim al lloc del succés.

La conclusió del sumari sembla que està pendent d'uns exhorts tramesos últimament a Valladolid, relacionats amb els detinguts i processats per aquesta causa.

En l'actualitat, continuen a la presó, com complicats en el fet, Josep Picón Martínez i Josep Espuñes Bach, i es declarà la rebellió dels altres processats Pere Boada, Josep Alam, Ramon de Rius, i Joaquim García Sancho.

Segons els desigs del senyor Carrera, jutge especial, aquest sumari quedarà conclòs en la pròxima setmana.

ALLIBERATS

Fou posat en llibertat, el conegut sindicalista Lluís Serra Vilalta.

Aquest havia estat un dels més significats elements de la societat «La Constància», en la qual hi figuraven la major part dels obrers de l'art fabril.

Fou detingut el dia 5 de l'actual, i ha declarat que es troba separat de la vida militant de l'actual organització obrera.

També ha estat posat en llibertat, junt amb altres sindicalistes En Barrera, administrador de «Solidaridad Obrera».

EXAMEN D'EXPLOSIUS

Els caps i oficials de la Mestrança d'artilleria, han reconegut uns artefactes que foren ocupats a Bonaventura Mora Laguarda i que la Inspecció de Seguretat va remetre al Camp de la Bota.

Resultaren ésser dos cartutxos de dinamita, de base inerte, semblants als que expén la Companyia Arrendatària d'Explosius, i cinc càpsules de pólvora.

Es procedí a la destrucció d'uns i i altres, i pels efectes de l'explosió es pogué suposar que haurien pogut produir danys en persones i coses.

FANTASIES REGIONALS

Aquests últims dies han corregut per Barcelona i després per tot el restant de l'àrea de la qual la metròpoli és capitalitat natural uns rumors atribuint al Directori militar la idea de fer una divisió regional fantàstica, amb la qual les terres de Lleyda passarien a Aragó des de La Sagarra, i les de Tarragona anirien a València des del Penedès. En canvi Balears passaria a Barcelona i Girona.

La veu anònima ha arribat fins al general Primo de Rivera i aquest ha desmentit per mediació del governador civil general Losada, semblants excessos d'imaginació.

Per tant els compatriotes de la Catalunya estricta que s'havien dirigit a nosaltres preguntant el que hi havia de cert en el rumor, poden desmentir-lo rodonament.

El governador, en rebre aquest migdia el periodistes, els ha manifestat que havia demanat al general Martínez Anido què hi havia de cert en els rumors que circulaven aquests dies per Barcelona referents a l'esquartèrament de les quatre «provincies» catalanes, afectant-ne algunes a Aragó i València. Ha dit que el sots-secretari de Governació li va contestar que eren rumors infonamentats, i posà el governador en comunicació al president del Directori, el qual li va afirmar de la manera més terminant, que no s'havia pensat ten sols en aquesta modificació territorial d'Espanya.

El sots-secretari de Governació ha tramès al governador un telegrama ordenant que es facin recerques sobre la procedència d'aquestes notícies, i cas de trobar el niu, castigar els culpables.

Afegí el general Lossada que no és la primera vegada que circulen notícies falses i tendencioses, encaminades a provocar descontent per l'actuació del Directori. Digué que caldrà fer que quan un doni una notícia així se li pregunti d'on l'ha treta, i si se sap l'autor, portar-lo a la presó.

ELS EMPLEATS MUNICIPALS

Una comissió d'empleats municipals va anar al Govern civil per a parlar amb el governador del fet que l'alcalde els hagi destinat al lloc que els correspon pel nomenament que tenen.

Es tracta dels empleats que tenen volants d'obrers de les brigades municipals o bé d'agents d'arbitris, però que presten servei a oficines o en lloc. Es calcula que d'empleats d'aquesta mena n'hi ha alguns centenars.

Sobre aquesta qüestió va dir el general Lossada que no havia vist la comissió perquè ell era fora quan hi anà, però que de totes maneres tenia d'avençar que poca cosa podria fer-hi perquè era natural que passés això, encara que comprèn que lesiona interessos. Afegí que s'havien de destinar tots els empleats als llocs que els correspon, i aquell que no hi vagi que quedi cessant. Si amb aquesta mesura l'Ajuntament queda faltat d'escrivents ja convocarà oposicions i crec que se'ls tindrà la preferència.

La Conferència Imperial Britànica i la situació política

La qüestió capital de la reunió a Londres dels representants dels Dominions és de saber si aquests fortificaran o dificultaran la política de la metròpoli a Europa.

Els ministres acaben d'estudiar durant dos dies el discurs de Lord Curzon i les reaccions que ha produït a Anglaterra i a fora i sembla que parlaran clar a la sessió.

Diu que preguntaran per què el ministre d'Estat ha destruït la bona impressió d'harmonia amb França que havia donat el discurs del president; per què Anglaterra continua donant una impressió de passivitat; per què ord Curzon ha encoratjat la resistència alemanya, quan en ses converses amb el doctor Sthamer aconsellava que acabés; i, en fi, com pot avui criticar el tractar de Versalles o l'estat de pagaments de 1921, quan n'és ell mateix un dels signataris.

Lord Curzon ha aconseguit descontentar a tothom: els partidaris de l'activisme britànic com el general Smuts, ensems que els partidaris de l'Entesa i defensors de l'acció franco-belga al Ruhr. Per això, en ambients conservadors i en la premsa de lord Rothermere, se li reclama la dimissió.

Hi ha altres tres fonts de descontentament, encara que sols indirectament relacionades amb la política estrangera d'Anglaterra que és l'objecte de la conferència de l'Imperi.

L'una és l'agitació proteccionista. A un grup de conservadors, impressionats per la conversió al proteccionisme d'alguns centres lliberals com Bradford i convençuts que el Labour Prty, en son conjunt, està guanyat en aquesta casa, li reca que Mr. Bonar Law es compremetés en les eleccions de novembre a no posar la qüestió del lliure canvi i del proteccionisme en primer terme de son programa polític.

Es necessari fer notar que, no sols es comprometé per ell mateix, sinó per son successor eventual.

El millor mitjà de desfer-se d'aquest compromís, diuen els conservadors, seria ventilal-lo en unes eleccions durant la primavera.

En segón lloc és precís remarcar la campanya dels treballistes referent a l'atur.

Mr. Clynes, com a president de la comissió per l'atur organitzada pel congrés de les Trade-Unions, ha preguntat si el govern ha elaborat nous plans per a donar treball als sense feina, tal com ho prometé a l'estiu. Havent semblat evasiva la resposta de Mr. Montague Barlow, els treballistes demanen la convocació del parlament.

Després, certs ambients polítics i financiers han trobat alguna cosa a objectar a la consolidació del deute amb els Estats Units, fent-se portaparaula de llurs crítiques lord Beaverbrook, la veu del qual es deixa sentir cada dia amb més autoritat al món polític.

Fou molt lloat Mr. Baldwin, quan, pel gener passat, negocià l'acord financier de Washington, perquè als avantatges morals de la regulació del deute s'hi ajuntava un doble guany: l'alça de la lliura esterlina i el restabliment de la plaça de Londres com a centre financier del món. Ara comencen a veure la cara de la medalla i es pregunten si no hauria estat millor procedir primer a una solució general dels deutes aliats i si la mateixa alça de la lliura no és un mal.

Ensems es constata una menys-valua del producte dels impostos de l'Anglaterra en relació als de l'any passat. Com que les necessitats resten les mateixes i, encara, s'han encarregat del servei del deute americà, és probable que en resulti un nou moviment en el sentit que indica la nota Balfour reclamant a França i a tots els deutors el pagament, si més no, d'una part dels seus deutes.

Les condicions generals del moment i la situació difícil del contribuent anglès faran en aquest cas la Tresoreria britànica menys disposada a concessions o reducció, damunt els deutes aliats, del que no ho ha estat mai després de la guerra.

Això no són més que unes quantes indicacions sobre les forces que minen el ministeri Baldwin per dintre i que podrien obligar-lo a cercar aviat una renovació de poders. Aquesta evolució seria precipitada si els primers ministres dels Dominions, que restaran reunits durant dos mesos, afegeixen dificultats al govern de la metròpoli, ajudant tal o qual tendència dels partits anglesos.

IMPROMPTU

ELS DOS MUTS

JO tinc un amic íntim, el qual, des de la catàstrofe del Japó, viu preocupat, nerviós, convençut que la fi del món s'apropa.

Si un mal jorn, diu ell, s'obrís una esquerda en la superfície de la terra i l'aigua del mar es precipités a raig fet sobre el foc central, es formaria una massa enorme de vapor d'una tensió tan horrible, que el nostre planeta faria un pet com una gla, esmicolant-se i projectant els trossos en la immensitat com projecta el pedragoleig una barrinada. Mentre es parlà de volar amb dinamita la roca africana on roman encallat el creuer *España*, el nostre amic no assossegava. No val a remenar el fons de les aigües, car Déu sap si destaparem la via fatal que les posi en contacte amb el foc, determinant així la tremebunda explosió. Les comunicacions internes són tan misterioses! Des que un pastor d'Olesa de Bonesvalls va perdre una cabra esquellera dintre un avenc de la contrada i l'esquella aparegué, més tard, a la platja de Vilanova, es pot creure en qualsevol revolució de buidors i altres. I ell no es fia pas massa de la constitució geològica de Catalunya i creu en un possible sotrac d'origen volcànic, del qual podrien esdevenir la nostra dissort i el nostre extermini.

Ara, amb l'estat de coses esdevingut, amb les seguretats donades pel senyor alcalde de regular el preu de les subsistències i la marxa dels automòbils, i amb l'esperança d'un decret sensacional, la seva imaginació s'ha desviat; camina més superficialment, es refia que, així com un cataplasma de farina de llinet apaga les inflamacions viscerals, els bons propòsits del Directori poden influir en les commocions telúriques.

Tot entrarà en caixa a poc a poc, ajudant la Providència.

Sols l'exasperen les restriccions establertes pel nou règim. Sobretot les d'ordre ideològic.

Ah, l'hagués vist, l'altra vetlla, *contemplant* la conversa de dos muts! Un d'ells devia dir sàtires, devia mofar-se de quelcom encimbellat, i l'altre, bo i servant una expressió d'astorament als ulls, es partia de riure. El primer cridava amb tota la força dels seus gestos i de les seves ganyotes, i el segon li responia amb sons guturals, com esgarips d'un clarinet embussat. I tot ho podien fer i celebrar-ho impunement. Ni bans ni gasetes cohibien llur paraula.

— Som més muts els que en tenim, de paraula — exclamà el meu amic. Demés, ells ens guanyen l'avantatge en sordejar. S'estalvien indignacions i greuges.

I jo penso que el meu amic tenia raó. Si aquest impromptu el pogués escriure amb les celles i amb ullades, amb cops de mà i bellugant els dits, altrament fóra expressiu i gracios. I un periodista envejant un mut no és precisament la cosa més grotesca de la terra, però poc li manca.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

PRUDENCI BERTRANA

Al Próxim Orient

M. BERENGER A RUMANIA

El senador francès Bérenger, durant el seu viatge d'estudi per Romania, ha visitat Galatz i Braila, ports del Danubi, i les regions petrolíferes de Moreni i Campina. Acompanyat dels representants del govern i de membres del Parlament, ha estat objecte d'una acollida cordial a tot arreu.

Després d'haver conferenciat amb M. J. Bratanio, president del Consell, M. Duca ministre d'Estat i M. Vintila Bratiano ministre de Finances, sobre els problemes econòmics i financiers referents a les relacions de França i Romania, sortirà d'aquest país cap a Polònia.

Havent estat interrogat sobre la impressió que li ha produït la situació política, econòmica i financiera de Romania, ha respost que creia del tot indicats els procediments de M. Vintila Bratiano, perquè practica una política de nacionalisme que recorda a de Cavour després de a unitat italiana.

Suprimint la inflació i les mans foradades, fa una obra indispensable, però Romania és un país ric, la producció del qual, susceptible d'un gran augment, pot crear els recursos necessaris per assegurar la satisfacció completa de les necessitats, i fins la prosperitat financiera, a condició de concedir una llibertat més gran, i, especialment, de crear una estabilitat entre les relacions de la indústria i comerç amb l'Estat ja que la limitació i la precisió de l'estatisme són condicions indispensables en el moment de tractar l'eixamplament de les relacions econòmiques internacionals. França, desitjosa de conservar i desenrotllar les seves relacions amb Romania, està particularment interessada en aquesta política.

Considero els ports de Braila i Galatz com els motors de la circulació del país cridats a un gran desenrotllament per l'exportació, gràcies al millorament de la navegació per les boques del Danubi.

Instaré als meus col·legues — acaba M. Bérenger — a visitar Romania perquè es facin càrrec de la confiança que inspira el seu esdenidor econòmic i polític ensems que els lligams que l'uneixen a França.

Totes les misses que se celebraran demà, dia 11, de dos quarts d'onze a dotze, a l'altar del Santissim Sagrament de les esglésies de Sant Cugat i Sant Francesc i a la capella dels PP. Caputxins de Nostra Senyora de l'Ajuda, Montepio de Santa Madrona i església de Santa Clara i a la parroquial d'Argentona, seran aplicades en sufragi de l'ànima de

D.ª Ramona Tusquets i Marcet

que morí el 8 d'octubre de 1922

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostólica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats germans Pilar i Joan, cosins i parents tots, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i l'assistència a alguna de les dites misses, que els en quedaran eternament agraïts.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números: 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E. F. ESCOFET & C.ia
Ronda Universitat 20.

Dr. G. Moragas Metge de l'Hospital de Santa Creu.—Portaferrissa, 18, entri. — De 4 a 6 i de 8 a 9

DR. FERRANDO ha traslladat el consultori de l'OIDA, GOLA i NAS, a la RAMBLA DE CATALUNYA, 65, principal. - Telèfon 1214 G

Falta aprenent caixista, avançat, per a treballar en aquest diari en el torn de nit. Dirigir-se a l'EDITORIAL CATALANA, Ferlandina, 7, 9 i 11, de nou a dotze del matí.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 9 d'octubre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 767'2, 767'4, 766'0.

Termòmetre sec: 17'9, 24'3, 20'8.

Termòmetre humit: 14'2, 19'2, 18'0.

Humitat (centèsimes de saturació). 64, 59, 76.

Direcció del vent: NO., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 5, 1.

Estat del cel: Quasi serè.

Classe de núvols: C., C.St., C.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 25'0; mínima, 15'5; mínima prop del sol: 14'6.

Oscil·lació termomètrica: 10'8.

Temperatura mitja: 20'7.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 80 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Na Antònia Lario, ha presentat una denúncia al jutjat, contra un ex-governador civil de Barcelona, i propietari d'un diari madrileny.

La senyora Lario conta que, en el temps que l'esmentada persona era governador, un coronel de la guarnició de Madrid va escriure-li una carta, dient-li que, essent amic d'aquell i havent-lo trobat a l'esmentada capital, va dipositar-li 2.000 pessetes per tal que ella les passés a recollir, quan el senyor aludit fos a Barcelona.

Segons diu l'esmentada senyora, va fer visites al Govern civil i va escriure cartes al senyor esmentat, sense que mai se la rebés ni obtingués cap contesa.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

— RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu, amb extraordinària perfecció. Es inofensiu. Es l'ideal. Venda a les perfumeries.

A Na Amàlia Losas, ahir, al Passeig de Sant Joan, cantonada al carrer de Consell de Cent, li foren timades 100 pesetes, pel tan conegut procediment anomenat de les misses.

Va presentar-ne una denúncia al jutjat de guàrdia.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

-JOIES VILANOVA Unió, 6.

Al jutjat, ahir fou presentada una denúncia d'usura, contra Josep Gener.

Segons la dita denúncia, el detingut deixava diners a empleats de l'Estat i del Municipi, fent-los firmar una quantitat doble de la que percebien.

El denunciat va ingressar als calabossos del Palau de Justícia.

Avís important

La Fira Oficial de Mostres de Barcelona va registrar les paraules "Saló de la Moda" on el Ministeri del Treball amb el número 5991

La Fira de Mostres s'oposarà que les dites paraules siguin usades per entitats o particulars per a titular llurs manifestacions.

El gerent d'una pelleteria, situada al carrer de Consell de Cent, núm. 286, senyor Alfred Buck, ha denunciat al jutjat, a uns agents de Duanes, dient que havia remès a aquests senyors, 2.400 pessetes, per satisfer els drets aranzelaris de dues caixes de gèneres.

Segons el denunciant, a hores d'ara, no sap on han anat a raure les caixes i les pessetes bestretes.

-Per als intel·lectuals: café La Garza.

- Coberts metall blanc garantits. Preus sense competència. Llorens Germans. Rbla. Flors, 30.

Un gos de carrer mossegà a Enric Balaguer Mestres, de 6 anys, al carrer de Menéndez Pelayo, cantonada Providència, i li causà erosions a la cuixa dreta.

— Per a obrers: café La Garza.

- Pianos Cussó SFHA Verticals, cua i autopianos. Canuda, 31

Al carrer de la Foradada, un gos mossegà a Roseta Bachero Vivas, de cinc anys, i li causà erosions a la ingle esquerra.

La Interessantíssima JÚLIA FONS escriu, firma i rubrica: «Són els meus preferits els Pólvors d'Arros «Freya». Els de color rachel per a les meves «toilettes» de dia, i els de to malva per a l'escena. Són meravellosos.»

Es fabriquen en set varietats: Blancs, rosa 1 i 2, rachel 1 i 2, morescs i malva. Capsa: 3'50 pessetes. FLORALIA

Leopold Pellicer, de 40 anys, al carrer d'Entença, fou mossegat per un gos que li causà erosió a la cuixa dreta.

Al carrer del Remei, un gos mossegà a Antoni Sallent Manau, de 49 anys, i li causà erosions a la regió infraescapular esquerra.

El remolc del tramvia núm. 37, a la plaça de Santa Anna, atropellà a Francesc Pujol López, de 28 anys, i li causà forta contusió a la regió costal dreta, pla anterior i commoció cerebral i nerviosisme.

— Demaneu mitges ampolles Aigua «VICHY CATALÀ» en Hotels i Restaurants.

Al carrer de Muntaner, l'auto número 10178 B, atropellà a Joaquim Pocino, de 60 anys, i li causà contusions a l'escàpula humeral esquerra i toràcica lateral.

El fuster Jaume Illa Auguet, de 31 anys, treballant es ferí, tallant-se la primera falange del dit índex de la mà esquerra.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Per als que pateixen de l'estòmac ELIXIR GREZ El millor preparat digestiu del món.

El paleta Agustí Iriés Tudela, de 45 anys, treballant a una casa en construcció del carrer de Sepúlveda, va caure de la bastida i es causà erosions a l'avantbraç dret, i contusions a les regions lumbar i dorsal.

Al carrer del Colom, des d'un balcó tiraren una pedra a Conxa Oslam Aznar, de 15 anys, i li causaren contusió al parietal esquerre.

— Sucre Sastre i Marquès, específic contra els cucs i purga els nens.

Pel carrer de la Creu Coberta, cantonada Béjar, Josep Martí, venia sense permís raims que li foren decomisats, junt amb les balances i pesos. Els raims foren remesos als pobres de l'Asil del Parc.

— MODES CARME SUÑÉ
Apertura de temporada. Models i creacions de París.
GRANS EXISTÈNCIES

Lluís Plana López, de 26 anys, volia pujar a un autòmnibus de Sans-Sant Martí, malgrat no haver-hi lloc. S'insolentà amb el conductor i amb el guàrdia urbà, i per tant fou conduït a la Delegació.

—DEPILATORI BELLESA treu d'arrel el pèl noixi, pèl de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en perf. Primer premi París i Berlín.

Un carro de l'Hospitalet, atropellà a Josep Cierva Navarro, de 35 anys, i li causà erosions al genoll i al peu esquerre.

Al carrer de la Creu Coberta, davant de la del Gall, Ramona Claramunt Lloveras, de 19 anys, anant el tramvia en marxa, intentà baixar, hi ho va fer al revés, com acostumen fer-ho les dones, i va caure, causant-se erosions al front.

El vinent divendres, a dos quarts de deu de la vetlla, celebrarà la Germandat Societat «La Unió Ultramarina», en el seu estatge social, Ronda de Sant Pau, 34, pral., l'Assemblea general ordinària que havia de tenir lloc el dia 27 del passat mes de setembre, i en la qual es tractarà el següent ordre del dia: Lectura de l'acta de l'anterior, aprovació dels estats de comptes i nomenament de càrrecs per a la Junta directiva.

El tercer diumenge del present mes, dia 21, es farà una excursió a Montserrat, dirigida pel Rnd. P. Joaquim M. de Barnola, S. J.

Per tota mena de dades, dirigir-se a la llibreria de la senyora Vidua de Joan Rosals (Portaferrissa, 30), on es fan inscripcions per a la dita excursió. Hi ha temps d'inscriure's fins el dijous, dia 18, inclusiu.

Per motius de companyonia ha presentat la dimissió del seu càrrec de jurat del Certamen organitzat pel Foment de Cultura Femenina, l'escriptor don Carles Sanahuja, havent fet remesa dels treballs rebuts, al Consell de l'entitat organitzadora.

La Junta Directiva del partit de Sant Feliu de Llobregat de l'Associació de Mestres públics de la «provincia» de Barcelona, ha quedat constituïda amb els següents senyors:

President, don J. Màxim Mola; vice-president, donya Matilde Orduña; tresorer, don Joaquim Rosal; comptador, don Jaume Fabregat; delegat, don Contantí Castarlenas, i secretari, don Maximí Salvador.

En les conferències desenrotllades la setmana passada pel Dr. Durán Arrón, a l'Institut de Medicina Pràctica, a propòsit d'Endocarditis, expoà amb tot detall els fets més sobresortints que avui dia es conceptuen primordials per a produir aquell morbosisme, deduïts d'estudis anatòmics i anatomopatològics, practicats per metges que laboren sobre el particular. Relacionà aquells treballs amb els fets clínics de la malaltia, demostrant una vegada més l'connexió íntima entre el procés histopatològic i clínic. Ambdues conferències foren escoltades per un públic selecte, en el qual figuraven ilustres personalitats de la medicina.

La pròxima sessió científica que es celebrarà demà, dijous, a dos quarts de set, versarà sobre «Evolució clínica i terapèutica de les endocarditis».

Agapit Miquel Guijarro, de 25 anys, va arrencar la «crida» de l'Alcaldia referent a la velocitat dels automòbils i fou portat a la delegació.

A un pis del carrer de Blay es barallaren Beatriu Huguet, de 50 anys, i Miracle Montalvo, de 58, movent tal entrenou que sonaren xiulets d'auxili, alarmant tot el veïnat, i ambdues escandaloses foren conduïdes a la delegació.

Mentre omplia el dipòsit de benzina de l'autocamió núm. 9.973, s'inflamà i es cremà l'autocamió. Acudiren les bombes quan ja el foc era apagat.

La sessió del Consell Directiu de la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de cases barates corresponent a la present setmana tindrà lloc dissabte en lloc del divendres, com es celebrava ordinàriament.

EXPOSICIO DE BARCELONA

Els intel·lectuals proclamen que la cosa més superba que figura a l'Exposició en l'art del Cristall són

dos gerros grans amb columnes de cristall de Baccarat, muntades en bronze daurat, tot de pur estil Lluís XVI

que exposen entre diferents objectes de cristall, Porcellana i Orfebreria en els

Stands 5 al 8 els establiments

GRIFÉ & ESCODA
Central: Fernando, 36

SALÓ-EXPOSICIÓ de les últimes creacions

Vida religiosa

Avui, Sants Francesc de Borja, confessor; Florenci, màrtir, i Sabí, confessor. — Demà, La Maternitat de Nostra Dona; Sant Germà, bisbe i màrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Religioses Filles de Nostra Dona (Ensenyança, carrer d'Aragó). Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Francesc de Borja, color blanc. — La de demà: Del dia color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bona Nova, a Sant Agustí. — Demà, Nostra Dona del Patrocini, a la Catedral.

Adoració nocturna: Demà, Torn del Sagrat Cor de Jesús.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Jesús Crucificat, a la seva capella Escorial, 155 (Gràcia).—Demà, Torn de la Purissima Sang, a la mateixa capella.

Obituari

FUNERALS

Na Carolina Juncosa i Mestres, viuda d'En Jaume Vives. Morí el dia 15 d'agost. Demà, a dos quarts d'onze, a l'església dels Sants Just i Pastor.

Na Maria Anna Farrés i Arús de Balliori. Morí el dia 11 d'agost. Demà, a les onze, a la Concepció.

Na Carme Busquet i Forn. Morí el dia 7 de setembre. Demà, a les deu, al Carme.

Na Irene Ferrer i Rapallo, vidua d'En Francesc Layner Leal de Ibarra. Morí el dia 30 de setmbre. Demà, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

ANIVERSARIS

Na Adelaida Bagaria i Puig. Morí el dia 11 d'octubre de 1922. Demà misses a Betlem, Santa Anna, Sant Boi de Llobregat, Castelltersol i Marangés, als Jesuïtes del carrer de Casp i a les Esclaves del Sagrat Cor.

Na Ramona Tusquets Marcet. Morí el dia 8 d'octubre de 1922. Demà, de dos quarts d'onze a dotze, misses a Sant Cugat, Sant Francesc, Ajuda, Santa Madrona, Santa Clara i a la parròquia d'Argentona.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Joan Bosch i Mas, Pvre. Enterrat aquest matí a Sant Pere de Rives.

Na Pilar Pujol i Marí de Rosell. Enterrada aquesta tarda al Cementiri Nou.

La Successora de Puigdengolas participa que l'exposició de models de

Capells Vestits i Abrics

tindrà lloc en els seus salons els dies 12 i 13 próximes a les cinc de la tarda

Corts, 618, prl.

Bisbat

—En aquesta Secretaria de Cambra s'ha rebut un edicte del bisbat d'Avila convocant a oposicions per una canongia que hi ha vacant.

—El Carrer número del Butlletí Oficial Eclesiàstic del bisbat de Vich és dedicat en bona part a la ressenya de les festes de la coronació de la Verge de la Gleva.

—Ha obtingut un benefici a Reus el doctor don Josep Ricart i Alier, catedràtic del Col·legi de Sant Miquel dels Sants de Vich.

—Ha mort mossèn Joan Bosch i Mas, rector de Sant Pere de Riu (Pineda).

Tribunals

Assenyalaments per a demà

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera

Santa Coloma de Farnès. Incident. Teresa Traviseo contra Ramon Carbonell.

Sant Feliu. Incident. R. Olivella contra A. Rodés.

Sala segona

Puigcerdà. Menor quantia. Josep Martí contra Josep Fatjó.

Universitat. Major quantia. Joan Vernis contra Josep Vernis.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera

Drassanes. Quatre orals per escàndols, robatori i estafa.

Secció segona

Arenys de Mar i Berga. Dos orals per violació i danys.

Secció tercera

Hospital. Injúries. Processat Rómul Rocamora.

Secció quarta

Concepció. Homicidi. Francesc Balaguer.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a demà s'han fet els següents assenyalaments:

Anfejudicis a les nou

Núm. 1.091; per accident del treball de l'obrer Salvador Lerma contra el patró «Industrias Metalúrgicas» i Mútua General.

Núm. 1.082; per accident del treball de l'obrer Didac Barahona contra el patró Francesc Piera i Mútua General.

Núm. 1.093; per reclamació de salaris de l'obrer Màxim Soler contra el patró J. Mir Vives S. en C.

Núm. 1.094; per reclamació de salaris de l'obrer Ernest Jardí contra el patró Esteve Capdevila.

Judicis a les deu

Núm. 922; per accident del treball de l'obrer Antoni López contra el patró Anònima d'Accidents i Eladi Escofet. Jurats: patrons Fugasot Tarrach i Serra; obrers, Viure, Miret i Castell.

A dos quarts d'onze

Núm. 1.075; per accident del treball de l'obrer Felip de la Rua contra el patró Ferrocarrils de M. S. A. Jurats: patrons, Casajuana, Vila i Casals; obrers, Viure, Villaplana i Castell.

A les onze

Núm. 840; per reclamació de salaris de l'obrer Domènec Sloer contra el patró Bartomeu Vila. Jurats: patrons, Moreno, Andirà i Badó; obrers, Asencio, Viure i Llorens.

A un quart de dotze

Núm. 1.020; per reclamació de salaris de l'obrer Pere Martí contra el patró Josep Rius. Jurats: patrons, Andorrà, Jeremias i Carbonell; obrers, Canut, Villaplana i Gené.

DELS JUTJATS

En Lluís Fabra ha denunciat que per mediació d'una agència de transports va trametre a València una partida de gèneres de cotó, i malgrat haver transcorregut tres mesos encara no ha arribat al seu destí. L'agència contesta amb evasives.

Els esports

LAWN-TENNIS

Suzanne Lenglen al Reial Lawn Tennis Club del Turó. — Davant d'una enorme concurrència desitjosa de conèixer la célebre campiona francesa es jugaren en aquell Reial Club els partits d'exhibició anunciats.

En lloc del comte de Gomar i Flaquer i en atenció als seus compatriotes, s'oferiren a jugar els tennistes internacionals francesos senyors Cousin i germans Gouttenoire, que acaben de guanyar brillantment el match França-Espanya. Sota l'arbitratge de Mr. De Luze i D. E. Witty es presentaren en el «court» d'honor Susana Lenglen i Cousin per a disputar el match contra Georges i Henri Gouttenoire, essent saludats per simpàtics aplaudiments.

Després de tot el que ha dit la premsa mundial sobre el joc de Mlle. Lenglen, poc podrem afegir-hi sinó que causà profundíssima impressió la formidable classe de la jugadora. El seu estil elegant, la seva força varonil: la seva ciència consumada han fet d'ella la indiscutible campiona del món.

Per jugar veritablement per sota de la seva forma el senyor Cousin, s'apuntaren la victòria els germans Gouttenoire, que jugaren molt bé, marcant el «score» 4-6, 6-2 i 6-4.

Causà admiració veure la tennista francesa instal·lada a la xarxa fent gala del seu joc tan complet, i tant en servei, «drive», «smash» i volea fou ella dels quatre jugadors la que tingué millor actuació. Molts i entusiastes aplaudiments premiaren la tasca de la gentil campiona.

Al Turó. — Ahir, a la tarda, el nombrós públic que anslava presenciar el joc de Mlle. Lenglen, acudí al local del Club, àvid d'emocions.

Per causa d'una caiguda de dies enrera, En Flaquer no pogué agafar la raqueta, i una lleugera indisposició de la campiona francesa, retrassà quelcom el començament de la festa.

A quarts de cinc, es presentaren a la pista, les parelles Lenglen-comte de Gomar i Riera-Morales, seguint el públic amb el major interès les incidències del partit que guanyà fàcilment la parella mixta, per 6-0 i 6-1. La campiona mundial jugà més confiada, i per conseqüent millor que el primer dia, arrencant sovint aplaudiments les seves rematades a la xarxa, decisives i els seus atacs sota la barra de «drives» fortíssims, tot plegat ajudat pel potent joc d'en Gomar, feren ressaltar extraordinàriament el seu joc, al qual ajudà la parella contrària que hi la qual hi posà el millor del seu joc per fer ressaltar la incommensurable joc dels campions.

Tothom es retirà altament complagut de la festa, esperant el concurs internacional d'avui, per admirar-la novament.

ATLETIQUES

Boxa. — Avui, dimecres, a les deu del vespre, es reunirà la Junta de la Federació Catalana de Boxa, per a tractar del repartiment de premis del Campionat de Catalunya Amateur, i nomenar el delegat per a la vetllada que, pel campionat d'Espanya del pes ploma tindrà efecte el divendres al Circ Barcelonès.

Per a la vetllada del campionat, a més dels combats Salcedo (argentí)-Castañé i Manuel Rey-Ramon García, que en revenja seran posats novament front a front, s'ha concertat el combat entre el duríssim pes lleuger Agustí Villar i en Casimir Zaragoza, guanyador de la Copa Madrid i del trofeu dels pesos lleugers en la competició «Copa Parque».

La carrera del Cortesense. — Són ja bastants per a assegurar un èxit les inscripcions rebudes per aquesta carrera organitzada pel F. C. Cortesense, seta el títol de primer campionat de les Corts de carrera a peu, havent despertat un gran interès per ésser la primera prova de la temporada que s'assembla a un «cross-country», i es podrà conèixer la forma de nostres atletes per aquesta classe de proves. La lluita entre els Palau, Arbulí, Doz, Planell, Mani, Gracia, Cutió, Bellmunt, etc., i la d'equips entre Barcelona, Europa i Espanyol promet ésser molt renyida, estant tots ells decidits per alcançar la victòria, essent aventurat dir qui serà el que vencí.

El recorregut serà d'uns sis quilòmetres aproximadament, essent l'itinerari a seguir el següent: Sortida del camp del Club organitzador, havent abans d'efectuar una volta al mateix, carrer Masferrer, Remei, plaça de la Concòrdia, carrer Cabestany, Nola, Carmelo, Morales, Coello, Carretera de Sarrià, fins la plaça del mateix nom, Carretera d'Esplugues, Avinguda del Comte Güell, camí particular Güell, carretera de Sarrià fins Can Rabia, carrer Anglesola (antiga carretera de les Corts), Doctor Ibáñez, plaça Concòrdia, carrer Remei, Masferrer i novament al camp del Cortsense.

Segons ens comunica el club organitzador el repartiment de premis tindrà lloc el mateix matí i finalitzar la prova, prèvia revisió dels controls i fall del jurat, a causa que la majoria dels clubs a la tarda juguen de campionat els seus respectius equips.

Segueix oberta la inscripció en el local del F. C. Cortsense, carrer Cabestany, número 5 i 7, 1 a la Federació Catalana d'Atletisme, Pi 11, pral.

EXCURSIONISME

Tingué lloc amb èxit, la inauguració de les excursions dedicades a la infància que patrocina el Centre Excursionista Barcelonès.

Els novells excursionistes que foren acompanyats per un excellent admirador de la muntanya, efectuant un bonic recorregut circulant el turó de Moya i prenent per centre d'operacions la vivia de Montcada. L'itinerari fou aquest: Can Maristany, torrent de Vallcsera, font dels Avellners i pujada i Turó de Moya. Des d'allí devallaren a la font de la Pedra Blanca i de Sant Pere, Can Fàbregas (avui V. Jover), Can Piqué Nou, Can Badaló, Can Matlló i Can Fontanet. Després per la carretera de la Roca passaren per Can Bonet i font de Can Alou, retornant els excursionistes a Montcada a hora bona per agafar el tren que els aconduí a Barcelona al migdia. Es prengueren una munió de dades que serviran per a preparar el nou llibre d'excursions que el Centre Excursionista Barcelonès dedicarà als principiants i aimadors de les beutats de casa nostra.

MARITIMES

R. C. NAUTIC

Amb vent variable de llevant i mestral i bastant de mar fora del port, es féu diumenge la regata al triangle nacional, amb compensació, de dotze milles de recorregut total, donant-se la sortida a les deu del matí, a sis yachts.

La lluita fou aferrissada entre el «Cigne», del N., i el «Gavot», del Marítim, els quals, fora de port, es passaren diferents cops, lluitant fermament, malgrat llur diferent sèrie i creuant primer la línia d'arribada el «Cigne», però la compensació de vuit minuts el va classificar en tercer lloc.

La classificació és la següent:

«Gavot», de l'Illa, per l'Amat, en 1 hora 22' 28".

«Asphodel», d'En Ferrer, per l'Espiell, 1 hora 25' 21".

«Cigne», d'En Guarro, per Vidal, 1 hora 26' 40".

«Raziola», d'En J. Bertrand i Mata, per Torres, 1 hora 34' 39".

El «Josep Maria» es va retirar. Tots són del Marítim, fora del «Cigne».

Pròximament es farà la regata anunciada de boies surants, la qual és esperada amb el major interès.

Festa nàutica. — El Reial Club Marítim de Barcelona organitza per al dia 14 a la tarda, una festa marítima en la qual es celebraran regates a Vela i Rem amb el fi d'oferir a un crescut nombre de distingides deportistes, que amb gran entusiasme i reconeguda competència, practiquen els exercicis del mar.

Començarà aquesta important festa a les quatre en punt de la tarda amb una regata de balandres de la sèrie Hispània, classe «U» patronejats per senyoretes, havent ofert per aquest efecte artístiques copes i medalles don Artur Sedó Guichard, don Joan Quer Güell, don Santiago Amat Cansino i el Comitè de Vela de l'entitat organitzadora.

A les cinc de la mateixa tarda, tindrà lloc en algües de l'empressat Club una regata a rem de canots de passeig patronejats per senyoretes, havent estat ofertes també al propi objecte, valuosos premis edits galantment pel director de la Secció de Rem, don Ricard Margarit i l'organisme de la seva direcció.

Després de verificat el repartiment de premis afectes a les regates celebrades, acabarà tan amena i agradable festa mb un ball en honor de les deportistes concorrents als concursos antriorment esmetats.

MOTOR

De l'Autòdrom. — Ultra els Estats ja coneguts que es trobaran oficialment representats en la inauguració de l'Autòdrom, acaba de rebre's una comunicació dels governs de Suïssa i de Bolivia, delegant d'una manera oficial, en els respectius cònsols perquè atesa la importància de l'acte internacional que tindrà lloc en l'Autòdrom el 28 d'octubre, assisteixin personalment en el dit acte en nom d'aquelles nacions.

S'espera que altres importants Estats, trametin també ambaixadors especials als dits actes.

Diumenge visità el circuit el governador de Barcelona, general Losada, amb sa distingida muller i fill, acompanyats del director general d'Obres públiques de la «provincia» de Barcelona don Blai Sorribes i l'enginyer de la demarcació don Tomàs de Ribera. En la visita els acompanyaren, ultra el president de la Penya Rhin don Joaquim Molins i els directius de la dita Penya, senyors Solà, Quera, Molins (F.), Camps i l'ex-diputat a Corts pel districte don Enric Ràfols i els senyors Vidal, Güell i altres del sots-Comitè Penya Rhin de Vilafranca.

Es va fer un visita d'inspecció als treballs en curs. El general Lossada s'interessà per diversos detalls de l'organització, i tingué frases d'elogi per a l'obra meritòria i progressiva que significa l'esforç de Penya Rhin en empendre la preparació de tan important manifestació automobilística internacional.

El Sometent

El capità general ha aprovat els següents nomenaments del cos de Sometents:

Caporal del partit de Vielha, En Joan Ademà Abaria.

Caporals de districte. — Del Masnou, En Pere Colomé Casals; de Sant Cugat del Vallès, En Francesc Cabiz Juliana; de Freixanet, En Josep Picola Gatius; d'Almenar, En Josep Banyeres Reñé, i de Vallclara, N'Antoni Alentorn.

Sots-caporals de districte. — De Les Franqueses, En Josep Baldich Pou; de Figuerola, En Josep Ferrer Oliva; de Santa Perpètua (Tarragona), En Joan Farré Llorach, i de Vallclara, En Josep Mort Recasens.

I altres disposicions que pertanyen a l'organització interna de la Fira.

Aquestes modificacions han estat motivades per l'acord pres en son degut temps per a trasladar la Fira als Palaus del Parc de Montjuich, que han estat cedits pels seus comissaris per al dit fi. El nou emplaçament de la Fira permetrà aconseguir l'ideal tantes vegades desitjat que tots els industrials adherits a la Fira puguin tenir llurs installacions en l'interior dels Palaus, evitant els inconvenients que presentava la distribució amb casetes, inconvenient que en totes les Fires Europees ha impulsat els organitzadors a la construcció de grans edificis com els que des d'aquest moment tindrà la Fira de Barcelona a la seva disposició.

La Fira de mostres

La Junta Executiva del Consell Directiu de la Fira Oficial de Mostres es va reunir dissabte passat, sota la presidència d'En Salvi Iborra, representant del Foment, per tal de preparar la labor de la propera reunió del Consell Directiu, retardada a causa de les actuals circumstàncies fins que han pres possessió els membres que, segons l'Estatut, porten la representació de l'Ajuntament.

La Junta Executiva es va assabentar de l'informe de la Direcció sobre els treballs portats a terme fins a la data per a la propaganda en els països americans i de les modificacions en el Reglament en el que es refereix a les dimensions de les installacions, preus, i supressió de les barraques.

La zona franca de Salònica

Diuen d'Atenes:

La convenció de la zona franca de Salònica i els protocols anexos foren signats dissabte entre M. Balougdjitch, ministre de Iugoeslàvia grec. El primer ha pronunciat una allocució dient que la zona franca estrenyerà els lligams d'aliança, amistat i bon veïnatge existents entre els dos països.

M. Alexandris ha expressat els mateixos sentiments, insistint sobre el fet que el govern grec veu en la Sèrbia un amic sincer i que no oblidarà mai l'afecte amb què ha de defensar sempre els interessos hel·lènics.

La convenció al·ludida preveu la cessió, per arrendament de 50 anys, de 24.000 metres quadrats de terreny grec, el qual romandrà sota la sobirania de Grècia, però serà considerat com una circumscripció duanera sèrbia i administrada per un funcionari serbi sota la denominació de «Zona franca sèrbia».

Els terrenys particulars seran expropiats pel govern grec, pagant el serbi.

La convenció és acompanyada de quatre protocols regulant el servei ferroviari fins a la frontera sèrbia, el de P. T. T., el veterinari i el tràfec del port.

La convenció entrarà en vigor 15 dies després del canvi de les ratificacions.

Del F. C. Barcelona

Abonament

La Federació Catalana de Clubs de Futbol respecta l'abonament als seients del camp del Club, a es Corts.

La tarja especial, valedora per a tots cinc partits de campionat que hauran de celebrar-se a l'esmentat camp, podran retirar-la els abonats des de demà, dimecres, dia 10, fins a les set de la tarda de divendres dia 13. Passada dita hora no es podran acceptar reclamacions.

DESITJO

atendre esmeradament a la meva distingida clientela a la qual ofereixo un extens assortit d'abrics, capes, jaquetes i tota classe de PELLETERIA FINA a preus econòmics

PELLETERIA Salvador Rico: Plaça Urquinaona, 3, principal

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Conferències i telefonemes de LA VEU DE CATALUNYA)

LES COTITZACIONS DE LES SOCIETATS OBRERES

Madrid, 9, 8'30 nit

La Junta Directiva de la Casa del Poble, ha visitat el governador civil, general duc de Tetuàn, per a expressar-li les dificultats amb què en la pràctica es topa per a complir el Reial decret dels lliberals sobre cotitzacions de les societats obreres.

El duc de Tetuàn els ha dit que portin un escrit amb totes les manifestacions que li han fet per a consultar amb el Directori i decidir el que en definitiva calgui fer.

AL SALÓ DE TARDOR

Aquesta tarda han visitat SS. MM. don Alfons i donya Victòria el Saló de Tardor instal·lat al Palau de Cristall.

Acompanyaven els sobirans la duquessa de San Carlos i l'ajudant de guàrdia amb S. M.

Els reis han recorregut els salons on estaven instal·lades les obres pictòriques, aturant-se davant d'algunes.

LA «FIESTA DE LA RAZA»

El propvinent dijous, 11 del corrent, en el correu de Galícia de les cinc de la tarda, sortiran cap a Valladolid els escolars americans invitats per la Universitat castellana per a assistir als actes commemoratius de la «Fiesta de la Raza».

ARTICLES REPRODUÏTS

En els «Avisos de Catalunya», que cada dia publica en «El Sol» el cronista Joaquim Montaner, glossa l'esmentat escriptor i comenta amb elogi l'article publicat a Barcelona per Lluís Nicolau d'Olwer sobre el nou alcalde de Barcelona.

«El Socialista» reprodueix l'article d'«El Diluvio» sobre la Junta d'Associats.

DENUNCIA

La professora de l'Escola Normal de Mestresses, dònya Antònia Royo Mata, ha presentat una denúncia contra una criada que tingué fins fa pocs dies, per haver-li robat robes i 7.000 pessetes que tenia en una capseta, amb destinació al pagament d'unes lletres de puntes i mitges.

L'INSTITUT DEL COMERÇ I LA INDUSTRIA

Madrid, 9, 9'15 nit

Reunida la comissió executiva de l'Institut del Comerç i la Indústria, amb assistència dels senyors Paraiso, Coderch, Matesanz, Prado i Urquijo, Prast, Satrústegui, Uzelay, Zorita, D'Olhaberriague i Flores Posadas i els assessors senyors Gonzàlez i Carvajal, i justificada l'absència dels senyors Sert i Caralt quedà assabentada de la compilació i classificació de les dades relatives a les indústries minaires, metalúrgiques, sucreres, alcoholeres, producció agrícola, ferrocarrils, banca, marina mercant, etc., etc., i de la tasca que per encàrrec de l'Institut estan realitzant les Cambres de Comerç i altres organismes econòmics amb la mateixa finalitat.

Del conjunt d'aquests treballs en donaren compte els tècnics senyors Rodríguez Bruna i Bernis.

Es deliberà sobre el projecte d'arbitratge internacional mercantil, objecte de preferent estudi de la Cambra de Comerç Internacional, i sobre el qual es pronuncien diversos països. Quedà damunt la taula per a resolució en la sessió propvinent.

Es nomenà representant en la Comissió de Comunicacions Marítimes, un exportador de Llevant.

Acabà la sessió amb l'exposició de l'informe que amb motiu de la missió confiada al senyor Olariaga s'haurà d'elevar al Govern sobre el present i l'esdevenidor del comerç al Marroc.

PRESA DE POSSESSIÓ

Aquest matí, a les dotze, s'ha possessionat del seu càrrec el nou director general de Comunicacions, coronel d'enginyers don Josep Tafur i Fulnes.

En arribar ha estat rebut pels sots-directors generals de Correus i Telègrafs, els quals li han fet la presentació de l'alt personal de la casa.

Demà, i els altres dies, a mesura que vagin signant, seran presentats individualment pels respectius caps de secció, els caps de Negociat de l'un i l'altre cos.

VISITES AL PRESIDENT DEL DIRECTORI

Madrid, 9, 10'30 nit

A la Presidència ha estat aquesta tarda una comissió de pares de família per a parlar al president del Directori de qüestions pedagògiques, de moralitat de càtedra i d'altres assumptes relatius a l'ensenyament en els seus diversos aspectes.

També hi ha estat una comissió de les Cambres de la Propietat Urbana d'Espanya, assumint la representació de la de Madrid el comte de Casal.

També han visitat el general Primo de Rivera, l'ambaixador d'Itàlia, l'encarregat de Negocis de Bolívia, una comissió de subalterns per a reiterar-li les peticions que tenen formulades, i el governador civil de Madrid duc de Tetuàn, per a tractar de la baixa del sucre a Madrid.

CONTRA ELS ALARMISTES

Una nota facilitada a la Presidència diu:

«El sots-secretari encarregat del despatx de Governació, ha telegrafiat als governadors civils ordenant-los que es persegeixi inexorablement els alarmistes, sense cap mena de consideracions, detenint i processant els culpables, per alta que sigui llur posició i jerarquia.»

NOTA DE LA REUNIÓ DEL DIRECTORI

El Directori ha acabat la seva reunió prop de les nou de la nit, facilitant del seu resultat les següents notes:

«El Directori militar ha recollit amb atenció proporcionada a la importància dels assumptes i documents i informes, l'extensa exposició que sobre política comercial i qüestions socials li dirigí el senyor comte de Caralt com a president de la Cambra Industrial de Barcelona en 25 de setembre darrer que després aparegué en la premsa.

La majoria dels problemes allí plantejats, hauran d'ésser objecte de seriós estudi perquè la serenitat i l'interès públic presideixin totes les resolucions i conceris. No obstant, incorreria en injustícia notòria si no s'avences a declarar pel que es refereix als tractats ara vigents amb França i Anglaterra, que no són tan desastrosos per a l'economia espanyola, com sembla despendre's del document en qüestió, ja que les dades estadístiques recollides acusen un important remanent mercantil a favor del nostre país en el comerç d'exportació i importació mantingut entre l'últim país i Espanya durant els anys 1921, 1922 i 1923.

També és oportú desmentir que les clàusules del tractat comercial hispano-britànic assoleixin tots els dominis, colònies, protectorats i països de comandament anglès, puix fins el present, l'única colònia adherida és la de Terranova, i totes les altres només gaudeixen de la segona columna de l'aranzel a canvi del tractat de país més afavorit.»

DE GUERRA

Una nota oficiosa diu:

«Al Consell del Directori d'avui hi ha assistit el general sots-secretari encarregat del despatx del ministeri de la Guerra, el qual donà compte de diversos expedients del seu departament, els quals foren aprovats.

Entre els dits expedients, figuren quatre propostes d'ascens a favor dels comandants don Marian Santiago Guerrero d'Estat Major; don Ferran Sicluna, d'Infanteria i capitans de la dita Arma don Josep Villalba Rubio i don Eduard Cobo Gómez, aquest darrer mort.

Es rectifica l'antiguitat en la concessió del càrrec superior immediat concedit anteriorment al comandant de cavalleria don Gabriel de Benito.

També es concediren dues medalles militars: una per al grup expedicionari del tercer regiment d'artilleria de muntanya, i l'altra per a l'esquadró d'ametralladores del regiment de cavalleria de Taxdir. Totes aquestes propostes, amb informes favorables de les autoritats corresponents i proposta en el mateix sentit del Consell Superior de Guerra i Marina.

OPINIÓ D'EN LA CIERVA

Madrid, 10, 12'30 matinada.

El senyor Cierva ha arribat aquest matí a Madrid, rebent nombroses visites d'amics polítics.

S'ha mostrat reservadíssim sobre la situació actual.

No obstant, ha reconegut que lo antic no podia perdurar, per l'estat de descomposició que denotava.

Referent al règim actual ha dit que, al seu judici, perquè fos útil, hauria de continuar llarg temps.

LA JUNTA D'ARANZELS

Ahir i avui ha celebrat reunions la Junta permanent d'Aranzels i Valoracions, presidida pel director general de Duanes, i amb assistència dels vocals senyors Cussó, Prieto, Lequerica, Cañero, Dòmine, Prast, Canals, marquès d'Alonso Martínez, marquès de la Frontera i Alcaraz.

Quedaren aprovades les valoracions de l'any 1922 i es va designar el vocal senyor Torà perquè figuri com a representant de la Comissió permanent d'Aranzels i Valoracions en la Junta del Congrés Internacional del Comerç a Ultramar.

Es va resoldre la instància presentada per la indústria siderúrgica del Mediterrani sobre el laminat.

Es va designar la comissió que ha d'ultimar l'estudi del projecte de repertori.

ELS ALBINS

Un periòdic dòna la notícia de què s'estan fent treballs de reorganització de l'esquerra liberal, però seleccionant molts elements antics i sortint la iniciativa de l'estat pla de l'antic albisme

Al·ludeix a una carta que ha circulat per l'Ateneu i pels círcols polítics on es reuneixen els albistes, dirigida als senyors Gascon i Marín, Soto Reguera i Gayarre, per a intentar aquesta reorganització; i diu que es tracta d'isolar els senyors Chapaprieta, Armiñan i Natali Rivas, com a responsables immediats de l'enfonsament del partit.

NOTA BURSATIL

Els cabals públics es presenten ferms, millorant la partida de l'Interior deu cèntims, en tancar a 69'80.

L'Exterior acaba a 34'75, amb ganància de la fracció.

El Banc d'Espanya baixa dos enters, els Tabacs tres, els Nords 3'5 i els Alacants 4.

Els francs pugen 30 cèntims, a 44'50; les lliures en baixen dos, els dòlars mig i els belgues en guanyen 70.

Els marcs estan a un cèntim el milió.

LA SOCIETAT GEOGRÀFICA

En la sessió de la Societat Geogràfica, corresponent al mes de setembre, que va estar molt concorreguda, va renovar les seves tasques la Junta Directiva i entre els assumptes que es acordar posar a l'ordre del dia hi ha el de la participació que Espanya podria tenir en el Congrés Internacional de Geografia que s'ha de reunir al Caire l'any 1925.

UN CONGRES MEDIC

La sessió inaugural del IV Congrés de l'Associació Espanyola de Urologia tindrà lloc el dia 17 del corrent, al Col·legi Mèdic de Madrid es discutiran dos temes: D'un, serà ponent el doctor Camilla, de Bilbao, i de l'altre, el doctor Miravel, de Madrid.

UN CONCURS

S'anuncia concurs per a cobrir una vacant de tinent coronel de l'arma d'infanteria existent en els Sometents armats de Catalunya.

Les instàncies es promouran en el termini de 20 dies.

PONENCIA

S'ha disposat la constitució d'una ponència, presidida pel coronel de la sisena secció de l'Estat Major Central i formada per dos caps de l'Estat Major de la Capitania general de la primera regió, un cap de cada una de les seccions primera, tercera i quarta de l'Escola Central de Tir, i un cap d'enginyers perquè estudiin les condicions del camp de tir dels Carabanchels.

La ponència informarà a l'Estat Major Central en un termini de tres mesos.

SUCRE

Segons han comunicat en el Govern civil als periodistes, està a punt d'arribar a Madrid el sucre de taxa de Saragossa.

EL TABAC D'ALGER

Mercès a gestions realitzades per la Companyia Arrendatària de Tabacs, el president de la República francesa ha signat novellament un Decret, en virtut del qual, el tabac fabricat a Alger no podrà embarcar en els ports d'aquesta colònia francesa sinó a bord de vaixells que tinguin, almenys, 500 tones d'arqueig.

L'aventatge per a la renda espanyola és notòria.

N'hi ha prou tenir en compte que els contrabandistes carreguen la mercaderia objecte de llur tràfec, en vaixells de 50 a 60 tones com a màxim.

D'aquesta xifra no passa l'arqueig de les ja nombroses embarcacions apressades pels resguards de carrabiners i de l'Arrendatària.

Heu's aquí el text de l'esmentada disposició:

«El president de la República francesa, vist el tractat comercial pactat el 8 de juliol de 1922, entre França i Espanya, convení aplicable a Alger; vist el Decret d'11 de juliol de 1922 concernent a la ratificació d'aquest tractat; vist l'article 13 del dit conveni fent constar l'acord dels dos països contractants sobre la necessitat de prevenir el contraban i assegurar la seva repressió, s'ha servit disposar:

Primer. — Als ports d'Alger l'exportació amb destinació a països estrangers del tabac fabricat allí, no es podrà realitzar sinó en vaixells d'un arqueig mínim de 500 tones.

Segon. — Les condicions d'aplicació i respecte al termini de la execució del present decret seran determinades mitjançant resolució del governador general d'Alger.

Tercer. — El president del Consell, el ministre de Negocis Estrangers i els ministres de l'Interior de Finances, de Comerç i Indústria, atendran en ço que abastin llurs respectives atribucions, a l'execució del present decret.»

LA INSPECCIÓ DE L'ENSENYAMENT

La Gaseta publica la següent disposició d'Instrucció pública:

Essent l'objecte primordial de l'ensenyament primari el servei de visita pels funcionaris que el formen de les escoles que comprenen la demarcació a cada un adscrita, S. M. el Rei (q. D. g.), ha tingut a bé resoldre:

Primer. — Que quan un inspector estigui fent visita a una escola, hi sigui de la mateixa població en la qual radica la seva residència, bé en altra diversa a la qual hagin hagut d'anar, queden rellevats de l'assistència a l'oficina.

Segon. — Que en les capitals de provincia en la qual resideixin dos o més «inspectors», es procurarà sempre que les circumstànciees ho permetin, que en quedi un al cap de l'oficina, romanent les hores reglamentàries.

Tercer. — Que cada vegada que un inspector hagi de sortir del lloc de la seva residència per a fer visita d'inspecció, ho comuniqui d'ofici al governador respectiu, acompanyant còpia de l'itinerari que pensi seguir, i que també comuniqui a la dita autoritat el dia que torni a la seva residència legal».

MANIOBRES MILITARS

En els últims dies del mes de setembre s'han estat fent al poble de Colmenar Vell maniobres militars pels regiments d'infanteria de Savoya, Wad-Ras, Rei, Leon i el primer lleuger d'artilleria.

Les dites tropes han intervingut en brillants simulacres, assajant-se tirs de canó, ametralladores i fusell, llança-flames.

Els coronels de les esmentades unitats han estat felicitats pel general de la primera divisió, senyor Suàrez Inclan.

VACANTS DE TINENTS GENERALS

Demà compleix l'edat reglamentària per a passar a la reserva el tinent general don Francesc Rodríguez Sánchez Espinosa, la vacant del qual serà amortitzada.

La propera vacant de tinent general serà el dia 3 de desembre vinent per passar a la reserva el d'aquesta classe, don Antoni Rubio, capità general de Galícia.

LA REORGANITZACIÓ DE LA POLICIA

El sots-secretari de Governació, general Martínez Anido, ha dictat la següent R. O. concernient als cossos de seguretat i vigilància.

«Excm. Sr.:

Comptant avui en les seves files el cos de seguretat amb 5.450 homes i essent objecte d'indubtables millores, entre elles la més rescent la de la seva militarització, manca, no obstant, fins avui, d'organització deguda que unifiqui tot el que es refereix a les seves múltiples atencions, tant en el que afecta al seu personal com a l'administració.

Aquesta necessitat cada dia més entida per la disminució de la força i constant augment de plantilles aconsella proposar l'adopció de mesures que resolguin amb encert i sense cap augment de peronal i despesa el que suscintament que da expressat, servit disposar el següent:

En sa virtut, S. M. el rei s'ha

Amb la denominació de secció central del cos de seguretat i sota la immediata dependència d'un dels dos coronels inspectors generals de l'esmentat cos, es crea en aquesta Direcció general una dependència encarregada de tramitar tots els assumptes que es relacionin amb el personal i d'aquella part del material que V. E. cregi convenient en benefici del servei.

L'esmentada secció es dividirà en dos negociats que es denominaran primer i segon.

El primer té al seu càrrec tot el que es refereix al personal de caps, oficials, sots-oficials, sergents, caporals i guàrdies primers i segons, justícia, premis de constància, examen d'ingrés, d'ascens, uniformitat, expedients d'inutilitat en actes de servei, idem per defectes físics, i organització de plantilles.

El segon tindrà al seu càrrec els descomptes, corresponents de socorsos mutus i col·legi d'orfes, concursos de subhastes per a l'adquisició de vestuari, armament, municions, correatges, equip, alimentació del bestiar i totes les altres atencions els conceptes de les quals en el pressupost no figurin englobats amb altres que corresponguin a aquest centre directiu o al cos de vigilància i no estiguin determinades fixament les quantitats pressupostades ni els plusos de retén, bicicletes, motocicletes, vestuari, i en general, tot quant es refereixi al detall de la bona marxa administrativa.

Els crèdits necessaris per a les esmentades atencions i l'oprovació dels corresponents manaments es sollicitaran de V. E. com actualment, fent la deguda anotació en el negociat de comptabilitat general d'aquesta Direcció.

Al cap de cada negociat hi haurà un capità del cos, i tots dos seran dirigits per un de llurs caps, el qual tindrà a les seves ordres un subaltern com a auxiliar.

L'altre coronel inspector general representarà les reunions inspectores en totes les «provincies», auxiliant d'un capità del cos de segureta d'acord amb les insruccions que rebi de la superioritat.

Signat, Martínez Anido.

MORT PER LA GUARDIA CIVIL

Riusec. — En les immediacions del mont de Beruete el jove de 16 anys Jordi Miguel, fou sorprès per una parella de la guàrdia civil que li cridà l'«alto».

El jove, sense donar-se'n compte, es posà a còrrer.

Els guàrdies dispararen matant-lo.

ELS REPRESENTANTS DE LES DIPUTACIONS BASQUES AL PALAU

A les onze del matí han acudit al palau per a complimentar al Rei els representants de les Diputacions basques.

Figurava en la comissió totes les bascongades presidides pels senyors Arrue, Elorza i Asuaya, per Guipúzcoa els dos primers i l'últim per Alava.

Segons pròpia manifestació dels comissionats l'entrevista no ha pogut ésser més efusiva i més cordial, puix el monarca reconegué que ha de fortificar-e el vigor regional, administrant tots els serveis «provincials» amb la rectitud i moralitat que són la norma de les Diputacions basques.

A judici del Rei ha d'anexionar-se a la «provincia» d'Alava els terrenys da Logroño i al mateix temps activar els expedients de construcció dels ferrocarrils i electrificació que han de constituir una vertadera font de riquesa en les regions basques.

El punt més important dels tractats al palau és, segons nostres informes, el de que el monarca ha fet la declaració que conservant la mateixa fesomia de les regions basques, les quatre «provincies» anexionades conservarien la pròpia personalitat que tenen en la actualitat, és a dir, que no es vulneraria una de les caracteristiques de la seva tradició històrica.

La visita que aquesta tarda efectuaren els representants de les regions basques al senyor Espinosa de los Monteros, fou per a reiterar-li el desig que els interessos armers d'Elbar en relació amb els tractats dels Estats Units, es tinguin en compte, ja que la crisi fonda que travessen es digna que els Governs tinguin en compte els interessos d'aquesta gent.

INFORMACIÓ DE MELILLA

Melilla. — A les quatre de la tarda s'efectuarà l'enterrament del coronel del batalló d'Alava, mort ahir al portar un comboi a Tizzi Azza.

Del campament de Dar Quebdani sortí una columna efectuant una marxa táctica, retornant sense novetat.

Des de la vessant Roja es féu foc de fuselleria contra diversos grups rebels que portaven alguns cavalls carregats.

Se'ls obligà a que es refugiessin en una barrancada.

També s'obrí foc de fusell contra un altre grup que portava un petit comboi.

Les bateries de la posició de Tasedui dispararen sobre càbiles enemigues.

A la carretera de Nador toparen una moto del servei d'aviació i un camió.

Resultaren ferits el tinent de carrabiners don Lluís Ruano i el soldat mecànic de servei Salvador Pérez.

Els ferits anaven en la moto.

Es comenta molt favorablement l'energia i discreció que empra el general Marzo en el desenrotllament de l'obra moralitzadora que inicià d'ençà que es féu càrrec, per mitjà de la inspecció personal i delegada, procura que les seves ordres referents a les administracions siguin cumplerles escrupolosament, havent adoptat severes providències en certes irregularitats descobertes.

LES SUBSISTENCIES A VALENCIA

València. — Presidida pel governador civil ha celebrat una reunió la Junta de Subsistències acordant imposar multes als venedors que abusen en la venda d'articles de primera ncessitat.

LA DIPUTACIÓ DE CADIZ

Càdiz. — La Diputació «provincial» tenia un deute amb l'Estat per atencions instrucció pública, per valor de quinze milions de pessetes.

Aquet deute venia seguint-se des de l'any 1876 sense que fins a la data s'hagués pogut fer efectiu el crèdit.

El governador civil ha disposat l'embargament del quinze per cent dels ingressos, fins a solventar l'al·ludit deute.

INCENDI

Bejar. — A les nou de la nit s'ha declarat un important incendi en una fàbrica de panyos que ha quedat completament destruïda.

Les pèrdues materials s'aprecien en uns dos milions de pessetes.

No s'han hagut de lamentar desgràcies personals.

Més de cent obrers queden sense treball.

SENTENCIA DE MORT

Sevilla. — El tribunal Suprem ha desestimat el recurs d'ocasió interposat contra la sentència que condemna a mort a l'individu apodat el «Rabaso» que assassinà un guardabarrera i la seva filla en una caseta immediata a l'estació de Constantina.

El compliment del fallo està pendent de la resolució del Directori militar.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 10, 2 matinada

Nota oficial de Guerra:

«En el dia d'avui es realitzaren marxes tàctiques des de Drius a Fontanès, sense novetat, i de Kandussi a cercar contacte amb Quebdani i Nador de Beni-Ulixec, observant-se el mateix moviment en el front que en dies anteriors.

El comandant general retornà d'Alhucemes en el canoner «Bonifaz», arribant a la plaça a primeres hores del matí d'avui, quedant satisfet de estat de la plaça i guarnició.

L'aviació reconegué el front, sense observar res anormal. No se celebrà cap zoco.

Zona Occidental. — El general en cap, des de Larraix, diu que acaba d'arribar a aquella plaça, després d'haver visitat la d'Arcila.

Durant el trajecte sortiren al seu pas grans contingents de moros de les càbiles immediates, fent demostracions de submissió i d'adhesió a Espanya, donant la sensació de completa tranquil·litat en el país.

A tots ha fet present l'interès que per ells es pren la nació protectora, que sols desitja el seu benestar i prosperitat.

Tant a Arcilla com a Larraix fou rebut pels notables moros i autoritats de tots els ordres.

L'Alt Comissari revistà les tropes, formades, merexent els seus elogis.

La recepció que se li ha tributat, ha excedit tota ponderació.

Les tropes li foren presentades amb marcialitat extraordinària.

Demà es proposa visitar Alcazarquivir, on pernoctarà.

Sense més novetat en el territori del «protectorat».

L'Institut d'Orientació Professional

L'Institut d'Orientació Professional a requeriment de la Divisió d'Aeronàutica Naval i previ l'acord del Consell Permanent de la Mancomunitat està estudiant un pla complet de selecció professional dels pilots aviadors. Per a la redacció d'aquest pla i per l'examen dels dits treballs, el personal de l'Institut, tindrà la col·laboració de l'esmentada Divisió. Algunes de les proves seran practicades conjuntament utilitzant-se diversos aparells dels laboratoris de l'Institut.

—

S'han posat a la venda els números 6 i 7 dels «Anals», que contenen, ultra els treballs del personal tècnic de l'Institut, articles d'especialistes estrangers i d'aquí de gran interès. Heu's aquí el sumari dels números esmentats:

Secció Doctrinal: J. Ruiz Castella, «La capacitat professional de l'individu i el problema económico-social»; Joan Rosics, «Els mètodes de Taylor i el treball a preu fet»; Frank B. G.Gilbreth, Ll. D. i Lillian Gilbreth, Ph. D., «Discussion of Col. Myers'Paper; Tercera Conferència Internacional de Psicotècnica aplicada a l'Orientació professional, a Milà; doctor Lluís Trias de Bes, «Problemes Otorrinolaringòlegs de l'Orientació professional».

Secció Experimental: doctor Emili Mira, «La selecció dels xofers de la Companyia General d'Autòmnibus»; doctor Lluís Trias de Bes, «Exposició i estudi d'algunes dades toracomètriques»; doctor A. Serra Faura, «Estudi sobre algunes dades referents a la tensió arterial i llur aplicació a les tasques orientadores».

Secció d'Informació: Acadèmia del Treball de Masaryk, de Praga, i l'Orientació professional. Curs de Psicologia aplicada a l'Institut J. J. Rousseau. Assemblea d'Orientació professional.

Tasca externa: Exposicions, III Exposició Escolar, Tercer Congrés d'Estudis Vascos, L'Exposició Internacional del Moble, Conferència del Personal, El Servei d'Orientació Professional de Sabadell.

Tasca interna: Projecte de Perfeccionament, Reunions de Pares, Assistents Laboratoris, Secció Bibliogràfica.

Per la Secció d'Estadística de l'Institut s'està preparant la continuació de l'enquesta començada l'any anterior, respecte l'eficàcia de l'Orientació professional, enquesta que és feta a la vegada prop dels interessats i de llurs patrons.

L'Exposició del Moble

UNA OBRA INTERESSANT

Amb el títol de «La casa interior», acaba de veure la llum una interessan tmonografia, editada per la Secció de «Repertori Iconogràfic» de la Exposició de Barcelona, sota l'experta direcció de don Jeroni Martorell.

En aquesta obreta, luxosament editada, s'estudien els distints aspectes estàtics de l'habitació a Espanya, a través dels periodes històrics més sortints, tot això ilustrat amb profusió de fotografies tretes del vast arxiu del Repertori Iconogràfic que dirigeix el senyor Martorell.

Per a donar una ideta de l'alta significació artística d'aquest Repertori Iconogràfic, n'hi ha prou amb dir que el seu arxiu està format per més de 100.000 fitxes convenientment ilustrades, anotades i classificades.

D'aquesta tasca meritíssima que s'ha portat a cap en temps relativament curt, és un lleuger avenç el volum que ens ocupa.

Ha estat un encert del Comitè de l'Exposició del Moble coadjuvar a la publicació d'aquesta obra, que descobreix una bona part de les riqueses arquitectòniques de la nostra pàtria.

ELS DELEGATS FRANCESOS

Els delegats francesos arribats ahir han visitat avui diferents monuments artístics de la ciutat, com la Catedral i l'església de Santa Maria del Mar, havent-los agradat molt.

Al migdia visitaren el capità general i el governador, rebent-los els generals Barrera i Lossada.

Aquesta tarda, a les quatre, han assistit a la inauguació de la secció fancesa; a les nou del vespre se'ls donarà un banquet íntim al Ritz, i a les onze de la nit hi haurà ball a l'esmentat hotel.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
52 10 OCTUBRE 1923

LA FAMILIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

tots emparar-nos... Plorem! Plorem per ell!

»La tia, que llavors del «disgust» del Mas deia: — No el puc veure, és un mal home — plora i es desespera més que a la mort del pare. Ni menja, ni dorm; passa la vida plorant i resant. A taula gemega i parla del pare, de la mare, que al cel siguin! De les teu'ades del Mas tan pien s de recapte i redoliades de gent, del bullici d'allà dalt i de la tristor d'aquí... De dia en dia desmillora i no m'estranyaria que prompte ens donés un disgust ben fort.

»Hi ha qui diu que també jo estic desmerescuda, mes no en faig cas, sempre he sigut estiuenca.

»Si no em sentís tan afligida te donaria extenses noves del pobre organista, que quan nos rau per la Catedral o al carrer, se'ns queixa del teu oblit, dient que les amistats noves te fan descuidar les velles. Prova-li que s'erra escrivint-li.

»A mi sols deus dirme: — Avui arribo a tal ciutat, demà n'eixiré — per a poder-te seguir amb lo pensament i deturar-lo en los sitis que et rodegen, mai vistos per a mi! Però que amb la imaginació componc a ma manera.

»Adéu, germà estimat; adéu, Met; encara que lluny de nosaltres, conserva en lo vestir lo senyal del dol causat per la mort del pare, i conserva'l més temps de lo que s'acostuma en memòria del pobre hereuet, que cada dia encomanem a Déu... Tu també ho faràs, veritat?

»Rep l'afecte de ta germana afligida i que t'enyora. — M. G.»

«P. D. Don Pau Garcés te fa dir que potser fos útil reunir-nos per a aclarir los negocis de l'hereuet (q. e. p. d.).»

Mes, com lo Jaume s'havia aturat en unes ciutats i altres més de lo previst per lo tiziga, l'èxit havent sigut superior a lo que tots esperaven, no rebé eixa carta fins als darrers d'agost

A l'èxit artístic corresponent l'abundant rosada de florins, thalers i francs cada vespre arreplegada, tothom estava content, i el Jaume, que de temps en temps sentia certa dolça melancolia cobrir-li els sentits pensant en lo i los de ca sena, era tret de sa tristesa per los companys de ruta que el bromejaven, atribuint ses ratxes «en modo menor» a desdenys d'alguna «belle andalouse» (pels estrangers totes les dones d'Espanya són andaluses), i reien encara més al veure el tornar-se roig i verd i de cent colors parlant-li de certes coses que sovint un xicot de quinze anys sap per la pràctica i que ell, educat tan castament, ignorava fins en teoria.

Silvani, per fer-lo cremar, li deia «Mademoiselle»; la Paulina, per aconsolar-lo, «carino»; i Gervais, que era el més mal humorat, «gros nigaud».

Lo pobre Jaume no oblidava un sol dia, a l'eixir de salons perfumats, esplendents de llums, plens de gent coberta de gales, la pobreta vella que en un carrer ronec i trist, assentada sota el rafal d'aquell terradet d'on se veien boires que n'eren Pinedes del Moli Vell, devia seguir-lo amb lo pensament; ni la germana estimada que al veure'l eixir de Tarragona per aquell llarg viatge, havia amagat les llàgrimes, traïdes per lo tremolor de les parpelles i el color trencat de les galtes; mes lo benestar material de què gosava, després de les hores tristes de quan traduïa allà dalt del «piano de cua», i de quan delirava a l'hospital, li esplaiava el cor, i les cartes que escriví a sa germana eren cada una més falagueres que l'altra, semblant-li un deure lo demostrar-se àdhuc més content de lo que estava, i fer part de l'amistat que li portaven sos companys, los qui l'estimaven un bon tros per los seus mèrits, i altre tant per sa joventut, sos entusiasmes ràpids, sa candor en les coses baixes i sa perspicàcia en tot lo que era immaterial o especulatiu... Fins per son caparró cobert de cabells sedosos, sa cara d'un morenet clar, sos ulls espavilats i boca riallera, sombrejada per lleuger volvim, que sovint, potser massa sovint (encara un dels motius pels quals en Silvani el bromejava), estirava i refilava com si hagués rebut los mostatxos d'un granader.

Ell correspondia a la simpatia demostrada, però els seus somnis d'esdevenidor brillant se combinaven sempre amb lo pervenir de sa germana, i no essent egoista mai «tirava plans» per ell tot sol.

De vegades, se la imaginava soltera, acompanyant-lo per tot, fent comparacions, parlant del convent de Sor Francisca, dels modestos estudis de l'Ensenyança, de la vida activa del Mas.. I altres, casada amb marit ideal que l'apreciava en lo molt que valia, mare de nebodets bonics i trevells que li escrivien demanant-li mirallets de Venècia, cuiros de Rússia, medalles antigues, al saber-lo a Roma, i ell enviant-los de per tot arreu: caixes de «regalos», paquets de diaris publicant sos triomfs, estenent sa anomenada.

Tal era la situació del Jaume, quan sa carta del 25 de juliol i l'enviada per la Mercè feren, en mateix temps, camí oposat.

Com gadúfols de sínia!... los uns vénen, los altres se'n van

Lo Narcís, tan enamorat de la Mercè i que tan s'havia jurat passar sa vida estimant-la, i només que a ella, havia escoltat los precs del senyor canonge i tornat altre cop al Seminari.

Lo desgraciat no podia arrencar-se del pensament la imatge de sa estimada, com no havia pogut dir rodonament: «Sols per ella vull viure.»

Prengué un terme mig: lo recurs dels dèbils. Retingué ses llàgrimes, i sense oblidar a la Mercè demanà a Déu que li donés la pau... que no trobava.

Los primers dies d'aquella vida un poc oblidada per tot un any de tan dolça companyia li pesaren com si cada un d'ells fos una centúria.

Prou s'esforçava en les més intrincades qüestions teològiques, en los raonaments més nuvolosos i embolicats... Sobtadament s'adonava que els fulls passaven un darrera l'altre davant sa vista sense saber lo que llegia.

Plegava les mans demanant fervorós l'ajuda de l'Esperit Sant... I al cap d'un moment de distracció, se trobava amb un mústic pomet de taronjina entre els dits, lligat amb cinteta blava, besant flors seques i lligam descolorit... Fins que un soroll en lo corredor al qual sa cella donava, o el dringar de la campaneta, lo feien córrer com lo lladre que amaga l'objecte furtat aprop de la màrfega, en la qual guardava el tresor collit amb perill de sa vida en les mateixes motes per aquelles mans plantades, per aquells ulls contemplades.

Qui sap si guarda les floretes que d'allà dalt li vaig enviar? — pensava tot seguint les lletanies...

— «Causa nostrae laetitiae!» — deia el Prior.

— «Ora pro nobis» — responien los deixebles.

— «Stella matutina!»

— «Ora pro nobis!»

—«Lillium inter lillia»... — afegia ell, mentalment, recordant lo graciós somriure amb què la Mercè rebé semblant dictat.

Per consell de son confessor, que tractava l'amor humà de pecat imperdonable, oferia a Déu lo foc ardent que el consumia, i temeut condemnar-se, lluitava per a oblidar. Altres vegades preferia cremar eternament en la futura vida i obtenir en la present un «sí» d'aquella boca.

Tan aviat ple de contrició al peu dels altars, com lo cor escalfat per los deliciosos records de moviments, llocs i converses gravats fortament a l'ànima.

Alguns curts moments quasi resignat i altres abatut per la tristesa.

Oia en lo silenci d'aquella casa,

Pàgina Musical de LA VEU

Dissertació històrica sobre la cançó popular

(Treball que fou llegit pel seu autor al Patronat Social de Vilassar de Mar, precedint una audició de cançons populars de diversos països.)

La cançó popular, la cançó anònima que de tan antiga que és s'ignora el nom de l'autor, ha despertat en els temps moderns un interès dels més grans i justificats, no solament aquí a Catalunya, on tantíssims aficionados compta, sinó en altres regions d'Espanya, i en nombroses terres de l'estranger, on pel mateix govern ha estat encomanada la recerca de cançons. Aquest desvetllament en favor de la cançó popular començà a mitjans del segle XIX, essent de notar que que, la Russia desocupada, les nacions petites foren les primeres que més pressa s donaren en recollir i classificar les tonades característiques de llur poble. Tals, Noruega, Irlanda, Hongria, Bohèmia, Flandes, Armènia, sense que tardés gaire en afegir-s'hi Catalunya. Milà i Fontanals amb el seu preadisèm «Romancerillo catalán» inicià la recerca de cançons a casa nostra, seguit darrera d'ell Francesc Pelai Briz, Pau Bertran i Bros i altres literats distingits; però els músics no s'havien donat compte encara del gran profit que de les tonades populars havien de treure més tard per a denar un segell propri i ben definit a llur producció musical constituint la base d'una escola verament catalana. Fou l'egregi mestre que acabem de perdre, En Felip Pedrell, qui prengué més seriosament l'estudi di folklore, recollint amb ver amor les cançons populars de la comarca tortosina, d'on era fill, i estenent ben aviat la recerca per tot Catalunya, mentre encomanava les seves afiches a multitud d'amics escampats per les demés regions d'Espanya, amb els quals establia l'inter-canvi de cançons, ço que li permeté reunir el riquíssim arsenal de cançons i ballets que constitueix el seu «Cancionero», l'obra dels seus amors que fins els darrers anys de la seva vida no li fou permés imprimir per indiferència general dels editors. En llur orde particular, cal senyalar igualment els interessants reculls publicats per altres mestres i aficionats a Basconia, Galicia, Castella, Andalusia, València i Mallorca.

El lloc d'honor que aquesis preats materials ocupaven en les biblioteques públiques i particulars no era el més apropòsit perquè l'aficionat de bon gust, i amb ell el gros públic, haguessin esment de la valor artística d'aquelles cançons. Era precís oferir-les davant d'ells d'una manera més atractiva i temptadora. Amb tal objecte publicà En Francesc Alió el seu recull de cançons populars catalanes harmonitzades, qual recull si bé despertà el més viu entusiasme dintre de triat cercle d'artistes i literats, jovincels gairebé tots, tardà també bon xic en rebre la sanció franca del públic. Deu dir-vos tot seguit que dintree aquell cercle de gent jove i decidida, s'hi trobaven els meus amics i companys En Lluís Millet i N'Amadeu Vives, els quals, arborats en el mateix foc patriòtic i artístic, havien de fundar ben prompte l'Orfeó Català. L'acció d'aqueixa institució que tantes energies ha desvetllat dintre i fora de Catalunya amb el seu exemple vivent, no l'haig pas de ressenyar aquí. Diré només que en fundar-se l'Orfeó Català s'establíen les normes per les quals havia de regir-se la música nostrada, i el renaixement d'aquesta cal veure com era edificat de la manera més sòlida sobre la base de la cançó popular catalana. Inspirant-se en ella, les nostres primeres figures musicals Pedrell, Nicolau, Morera, i els joves mestres que han seguit llurs petjades, pogueren escriure tantes pàgines formoses com admiren ja avui, amb el poble català, molts públics forasters coneixedors de llurs mèrits. El repertori choral català, ho podem dir ben alt, no té actualment en lloc del món competidor que el pugui vèncer. Eminents mestres de l'estranger ho han afirmat així i llur apreciació l'hem de creure sincera.

Quin màgic encis té, dones, la cançó popular per a conduir-nos a una tan bella i esplendorosa manifestació musical, repetida sota diversos aspectes en llunyanes terres, com ho palesa igualment l'admirable escola russa? Es que la inspiració és un do del Cel, i no la troba sempre qui la cerca; en canvi, qui posseeix tan magnífic do el vessa instintiva i generosament. Així hem de creure que abans que el músic es fes per mitjà de l'estudi, ja la cançó existia creada per l'home ignorant de la tècnica. I com no havia d'ésser natural i bella, graciosa en la seva simplicitat, amorosament sentida, si Déu l'havia inspirada al camperol humil, al rústec pastor, per m'tjà de la natura que és la seva obra perfecte. Qui es remonti als primitius temps de la música li serà fàcil comprovar-ho. Els exemples musicals més antics que coneixem són melodies anònimes que el poble cantava alternant-les amb els aires més ritmats de la dansa. I és de notar que abans de l'espandiment instrumental, que és de les formes musicals relativament la més moderna, la polifonia vocal havia assolit ja son major esplendor en els segles XVI i XVII. El repertori choral d'aqueixos segles que il·lustren els noms gloriosos de Palestrina Victòria, Morales i Josquin des Prés en la música sagrada, Jannequin, Rolland de Lassus i el nostre Brudieu en el cant madrigalesc, té per base fonamental la cançó popular, i si bé se'n desprengueren del tot darrerament en compondre per a l'esglésies els mestres primers esmentats, fou per imposició del Sagrat Concili de Roma que no podia permetre que les tonades profanes sonessin sota les naus del temple barrejades amb els textos litúrgics, com d'antic costum es feia. Fou aleshores quan per a model del gènre religiós compongué Palestrina, segons és tradició, la tan famosa missa del Papa Marcel, que l'Orfeó Català ha cantat innombrables vegades en nostres esglésies, popularitzant el «Crédo», principalment, en sos concerts.

Així mateix la música instrumental en sos començaments prengué per principal objecte la tonada popular. Les composicions de l'organista de la «Montaña», Antoni de Cabezón, revelades al món musical no fa gaires anys per l'insigne Pedrell, i les del virginalista anglès William Byrd, els documents més antics que es conserven de música de tecla, són, en sa major part, glosses de cançons i ballets populars en forma de diferències o variacions que, apart llur gust arcaic, guarden un encís i un encis imponderables.

Dintre una forma més lliure, els clavecinistes francesos del XVII segle i principis del XVIII tracten d'igual manera exquisida i graciosa els temes populars els quals fan ostentació d'un estil ja totalment personal. No vol dir això tampoc que abandonessin per complet aquells temes populars que, ben caracteritzats, trobem en determinats fragments de llurs obres. Haydn i Beethoven, per no citar-ne d'altres, ens en ofereixen sovint formosos exemples, el mateix en les sonates llurs que en els quartet i en les simfonies.

El alemanys, val a dir, l'han estimada sempre la cançó ppular, i en els autor romàntics que foren els successors de Beethoven, en trobàrem abundoses mostres. L'èxit gran assolit arreu pel «Freyschutz» de Weber, a que fou degut sinó principalment a l'ambient popular que respira l'òpera sencera? Fullejeu les obres pianístiques, els mateixos «lieder», de Schubert, de Mendelssohn, de Schumann, de Brahms, de Wolf, per fi, el més modern dels romàntics alemanys, i la ingenuitat i pregona senzillesa de forces temes melòdics us descobriran l'origen popular.

Però en els temps presents o sia des de darreries de la passada centúria, la cançó popular és tractada d'una manera tota diferent, podriem dir d'una manera més científica, havent passat la cançó de la muntanya al laboratori del músic. Ja he expressat al començament de la meva dissertació que per aquells anys, i mésençà encara, s'apressaren diverses nacionalitats en fer la recerca total de llurs cançons i danses populars, i la publicació d'interessantíssims reculls no es va fer gaire esperar. Es que el compositor no en tenia prou en utilitzar determinada cançó com a tema per a descapdellar-lo amb més o menys traça. El que cercava era fer-se seva l'ànima del poble amb l'estudi aprofondit i més complet del seu folklore musical, furgant la cançó fins a l'arrel perquè les obres creades manifestessin l'aire de raça que les faria inconfundibles amb les dels altres pobles, i d'aquí la creació de les escoles nacionalistes que avui s'imposen ja davant el decadentisme francès, l'amanerament alemany o el verisme italià.

Talment semblava com si el romanticisme del segle passat hagués esgotat les idees dels músics compositors, posant una barrera infranquejable en el camí de la tradició el colós mestre de Bayreuth Ricard Wagner. Els imitadors d'aquest, avui o podem dir, tots han fracassat, produint obres neulides per manca d'esperit.

Ja vejeu, dones, com la salvació de l'art musical ha estat la cançó popular amb sos infinits matisos, amb sos tendres i variats sentiments, amb sos ritmes lliures, amb ses riques modalitats, i, sobretot, amb el viu esperit que l'anima i li dóna el ple caràcter de la terra. Feliç el poble que la canta i la estima la seva cançó! Aquest poble no morirà perquè amb ella guarda la tradició dels bons costums, dels afectes més purs, de la joia sana i franca.

JOAN SALVAT

Ernest Van Dyck

Ha mort a Berlaert-les-Lierres prop d'Anvers, el conegut tenor belga E. Van Dyck.

Nasqué a Anvers el dia 2 d'abril de 1861. Estudià lleis, però es dedicà ben aviat a la música. I assolí, com ja és sabut, grans èxits. Josep Dupont (el conegut professor del Conservatori de Brusselles), el mestre Gounod i Carles Lamoureux (el talentós director d'orquestra), foren els primers que aconsellaren al jove advocat de dedicar-se al cant.

Abans de presentar-se al teatre, i sota l'entès guiatge del mestre Lamoureux, Van Dyck conreà la música de concert. I cantà, entre altres obres, la «Damnation de Faust», fragments de «Lohengrin», de «Sigurd», de «Tristany», de «La Walkiria», etc.

Van Dick cantà el «Loengrin», a París, el dia 3 de maig de 1887. Aquella representació esdevingué una bella festa, llargament desitjada i preparada per Carles Lamoureux. Van Dick, en cantar «Lohengrin», aconseguí un èxit sorollosíssim.

Van Dyck fou, com ja és sabut, un intèrpret notabilíssim de les obres de Ricard Wagner. Després d'haver triomfat a París, triomfà també a Bayreuth. Però abans estudià seriosament amb el gran mestre alemany (que tots els wagnerians han conegut i han aplaudit), En Félix Motti. Van Dyck fou un dels artistes que millor cantaren «Parcival».

Ultra el repertori wagnerià (L'or del Rhin, la Walkyria, etc.) Van Dyck cantà també «Romeo i Julieta», «Le Vassal de Szigeth», «Manon», «Werther», «La Navarraise», «Evangelimann», «El cavaller d'Harmenthal», «Gioconda». Però fou, sobretot, un gran intèrpret wagnerià.

El gran tenor belga posseia una veu ferma i bellíssima i la dita veu apareixia sempre (cosa que no sempre sol passar!), al servei de l'esperit. Van Dyck era un home cultíssim. En sa jovenesa s'havia dedicat també al periodisme. Darrerament, els seus cursos de perfeccionament que donava als conservatoris de Brusselles i d'Anvers, eren famosos.

Van Dyck era, en fi, un actor admirable.

Amb el conegudíssim tenor belga desapareix un dels artistes lírics més talentosos, més «complets», més conscients del seu art, dels darrers temps.

El Teatre de Bayreuth

Des de l'any 1914, el Teatre de Bayreuth, creat per l'autor de la «Tetralogia» per tal d'interpretar-hi les seves obres de falsó escaient (i amb el fi de fugir del teatres habituals, tradicionals, en els quals, com digué el propi Wagner, el veritable espectacle no sol desenrotllar-se, precisament, damunt de l'escenari) ha esdevingut una mena de casa buida, muda, galrebé abandonada.

Parlant del susdit teatre, heu's aquí el que escriu, entre altres coses, des de «Le Monde Musical», En J. Levin:

«Fou l'any 1917, mentre esclatava la gran tempesta, que vaig penetrar-hi per primera vegada. Vaig ésser rebut pel senyor Kranich, el célebre director d'escena de Bayreuth, el confident intelligent del Mestre, enterament dedicat als serveis i als records del geni desaparegut. Vaig poder passejar-me damunt aquell escenari on, per primera vegada, la «Tetralogia» i «Parcival», aparegueren amb tota la seva fastuositat. Vaig poder entrar en el lloc destinat a l'orquestra, lloc invisible i dels més curiosos del món, car si els violinistes han de tocar amb mànegues de camisa a causa de la calor, hom s'és vist obligat a calentar l'indret reservat al metall a causa de la frescor. Des de l'escenari, el senyor Kranich, em donà explicacions plenes d'interès a propòsit de les instal·lacions tècniques, gairebé totes fillex de la seva inventiva i adaptades després per la majoria de teatres en els quals es representen obres de Wagner.

El meu esguard es fixà sobtadament en les lloses que petjàvem. Eren humides. Plovia dins la Casa de Wagner... Hom no podia reparar la teulada. La guerra ho engolla tot. Mal l'he detestada tant com quan En Kranich em digué que malgrat els seus millors desitjos, li era impossible d'obtenir els materials indispensables per tal de poder realitzar el seu més car deure: el de conservar el monument sagrat.»

«Esperem — diu també En J. Levin — que semblant cosa no esdevindrà ja mai més. Esperem que l'obra del Mestre brillarà ben tost amb tota la seva antiga esplendorositat.»

Cal esperar, en efecte, que el Teatre de Bayreuth serà amorosament servat. Es un bell record... i un excellent model.

Un comitè s'és ja creat per tal de reanudar les belles festes de Bayreuth. I el susdit comitè s'adressa a tots els amadors, a tots els devots d'arreu del món.

Desitjem, sí, que el Teatre de Bayreuth sigui salvat.

«El camí del Sol» d'En Joan Manen

El Teatre d'Opera de Leipzig, té anunciada oficialment pel dia 15 de desembre del present any, l'estrena de l'obra «Camí del Sol», del mestre violinista i compositor català, En Joan Manén. Es la segona obra teatral d'En Manén que els teatres d'Alemanya interpretaran.

La primera fou «Acté», representada a Dresde, Colònia, Wiesbaden, Leipzig, etc. Quant a la segona, a la qual ens referim avui, la titula el mestre Manén «Simfonia per a Teatre» i així apareix anomenada també en l'edició que n'ha fet l'«Edició Universal» de Viena, la conegudíssima casa editorial.

El poema de la nova obra (com el de «Acté») és original del mestre Manén, i té el caràcter d'un mite sensa època ni lloc, puix té per finalitat una simbòlica muntanya on el sol (la llum) radica, i com acció el camí que a ella condueix. Els personatges no tenen noms determinats. Hi han «El Pros», «Blancaflor», «La Dona d'Aigua», «El Senyor de les Ombres», «La Vella» (la llegenda), «Els res Vençuts», «L'Home», «La Humanitat», etc.

Les dificultats amb les quals topa el Teatre de Leipzig per tal de poder representar la nova producció del nostre admirat amic En Joan Manén, són importants ja que s'ha hagut de reformar la boca de l'escenari i ampliar el lloc de l'orquestra, ja que en un moment donat Chor i veus que simulen venir del món, deuen actuar des del públic.

Dirigirà l'obra l'eminent mestre Otto Lohse que tant agradós record ha delixat a Barcelona, en dirigir en el nostre Gran Teatre, les pàgines wagnerianes.

Bibliografia

Missa a llaor de Nostra Senyora de Pompeia, original del mestre Antoni Català, organista i mestre de Capella de l'església de Nostra Senyora de Pompeia.

Cal reconèixer que el músic religiós topa sovint amb serioses dificultats per a atènyer la seva integral formació en l'art difícil de la música sagrada que tanta d'importància té en els actes del culte catòlic.

A casa nostra s'hi nota la falta d'escoles especials dedicades a l'ensenyament i conreu de la música sagrada, tan en ço que fa referència a la seva digna execució com a l'encertada i segura direcció de l'art de compondre.

Bé és veritat que tenim mestres eminents de composició que saben guiar els llurs deixebles amb mà segura pels camins que porten al coneixement i domini de l'art musical en el seu aspecte profà, més, no han arribat a l'especialització de la música sagrada ni a la unitat de criteri i de procediments tècnics. Fins en alguns punts s'han accentuat notables i profundes diferències que devenen — no cal dir-ho — ben perjudicials al conreu de la sagrada art.

Quan el deixeble, acabats els seus estudis musicals, pensa llençar-se de ple al conreu de la música sagrada, cerca tot seguit els mitjans d'aplicar la tècnica i els coneixements adquirits a força d'estudi i de treball, a les formes d'expressió que millor s'addiguin a l'esperit i caràcter que l'Església Catòlica ha volgut imprimir a la seva música religiosa, que forma part integral de la sagrada Litúrgia.

I és d'admirar com la nostra joventut estudiosa cerca el màxim de perfeccionament en aquest sant afer, i malda ardida per arribar amb el seu treball i amb el seu esforç individual a l'establiment de la veritable música religiosa.

Naturalment que aquestes inquietuds dels nostres joves músics i els seus esforços isolats assoliríen tot d'una un estat concret i definitiu si poguessin comptar amb un mestratge indiscutible i de tothom reconegut que tingués cura de viar els llurs treballs i d'evitar que les llurs temptatives esdevinguessin infructuoses i fins a voltes contraproduents per manca de la segura orientació que en tot ordre de coses és indispensable per a assolir l'èxit definitiu.

Molts són els nostres músics que bo i posseint innegables facultats naturals palesades en el conreu de la música profana, en la qual han sabut triomfar, no han arribat a encertar el camí segur de le veritable música religiosa. La seva producció, ben sovint massa abundosa, ha estat del tot estèril, desviada de la seva veritable finalitat i condemnada a l'oblit tot just nascuda.

Per això cal consignar satisfactòriament els sans i fruitosos esforços d'alguns dels nostres joves mestres, inspirats en les lleis reguladores imposades a la música sagrada.

Entre aquests joves mestres s'hi ha guanyat un lloc ben preferent Antoni Català, mestre de Capella de Nostra Senyora de Pompeia, d'aquesta ciutat

Coneixiem ja el mestre Català per les seves composicions de caràcter religiós — gènere que atrau amb preferència els seus fervors i entusiasmes d'artista — cants espirituals i altres petites produccions de caràcter popular religiós. En aquestes obres s'iniciava ja la tendència a la composició de la música religiosa a base de la modalitat gregoriana de la qual En Català és un perfecte coneixedor, acompanyant-la mesuradament i amb discreció de les sonoritats i recursos de la tècnica moderna.

Ara, l'obra del mestre de capella de Nostra Senyora de Pompeia, seguint la mateixa orientació ha arribat a un estat de maduresa i de perfeccionament que la fa digna de tot elogi i encoratjament.

La missa a llaor de Nostra Senyora de Pompeia, suara estrenada a l'església dels PP. Caputxins, és un bell exemplar de música religiosa i mereix un fervorós comentari de sinceritat i de lloança.

El seu autor ha seguit fidelment les orientacions marcades pel «Motu proprio» de Pius X en la composició de música sagrada. Ha anat a pouar la seva inspiració en la font purissima i inestroncable de la melodia gregoriana que senyoreja constantment en la factura general de l'obra amb tota la seva original bellesa i amb tota la seva augusta magnificència.

Tota l'obra segueix amb escrupulosa fidelitat la modalitat gregoriana a base del més pur diatonisme, defugint el cromatisme i tota sonoritat estrident, impròpia d'aquesta sagrada art. El contrapunt, seguint la forma clàssica, llisca suaument i naturalment, deixant que les quatre veus cantin amb graciosa llibertat, soles o simultàniament, els motius gregorians que per gràcia d'escaientes combinacions apareixen cada cop amb nou encis i amb caires d'inesperada novetat.

Els Kyries escrits sobre la melodia de l'«Ave Maris Stella», són, creiem, la part més perfecta i acabada d'aquesta obra. El primer to gregorià hi és desenrotllat amb totes les seves característiques. Les modulacions, destrament portades, donen al tema més relleu i interès. El seu caient plàcid i reposat dóna la sensació d'una veritable pregària que encomana a l'esperit un dolç recolliment.

El tema escollit per al Glòria ha estat el gregorià de la missa del Kyriale titulada «Cum jubilo». Aquí les veus prenen més volada i amb un contrapunt perfecte es passen els motius amb graciosa naturalitat. El caient plàcid i sever que l'autor ha sabut donar-li, fa que encomani al cor una joia espiritual ben encaixada al caràcter alegre que ha de tenir aquesta part de la santa missa, sense caure en alegrois exagerats i impropis, que ben sovint usen els nostres compositors de música sagrada. Cal remarcar especialment el «Qui tollis», escrit a quatre veus soles, iniciat a tall de choral, de forma severa i impecable. Més tard es destrien en contrapunt retornant en un escaient «rallentant» a la primera forma de choral. L'amén terminal es desenrotlla en un ambient de severa grandiositat.

El Credo, si bé no està concretament basat en cap motiu gregorià conegut, no s'aparta, però, gens de la modalitat de la cantilena litúrgica. Es un tema original ben sever i solemne, on les veus ataquen en forma choral ben escaient al caràcter del text sagrat. Ofereixen un especial interès l' Incarnatus i el Crucifixus, en els quals les veus, amb religiosa suavitat, sense acompanyament, es moven en forma de choral.

En el Sanctus, la melodia recorda el de la missa gregoriana VIII del Kyriale i tota ella altra cosa no és sinó una glosa d'aquell sense modulacions extranyes, tota unitonal.

El Benedictus, compost a tres veus soles, sense acompanyament, és força interessant. Els contrals sostenen un cant ferm en forma de choral, basat en el tema del Kyrie de la missa IX de Kyriale mentre els tenors i els baixos, en perfecte forma contrapuntística hi dibuixen melodies secundàries que donen més vida i relleu al cant A l'Hosanna retornen les quatre veus cantant amplement i majestuosament en una graciosa volada melòdica resolta amb placidesa i serenitat.

La melodia de l'«Agnus Dei» està basada en el mateix motiu dels Kyries», seguint perfectament el sentit deprecatori de la lletra i acabant en una frase llarga i reposada.

En tota l'obra, el mestre Català demostra el seu coneixement i domini de les veus que canten lliurement, fonent-se en belles sonoritats ben encaixades al caràcter sever de la música religiosa, defugint els efectismes llampants i els trucs teatrals que tan solen enlluernar els compositors d'aquest gènere musical.

Cal assenyalar també la unitat i l'equilibri establert entre les parts integrants de l'obra, car si bé totes es mouen sobre motius diferents, tenen una certa semblança que els dóna una atractiva i simpàtica varietat dintre la unitat de composició i de procediments harmònics.

L'acompanyament d'orga té en aquesta obra una part ben interessant. No es limita, senzillament, a sostenir les veus. Canta lliurement, repeteix el motiu, dóna vida i relleu a la melodia, amplifica i arrodoneix els conjunts i dóna a la composició un caient de majestat i de devota solemnitat. L'autor ha sabut donar-li un màxim interès, treient tot el partit d'aquest admirable instrument. No creiem que ningú sia gosat de retreure com un defecte la innegable dificultat que ofereix l'execució de la part d'acompanyament d'aquesta missa, ans és d'admirar un treball tan cuidat i laboriós, encara que exigeixi, per a executar-lo dignament, unes condicions artístiques gens vulgars i un detingut estudi de l'obra.

En resum, la missa a llaor de Nostra Senyora de Pompeia, original del mestre Català, ha d'ésser rebuda amb joia i admiració per tots els amadors de la bona música religiosa.

FRANCESC BALDELLÓ, PVRE.

Apelles Mestres: «Cançons». Quadern segon. — Ibèria Musical. Barcelona.

En parlar en aquestes mateixes pàgines del primer quadern de cançons de N'Apelles Mestres, auguràvem per a elles un èxit franc, un èxit popular que no ha fallat per cert. Les cançons que constitueixen el quadern primer han passat de llavi en llavi encomanades per les audicions públiques que de les mateixes s'han donat; oferint-les en sos recitals, d'una manera particular, l'excellent cantant, el ja popular tenor N'Emili Vendrell, el qual ha estat el veritable creador d'elles. El més gran èxit ha acompanyat, doncs, constantment les cançons i el seu interpretador admirable que tan bé ha posat de relleu les qualitats de les mateixes, fent que el públic s'aficionés de tal manera amb elles, que l'escampadissa ha estat ràpida i ja no solament en el concert, sinó en les reunions amistoses dels aficionats a l'art del cant, es prodiguen i s'exalcen.

Ens plau, per tant, assenyalar a l'atenció del llegidor l'aparició del quadern segon de cançons tan ben triades com ho foren en el primer, integrat per les que seguidament anomenem: «El rossinyol», «Madrigal», «Camí de la font», «Endressa», «El poll i la pussa» i «La non-non dels blats».

Igual que l'anterior quadern, s'imposa aquest segon per la varietat d'expressió que ofereixen ses cançons, cada una d'elles de particular encis i amb un caire nou que proclama l'originalitat del poeta i músic que les ha creades.

Si ens agrada «El rossinyol», de caràcter romàntic i plena d'ingenuitat la seva melodia, admirem més encara el joliu «Madrigal», d'inspiració distingida, amb un sabor clàssic que enamora. Mes vegeu la cançó que segueix, «Camí de la font», alegroia i picaresca, que us pessigolleja amb la seva graciosa malícia. En canvi, ben sentida i expressiva, la «Endressa» us porta el record enyorívol de les cançons més vibrants d'emoció que figuren en el primer llibre. Després, la musa del poeta s'enjogassa altra vegada i crea l'eixerida cançó de camí «El poll i la pussa», ben ritmada i d'una espontaneitat tan gran, que guarda tot l'encís de la cançó del poble; de tal manera, que més d'un l'entonarà creient-la verament popular. I posa fi al segon recull de N'Apelles Mestres, la delicada «Non-non dels blats», la melodia de la qual impregnada de dolça melangia s'endu tot seguit el cor de l'auditori.

Felicitem novament l'autor, per la sovintesa de fer-nos gaudir de la seva producció musical tan exquisida, que si bé vol ésser modesta i senzilla com la flor del camp, també, com la del jardí millor conreuat, és flairosa, gentil i polida. — S.

Noticiari

Alemanya

El vinent mes de febrer s'estrenarà a Colònia la nova òpera de Franz Schreker: «Irrelohe».

Estats Units

Siegfried Wagner dirigirà obres de Ricard Wagner, la present tempoada, al teatre Mannhattan Opera, de Nova York. Dirigirà també la seva òpera «Der Barenhaüter») (El gandul») que fou estrenada a Munic l'any 1899.

França

El mestre Francis Casadesús ha acabat una obra lírica en tres actes, «La cançó de París».

—

Ha estat ofert el títol de «chevalier de la «Légion d'honneur» al nostre excellent amic el ben conegut i admirable pianista lleydatà En Ricard Viñes.

—

Jean Chantavoine, el ben erudit musicòleg, ha estat nomenat secretari general del Conservatori de París.

—

Literatura agradívola!

Llegim en un diari francès els següents mots, innegablement suggestius, a propòsit de cert tenor, segons sembla eminent

«El senyor T., etzivà la nota amb tal força i la va fer pujar tant amunt, tot penjant-s'hi, que vaig creure que no en volia ja ba'xar mai més...»

Heu's aquí un model de crítica clara, concisa, sobria... i en tot cas divertida!

Itàlia

Ha mort a Nàpols el mestre L. Crisculo, les cançons del qual eren populars arreu d'Itàlia.

Generalitat

ELS SERVEIS DE RAMADERIA

El concurs celebrat a Berga, per la comarca de la qual dita ciutat és capital fou una manifestació llnida.

Aquest és el segon concurs bovi de raça catalana, efectuat en el Bergadà. El primer sigué un concurs que servi per a orientar la mena de bestiar que es desitjava restaurar. Amb el concursants actual, la majoria dels concursants han demostrat haver comprès perfectament la pauta marcada pels Serveis de Ramaderia, presentant un bestiar força bonic.

Assistiren al concurs cinc toros i seixanta vaques.

El jurat, compost pel senyor Raimond Vila, cavaller de Vidrà, president; Adolf Vives, veterinari a Ripollet, vocal, i pel professor Russell i Vilà, secretari, atorgà amb mostres d'assentiment per part del públic, els premis següens:

Al senyor Ramon Vila, de Serchs, per un toro, 850 pesetes.

Al senyor Joan Gonfaus, de Serchs, per un toro, 700.

Al senyor Ramon Portell, Castell d'Areny, per un toro, 600.

Al senyor Vicens Torrebadella, de Montmajor, per una vaca, 200.

Al senyor Andreu Vila, de Serchs, per una vaca, 200.

Al senyor Ramon Portell, de Castell d'Areny, per dues vaques, 400.

Al senyor Gaietà Codina, de Serchs, per una vaca, 200.

Al senyor Joan Viladomat, d'Avià, per una vaca, 200.

Al senyor Ramon Vila, de Serchs, per una vaca, 200.

Al senyor Josep Costa, de Berga, per una vaca, 200.

Al senyor Josep Casellas, de Berga, per una vaca, 200.

Al senyor Ramon Vila, de Berga, per una vaca, 200.

El senyor alcalde de la localitat, la Junta del Sindicat Agrícola i moltes persones de diversos pobles de la comarca presenciaren el concurs.

Per haver aparegut la verola ovina en alguns pobles de la comarca del Pallars s'ha acordat sospendre el concurs llaner que s'havia de celebrar a Sort el dia 21.

Els Serveis de Ramaderia compraran cavalls a Vich el dia 13, per compte de la Casa de Caritat de Barcelona, els quals cavalls es destinaran als cotxes del servei funerari.

El dia 18 es celebrarà per la comarca de la Vall d'Aran, a Viella, un concurs de raça bovina aranesa, i de raça bovina suíssa.

El dia 20, concurs de bestiar de llana a la comarca de la Vall d'Aneu a Esterri.

El dia 23, concurs llaner pel Ribagorça a Pont de Suert.

El dia 28 i 29, a Seu d'Urgell, per la comarca de l'Urgellet, concurs de bestiar bovi lleter i bestiar porquí.

El dia 31, a Puigcerdà, per Cerdanya, concurs de bestiar cavallí, i l'endemà de bovi lleter.

EL CONSELL PERMANENT

Despatx de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 8 i 9 del corrent:

Carreteres, camins i ponts. — Continuació dels treballs que es realitzen per administració.

Autorització a la Secció tècnica per a procedir, amb el concurs dels Municipis interessats, a l'arranjament del pont damunt del riu Noguera Ribagorçana, situat als límits dels termes municipals d'Alfarràs, Algerri i Ibars de Noguera.

Aprovació dels plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir la subhasta del pont damunt el riu Tordera al camí de Fogàs de Tordera a Hostalrich.

Instrucció pública. — Pràctiques de les alumnes de l'Escola Superior de Bibliotecàries.

Treballs d'extensió d'Ensenyament tècnic.

Aprovació de les despeses dinstal·lació de la Biblioteca popular de Vich

Beneficència. — Tràmit d'expedients per a la reclusió de dements pobres.

Agricultura. — Resultat del concurs ramader celebrat recentment a Berga, Autorització per a la celebració de tres concursos: un de bestiar bovi lleter de la comarca de la Vall d'Aran, que se celebrarà a Viella el pròxim dia 18; altre de bestiar llanar de la comarca de la Vall d'Aneu, que se celebrarà a Esterri d'Aneu el dia 20; i l'últim de bestiar llanar del Ribagorçana, que se celebrarà a Pont de Suert el dia 23 del corrent mes.

Política social.—Treballs del Consell de l'Oficina d'Informació Econòmica i Social de la Mancomunitat.

L'ESCOLA DEL TREBALL

S'ha publicat bellament imprès un fulletó de l'Escola del Treball de Barcelona, el qual conté el resum d'acció escola efectuada durant els deu anys que porta de vida, 1913-1923.

El text, ple de dades i estadístiques de gran interès, és avaluat amb una completa ilustració gràfica.

VISITES

El senyor Puig i Cadafalch, qui ha estat al seu despatx, ha rebut aquest migdia diverses visites, entre elles la del canonge doctor Faura i la dels professors senyors Campalans i Vila.

NOTES DE LA DIPUTACIO

Ha deixat de formar part de les oficines de la Comissió Mixta de Reclutament l'escrivent temporer don Ferran Montorio.

Una comissió del Collegi de Farmacèutics de Barcelona ha visitat el senyor president de la Diputació, per a invitar-lo a la sessió inaugural de l'Assemblea de la Unió Farmacèutica Nacional.

També l'ha visitat el doctor Raduà, director de l'Institut Municipal de Demografia.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe en l'expedient relatiu a la lemanda formulada per l'Alcaldia d'Arenys de Munt que es requereixi d'inhibició al Jutjat d'Instrucció d'aquell partit perquè deixi de concórer en la querella que contra aquell Ajuntament es tramita, per coaccions i altres delictes.

Exempció de subhasta sollicitada per l'Ajuntament de Calders per a realitzar les obres necessàries per a la construcció d'un pou o cisterna pública que abasteixi d'aigua la població.

Assenyalament dels preus dels articles de subministre corresponents al passat mes de setembre.

Despeses relatives a operacions del servei militar.

EL SERVEI DE TELEFONS DE LA MANCOMUNITAT

Durant el primer semestre de 1922, la recaptació pel servei de telèfons pujà a 370.733'62 pessetes. En igual semestre del corrent any ha pujat a 448.719'73 pessetes, la qual cosa significa un augmen de 77.986'11 pessetes en la recaptació per aquest concepte durant l'esmentat semestre.

L'ARBITRI SOBRE AUTOMOBILS

Durant el primer semestre de 1922 el recaptat per aquest arbitri produí 317.376'23 pessetes. En igual període del present any ha produït 676.879'32 pessetes. L'augment durant aquest esmentat trimestre és de 359.503'32 pessetes.

El cardenal Benlloch a Xile

SEQUEIXEN ELS OBSEQUIS

Santiago de Xile, 9. — El Nunci Apostòlic de Sa Santedat en aquesta capital, ha donat una festa en el seu palau, en honor del cardenal Benlloch, invitant especialment al Cos diplomàtic.

Amb una solemnissima benedicció de monsenyor Benlloch, ha acabat la festa de l'església dels Mercedaris. El reverend Pare Rabaza, escolapi, pronuncià un discurs monumental de tan alta eloqüència, que arrencà aplaudiments entusiàstics al públic, oblidant momentàniament el respecte degut a la santedat del temple.

La premsa xilena en general, dedica articles encomiàstics al cardenal Benlloch, i enalteix la magnífica tasca que el prelat porta a cap al front de la seva ambaixada. — Havas.

Les Idees i les Imatges

DEL «FRÒLER» AL «GRAPEJAR»

Entre el «fròler» — (mot finíssim francès, oh! car Pompeu Fabra! dissortadament intraduible) — i el «grapejar» — (grollerissim mot català d'un grafisme tan colpidorament canallesc) — hi ha, sens dubte, tota una sèrie esglaonada de conceptes, de significacions i de matisos que cal tenir en compte per a designar, precisar i definir les varietats de contacte amb una idea, amb un sentiment, amb un objecte.

Altrament, «fròler» una idea, un sentiment, un objecte, no vol pas dir, precisament, ésser un idealista. «Grapejar» un objecte, un sentiment, una idea, no vol pas dir, tampoc, ésser un materialista necessàriament. No vol dir, rigorosament, ni una cosa ni l'altra.

Vol dir, simplement, — per a parlar en impur barceloni familiar — tenir «modos» o no tenir-ne.

JOSEP MARIA JUNOY

Polítiques

«CATALUNYA» DE SANTIAGO DE CUBA

Ha quedat constituit el Consell Directiu d'aquesta societat en la següent forma:

Conseller en cap, Salvador Carbonell i Puig; conseller segon, Joan Esclassans i Olivella; conseller secretari, Joan Pinyot i March; conseller secretari segon, Alfred Peirats Ferrer; conseller tresorer, Jaume Sais i Julià; conseller comptador, Manuel Ballesta i Ferrer; conseller bibliotecari, Joan Parellada i Gallart; consellers d'ordre: Salvador Sicart i Salvadó, Adolf Dejú i Recasens, Frederic Alier Bruguera, Romà Pinyol Ferrer.

EL SENYOR PORTELA

Marxà ahir a Madrid i Galícia l'exministre don Manuel Portela, el qual es proposa empendre, a la «provincia» de Pontevedra, una intensa campanya de propaganda agrària.

A l'Africa francesa

INSURGENTS DERROTATS

Dakar, 9. — Les tropes trameses per a perseguir la partida de malfactors que assaltà el camp de meharistes al Nord de Tombouctu, han aconseguit agafar-los prop del llac de Faguibine, on s'havia refugiat la dita partida.

La posició que ocupaven els bandolers, fou presa per assalt, després d'una renyida lluita en la qual resultaren victoriosos els soldats francesos.

Aquests recuperaren el quantiós botí. S'esperen nous detalls. — Havas.

URANIA

La més sòlida i completa.
Roçaments a boles.
500 màquines de totes marques
VENDA A TERMINIS
Vda. ROVIRA Claris, 6 Barcelona

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTIC...

Dimecres, 10 d'octubre de 1923

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

L'erari municipal

Hem rebut la carta següent, que no necessita comentaris:

Sr. Director de LA VEU DE CATALUNYA

Present

Molt senyor meu:

Com que malgrat els dies transcorreguts l'Alcaldia no ha donat compte del resultat de l'arqueig de Caixa que s'efectuà el dia primer del corrent en cessar l'Ajuntament anterior, considero convenient que l'opinió el conegui, més pel que pot interessar al crèdit municipal que pel que, personalment, com Alcalde sortint, m'afecta.

De l'arqueig resultà una existència en caixa, procedent de fons municipals, de 7.281.069'09 pessetes en efectiu. Els dipòsits i caixes especials d'institucions relacionades amb el Municipi, importaren 3.910.200 pessetes en valors, i 1.292.076 pessetes en efectiu.

Les esmentades quantitats concordaren exactament amb els saldos dels llibres de comptabilitat de la Comptaduria Municipal.

L'arqueig fou intervingut pel Comptador, el Dipositari, l'Alcalde entrant i el Delegat del Govern civil, i és d'advertir que el dia anterior, 29 de setembre, s'havien lliurat més de 4.800.000 pessetes al Banc Hispano Colonial per al pagament del cupó del Deute Municipal, i havia quedat pagat tot el personal.

Espero, senyor Director, que voldrà publicar en son diari les anteriors dades, ja que tinc en mon poder i a la seva disposició el duplicat de l'acta d'arqueig, per si vol comprovar-los.

Sóc de vostè agraït s. s q. e. s. m.,

E. MAYNES

L'Estela de Sant Francesc

II

L'AMOR a la natura és el llaç que uneix Francesc d'Assís amb els trobadors del seu temps. Però amb quina diferent manera l'estimaven! No hi ha trobador que no celebri, tan bé com sap, el temps de pascor i les Kalendes maies, el retorn de les flors, el cant dels ocells dins el novell fullatge, les belles aigües que canten i llisquen, amb peus d'argent, per les prades verdes Aquestes belles coses, en els trobadors, més que un sentiment són un tòpic. Però no és així en el poeta seràfic, qui retornà el món a la puresa primitiva del Paradís perdut.

Son cor sobreeixia d'amor i no solament envers els homes. Amava també les bèsties pasturadores i les alades i les reptils; amava els roquissars i les forestes, les messes i les vinyes, la beutat dels camps, la frescor de les fonts, la verdesca dels vergers, la terra i el foc, l'aura i el vent i la bella llum del cel qui ho vesteix tot i, encisant-ho, ho il·lumina Allà on els altres ulls no hi veien més que caduques beutats que la mort devoraria, ell hi descobria les eternes relacions que lliguen l'ordre físic amb l'ordre moral i els misteris de la naturalesa amb els misteris de la fe. No es cansava, no, d'admirar la gràcia fresca de les flors; i tot olorant-ne els perfums, pensava en la Flor mística que pujà de la soca antiga de Jessé. De vegades es passava hores lloant la indústria de les abelles; i ell, que estava mancat de tot, feia que sos frares, en venir l'hivern, els donessin mel i vi, perquè de fred no es morissen. A sos deixebles senyalava, per espill i model, la diligent i matinera alosa, la qual, del solc es llança a l'alta llum, amb les ales teses: petita creu, vehement i viva, ocell vibrant i impetuós, com el serafí, que no té més que ales i una feble veu penetrant, a la presència de Déu. I encara a sos deixebles assignava la castedat exemplar, solitària i sospirant de les tòrtores, que en lloc de cant tenen plant.

Quan el penitent d'Assís, tot xuclat de dejunis i de vigílies, abandonava sa cella angosta i vagava sota els olivars d'argent que emmantellen la suau Umbria, sembla que en aquesta amagrida figura on no hi havia quasi res de terrenal, les bestioles de Déu no hi veien sinó l'empremta divina. Les llebres perseguides cercaren a voltes seguretat en els plecs del seu hàbit. Famós per tot el món, immortalitzat de més a més pel geni pictòric de Giotto, és el bell sermó que, una vegada, anant de camí, d'Assís a Montefalco, predicà a tot un poble d'ocells. Ocells de tota manera i de tota color s'eren aplegats a una espessura d'arbres que hi havia a la bella vora del camí. El fullam n'era ple i les branques se'n blincaren i encara corrien per terra aquells que en el ram no havien cabut. «Espereu-me aquí—digué Francesc als frares companyons—que vull anar a fer un sermó a l'ocellada.» Començà Francesc a sermonar als ocells que estaven per terra. I tot seguit els que estaven dalt dels arbres davallaren i es posaren en la prada verda. Callaven els vents extasiats; i els ocells, bec-oberts, tremolants d'ales, bevien les paraules de Francesc, pures i fresques com el rou que caigué del cel a la terra la primera nit de la creació. Quan el sermó fou finit, Francesc va fer damunt d'ells el senyal de la creu; tots començaren a batre d'ales, aplaudint, i segons la direcció que Francesc amb la creu havia marcat, se'n volaren els ocells i pels quatre vents del cel s'espargiren, demostrant la joia llur amb cànties i amb festívol aleteig. Francesc, domador de bèsties per dolcesa, sermonador i encisador dels ocells, bellament ha merescut el nom d'Orfeu de l'Edat mitjana.

Era forçós que una amor tan gran de la natura trobés accents novells per cantar-la. Quina estupenda novetat hi ha en questes passades de l'himne de les Creatures:

Alabat siau, Missenyor, per totes les vostres creatures,
singularment per micer el germà Sol
que ens dóna el jorn i la clariana
i és bell i radiant de resplendor.

Alabat siau, Missenyor, per Sor Lluna i les Estrelles:
vós les formàreu en el cel, clares i belles.

Alabat siau, Missenyor, per Sor Aigua
que és útil i humil, i preciosa i casta.

Alabat siau, Missenyor, per germà Foc:
amb ell illumineu la nit;
i és bell i robust, i joiós i fort.

Alabat siau, Missenyor, per la germana Mare Terra
que ens manté i ens nodreix i infanta fruites vàries
i herbatge bell i flors colorides.

Aquest càntic és per primera volta citat per Bartomeu de Pisa, cent seixanta anys després de la mort de Francesc; però ningú mai n'ha negada l'autenticitat.

LLORENÇ RIBER

CRÒNIQUES D'ART

La voluntat femenina modeladora de la ciutat i la pàtria

IX

LA CIUTAT

Es innegable que la vostra influència en les coses de la llar és molt més directa que en les coses del comú.

Globalment les dones catalanes tenen un sentit egoista de la vida, especialment les casades. Després dels límits de la casa que són la seva jurisdicció, la dona no expandeix gaire la seva influència. Potser fora de la llar hi ha un terreny que no és vedat a la dona: el terreny de la caritat.

Ens cal, però, la vostra caritat en tants caires!

Si vosaltres teniu un sentit egoista de la vida, els homes, generalment, viuen despreocupats de molts problemes, que vosaltres havieu confiat que resoldríem sols.

Cal que confessem que llevat de casos excepcionals els homes ho havem fet gairebé tot molt malament. Només cal veure les nostres ciutats, viles i llogarrets, per a comprendre que estem deixats de la mà de Déu.

Barcelona que és la que dóna el to a tot Catalunya, ha contribuït, fins ara, a la desharmonia i a la deixadesa regnants. I quan la municipalitat ha encertat, des de Madrid ho han desfet. Així el pla d'Eixampla ens fou imposat per la «Real Acadèmia de San Fernando» i degut a això la nostra ciutat té aquest aspecte monòton que difícilment es podrà treure del damunt. Si s'ha pensat en un orgànic pla d'enllaços, aquest no acaba de portar-se mai a la pràctica. Però la vergonya més gran és aquest desconcert de l'arquitectura de les nostres vies. Aquesta manca de concepció global dels alçats de les vies i places. Aquí una casa baixa al costat d'una d'alta; vies sense una línia de teulats preconcebuda, harmonitzada al menys. I després aquesta arquitectura gairebé sempre bàrbara i anàrquica!

* * *

Goethe diu: «Un filòsof ilustre digué que l'arquitectura era una música petrificada; i se li criticà molt. Nosaltres creiem que no es pot insistir millor en aquest bell pensament que dient que l'arquitectura és una música que s'ha tornatt muda. I, si no, penseu en Orfeu quan li fou donat un gran desert de pedra. I ell acomodant-s'hi sàviament, al so vivificador de la lira, es féu nàixer a l'entorn una gran plaça. Les pedres fortament dominades de seguida pels sons poderosament encisadors, degueren arrencar-se de l'informe massís que les unia, començaren a moure's en entusiasme i anaren acoblant-se artísticament i ordenant-se degudament en ritmiques fileres i alçant-se en murs proporcionants; i els carrers anaren allargant-se. Els sons expiren però en resta l'harmonia.»

«Els ciutadans d'una ciutat així van i vèuen en una eterna melodia, el llur esperit no pot mai decaure, ni la llur activitat adormir-se, perquè senten aquella harmonia creadora pels ulls, en compte de per les orelles, i en tot dia viuen en un estat ideal. Sense reflexió, sense preguntar per què, participen del més alt sentit moral i religiós. Quan un passeja per Sant Pere de Roma sent quelcom semblant.»

«I a l'entrar en una ciutat mal edificada, en la qual les cases s'han aplnyat a l'atzar sense solta, els ciutadans viuen en un estat de confusió salvatge sense saber per què; i al foraster que hi entra li sembla sentir un soroll d'esquellots i trompes destrempades, i a cada punt se li representen danses d'óssos i salts de simis.»

Heu's aquí en aquestes justes paraules, del poeta germànic traduïdes pel nostre Maragall, descrites la ciutat ideal i la ciutat inharmònica. Globalment les ciutats catalanes s'acosten molt més a la descripció darrera que a la primera.

Algunes de les nostres ciutats han salvat llur fisonomia històrica, altres han sabut crear-se una faç moderna. Però ambdós casos constituelxen excepcions dintre de les nostres poblacions i encara algunes de les ciutats patrimonials tenen constantment l'amenaça de la piqueta del filistí.

Quantes coses de valor artístico-arqueològic han desaparegut de les nostres poblacions! Amb tot allò que s'ha derruït podria poblar-se la meitat de la nostra terra.

Ciutats les nostres que tenen més de duar marroquí que de poblat europeu. Ciutats amb el problema de l'aigua per resoldre, amb els parcs abandonats (quan en tenen) i amb els carrers plens de pols o de fang. Ciutats i viles amb els arbres de les vies i de les rambles torturats per les podes.

Ens hem passat molts anys predicant arreu la nostra superioritat; i ja ho veieu collectivament valem ben poca cosa; ho tenim gairebé tot a mig fer.

Cal que tinguem el valor de comparar les nostres ciutats i viles, no solament amb les de fora la península, sinó amb les ciutats i viles espanyoles. Si som objectius en molts casos ens caurà la cara de vergonya. Una de les comparacions que més ens pot estimular, és la del país basc. Euskadi és el país més europeu d'Espanya. Vitòria, p. e., és un cas típic de vila civilitzada i ben tradicional. A Euskadi totes les poblacions rurals, els llogarrets més insignificants, tenen una dignitat que nosaltres voldríem per les viles de casa nostra. El clima, diré, hi fa molt, la naturalesa gemada del país basc és un bon marc per l'europeisme. Sí, naturalment: el clima ajuda extraordinàriament a fer bell aquell país. Però no oblidem que tota la Catalunya pirenenca (totes les valls dels alts i els baixos Pireneus) podria tenir les viles i les ciutats endreçades com a Euskadi, i havem de confessar que no ho són.

Quant a les comarques catalanes de clima més càlid, naturalment que llurs ciutats tindran sempre unes característiques meridionals, però el Migdia és compatible amb l'ordre. Cal aconseguir, costi el que costi, l'ordre més grandiós dels països de migjorn l'ordre mediterrani, les antigues deixalles del qual viuen tots els pobles del Nord: L'ordre d'Egipte, de Grècia, de Roma.

Caldrà, dones catalanes, que com Orfeu arranqueu de la lira els màgics sons que ordenin el nostre desert. Feu-nos la caritat de rondinar dolçament a l'orella dels vostres companys, dels vostres germans: que tot això no pot anar així amb rodes que tot això no pot continuar així. Que cal regar els carrers; que cal tenir cura dels jardins públics, on n'hi ha o plantar-ne on en manquin; que cal tenir cura que els arbres no es desfigurin bàrbaramentra de les nostres vies s'ennobleixi amb la poda. Que l'arquitectura harmnitzi. Que els monuments arquitectònics es valorin per avingudes i escalinates. Que l'aigua de les ciutats pugui llençar-se en la bella inutilitat dels jocs de cascades i brolladors. Rondineu, rondineu, perquè els nostres empedrats siguin, com foren en altre temps, els més ben fets d'Espanya. Perquè la ciutat tingui un esperit; perquè les pedres vetustes siguin venerades.

Cal que amb el vostre instint delicat apaivagueu les lluites de la baixa política local, que quan governen els nègres no deixen fer res als blancs. I mentresiant tot és abandonat, brut i sense esperit.

L'estranger que visiti les nostres viles i ciutat, s'emportarà una mala impressió de la majoria d'elles.

Diu a un anglès, a un alemany, a un holandès, que la dessídia que noten és culpa dels vostres contraris en política i, ni l'anglès ni l'alemany, ni l'holandès us entendran, creuran que som una colla de ximples, que amb les baralles de la política de banderia no fem res més que dividir cada ciutat en diverses càbiles. Respectaran les vostres opinions teòriques i potser fins les compartiran, però no podran compendre que perquè tal senyor, que és enemic polític vostre, hagi proposat una millora encertada, vosaltres, pel sol fet d'ésser un enemic polític, hàgia destorbat la realització d'aquella millora ciutadana.

Cal, o dones de Catalunya, que poseu tota la vostra caritat en humanitzar «la política». Diguem-ne la política!

RAFEL BENET

Noticiari.

—N'Adolf Fargnoli té oberta una exposició de cofrets en el balneari del «Vichy Català».

—El senyor J. Sabater i Mur exposa diverses pintures dels jardins del Montjuich, en el Saló Parés. L'exposició restarà oberta fins el dia 12.

—Fins el dia 15 d'aquest mes és oberta al carrer Alt de Sant Pere, 27, principal, l'Exposició dels treballs d'aprenents de la Societat d'Escultors d'ornamentació en pedra i marbre.

Els regidors de la Lliga

ELS regidors pertanyents a la Lliga Regionalista i a la Federació Monàrquica Autonomista, i el senyor Matons, han dirigit un missatge al President del Directori Militar, general Primo de Ribera, a propòsit de la forma com a Barcelona es donà compliment al decret del dia primer del corrent, i sobre la campanya de desprestigi i difamació que es ve fent contra els regidors separats.

Aquest matí, els senyors marquès d'Alella, Maynés, Blajot, Tuselll i Vilaseca, han estat a la Capitania general i han fet remesa al general Barrera de l'esmentat missatge, perquè el fes arribar a mans del President del Directori.

Les lliçons de l'experiència

AMB ocasió dels esdeveniments actuals i com a conseqüència dels estudis i comentaris que fa tothom a l'entorn de la reforma del règim local en el seu doble aspecte municipal i *provincial* o *regional*, és curiós de constatar com el judici de tots els espectadors imparcials coincideix en algunes afirmacions bàsiques.

La destitució dels Ajuntaments, com a exemple, ha evidenciat que els pobles d'Espanya on el caciquisme està més arrelat i ofereix caràcters més típics són Andalusia, Galícia i Múrcia. I quan un escriptor o un diari han volgut parlar de les Diputacions, com a caus de caciquisme, ha hagut de fer tot seguit una excepció en fixar-se una mica en les *províncies* catalanes i basques, incloent-hi, naturalment, Navarra.

L'obra de foment i de cultura realitzada per les quatre diputacions basques i per la Mancomunitat de Catalunya ha estat reconeguda per tothom. I resulta, amb una coincidència que no pot ésser fortuïta, que precisament les *províncies* que gaudeixen almenys d'una forma rudimentària d'autonomia són les millor administrades.

Aquestes veus de la realitat, aquestes lliçons de l'experiència, cal que siguin aprofitades pels governants. Les *províncies* basques i catalanes han aconseguit realitzar una feina profitosa en un règim de caciquisme i corrupció, del qual han restat exemptes, precisament per les engrunes d'autonomia que gaudeixen.

Aquest exemple alliçonador ens ensenya quina ha d'ésser l'orientació assenyada d'un govern que vulgui desvetllar les energies locals i aconseguir de cada un dels pobles d'Espanya el màxim rendiment i la màxima eficàcia en ordre a l'interès general.

En aquest balanç de totes les actuacions i de totes les realistats, resulta que han fracassat les concepcions centralistes i uniformistes de les oligarquies caciquistes i han reeixit les solucions inspirades en un principi de descentralització i autonomia.

Butlletí internacional

10 d'octubre de 1923

EL NOU PRESIDENT DE XINA

Encara que el telègraf no ens havia dit res de tot això, la República xinesa té un nou President. Es el famós mariscal Tsao Cun, nat a Xihli l'any 1862. La història del nou President és molt interessant.

Essent soldat, passà a l'Acadèmia Militar l'any 1890, i després en fou professor. L'any 1902 ja havia estat director de l'escola d'instrucció de Shiao-Xan i manat un regiment, i aleshores fou ascendit a brigadier. De 1903 a 1911 exercí el comandament de la Tercera Divisió a Manxúria. L'any 1915, després de la revolució que enderrocà el règim imperial i establí la república, el general Tsao Cun acabdillà la revolta del Yunnan contra el general Tsao Ao.

A la mort del President Yuan Shih Cai fou nomenat comandant en cap de les forces del Sud, les quals obeien el govern de Canton, i l'any 1917 arribà a *Tuxun* de Xihli, província que inclou Pequín. A més a més d'aquest càrrec importantíssim exercia ara el d'inspector general de les províncies de Xihli, Honan i Xantung.

Durant la campanya contra les forces del Sud, el seu enèrgic segon, el general Wu Pei Fu, va romandre a Hunan, contenint l'exèrcit cantonès. L'any 1920, Tsao Cun, ja mariscal, féu causa comú amb el mariscal Xang Tso Lin. Fou també aleshores Wu Pei Fu qui manà les tropes de Tsao Cun contra les forces d'Anfu, que obeien les ordres del mariscal Tuan Xi Jui. Les victòries de Wu Pei Fu decidiren la lluita a favor de Tsao Cun i Xang Tso Lin, els quals s'ensenyoriren de Pequín.

Però Tsao Cun i Xang Tso Lin es barallaren entre ells com tots dos s'havien barallat amb Tuan Xi Jui. Wu Pei Fu, ja mariscal i inspector general d'Hupeh i Hunan, derrotà Xang Tso Lin.

Ara Tsao Cun ha estat elegit President de la República de Xina, per 480 vots dels 590 senadors i diputats del Parlament. Els altres 110 vots es dividiren entre el Dr. Sun Yat Sen, Tang Shao Yi, el mariscal Tang Xi Sao, el mariscal Wu Pei Fu, el mariscal Xang Tso Lin i altres personalitats.

El corresponsal del *Times* a Pequín, diu que Tsao Cun comprà els vots dels 480 senadors i diputats que l'han elegit. I afegeix que la força del nou President depèn de l'ajut que trobi en el mariscal Wu Pei Fu, qui és l'àrbitre real de la situació.

La Presidència de la República xinesa ha estat molt accidentada. Yuan Shih Kai morí misteriosament. Li Yuang Hung fou destituït l'any 1917, quan el mariscal Xan Hsun restablí nominalment l'imperi. Pel setembre de 1918 fou elegit President Hsu Shih Xang, que dimití pel juny de 1922. Aleshores tornà al poder Li Yuan Hung, que dimití el 13 de juny d'enguany, sota la pressió de l'anomenat partit de Xihli, que seguia les inspiracions de Tsao Cun.

La tasca del nou President és molt feixuga. Haurà de resoldre tot seguit les reclamacions presentades per les potències com a conseqüència de l'afer de Lingxen, i pendre les mesures que calgui per a la repressió del bandolerisme.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Dietari històric

10 octubre de 1717

NEIX A IGUALADA EL SAVI ESCRIPTOR P. JAUME CARESMAR

Estudià filosofia i teologia en el Collegi dels Pares Jesuïtes de Barcelona, obtenint el doctorat. Entrà a l'orde dels canonges premonstratenses del reial monestir de Nostra Dona de Bellpuig de les Avellanes en 1742, on regentà les càtedres de les ciències assignatures merexent més tard la dignitat abacial.

Aficionat a la Bibliografia ordenà restaurar els documents espargits en els arxius de la nostra terra. Després del de Bellpuig, aparià el del convent d'Ager, passant setze anys en el de la Catedral de Barcelona fent notables descobriments de preats documents històrics. A ell es deu la troballa d'una cronologia dels bisbes barcelonins, una vida de Sant Oleguer i l'urna que tancà primitivament les despulles de Santa Eulàlia. Entre els arxius que visità figuren els de Gerri i Sant Cugat del Vallès.

El bisbe de Barcelona, don Gabi de Valladares, li encarregà l'anotació de l'arxiu de la Mitra, i als tres anys de dedicat a aquest afer, un atac de feridura li causà la mort l'1 de setembre de 1791, quans complava setanta quatre anys, traslladant-se el seu cadàver al monestir de Bellpuig.

Les seves obres formaven un conjunt de dos cents volums, versant sobre matèries històriques, religioses, literàries i sermonari.

Deixà inèdites monografies sobre la dominació aràbiga a Catalunya, la missió del Pare Boil a les Indies, història del monestir de Bellpuig, Concilis de Catalunya, monografies de biblioteques, de la primitiva litúrgia, història dels comtes de Barcelona, Urgell, Besalú, Prades, Foix, Pallars i Ribagorça i vescomtes d'Ager, un diccionari general i un altre de Catalunya, índex de còdex de la seu de Barcelona, sobre la primacia de l'església de Tarragona, el codi dels concilis existents aleshores al monestir de Ripoll i dedicat a Campomanes i l'orde militar de Sant Jordi. La mort impedí que acabés una història de Catalunya.

Es diu que un fort disgust avençà la seva mort. S'escrivi contra ell un fullet, sobre uns comentaris al martirit de Santa Eulàlia, i que contestà en un altre editat pel notable impressor de Madrid Joaquim Ibarra. La crema dels convents en 1835 destruí moltes notables obres del Pare Caresmar, al qual Igualada tributà honors com a gli predilecte.

ESPIGOLAIRE

Finlàndia i Rússia

LA INVESTIGACIÓ DELS ASSASSINATS DE CARELIA

Helsingfors, 10.—Finlàndia ha acceptat que es porti a cap l'enquesta proposada per la Comissió de delimitació de fronteres sobre els assassinats comesos a la Carelia oriental.

En canvi, ha rebutjat les altres reclamacions presentades per Rússia.—Havas.

Breviari crític

«ROMEU I JULIETA», DE SHAKESPEARE. TRADUCCIÓ DE M. MORERA I GALICIA

Ardua tasca la de traduir en vers aquest joiell immortal del teatre de Shakespeare. D'aquest «poema del primer amor» brolla una flaire tan subtil i embriagadora d'adolescència, una claror de poesia de tan dolces i delicades irisacions, una música de modulacions tan infinitament variades sobre l'etern tema de la passió amorosa, que el risc que tota traducció corre de deixar evaporar el més íntim encís de l'original, resulta multiplicat per al traductor d'aquesta obra. En Morera i Galícia, que ha fet de Shakespeare una mena de divinitat tutelar del seu numen, era sens dubte, entre tots els nostres poetes, el qui amb més probabilitats de triomfar podia empendre la perillosa empresa de transportar a la nostra llengua aquesta frescor sens parell de la més estupenda tragèdia de l'amor adolescent que mai s'hagi escrit al món. Jo no sé els graus de fidelitat amb què el traductor ha realitzat la seva tasca. Puc dir, però, que la nova lectura del «Romeu i Julieta» en la traducció d'En Morera m'ha produït una emoció més intensa i profunda que qualsevol altra de les traduccions que fins ara coneixia. En aquell diví diàleg dels dos amants de l'acte tercer, en aquella ardent invocació a la nit que canta, més que diu, Julieta, en les converses tan plenes de fresca espontaneïtat entre Julieta i la seva dida, en totes les escenes culminants de l'obra el vers del nostre Morera i Galícia llisca dolç i sonor amb una elegància i una agilitat remarcables, plegant-se dòcilment a la constant ondulació del ritme d'aquella formidable i as dó que batega en la tragèdia i que la transforma per moments en un ardent cant líric, altres moments la volatilitza en pura música, i àdhuc la fa arribar de vegades al mateix llindar de la més alta filosofia mística. No oblidem que Shakespeare en aquesta tragèdia no ens presenta la simple història real de dos jovenets enamorats. «Romeu i Julieta» és l'eterna història d'aquest «amor d'amor» que omple amb sa claror d'encís la primavera de la nostra vida. Ell mateix diu dels seus protagonistes que són dos verges amors sense cap màcula». Quan Julieta en el seu soliloqui voldria que Romeu canviés de nom, aquest li respon: «Digues-me «amor» i en rebré nou baptisme». Aquesta indeterminació fonamental de l'objecte de l'amor, propi de l'adolescència, segueix manifestant-se àdhuc quan l'objecte s'és concretat en una persona real. L'amor serva encara en aquest cas un cert caràcter metafísic d'ànsia irrealitzable, d'ideal inassolible. I aquest idealisme essencial de l'amor adolescent, aquest amor d'amor, és co que infon un encís i una poesia tranecendentals al realisme portentós amb què Sakespeare ens presenta el joc terrible del destí en un idil·li acabat en tragèdia.

M DE MONTOLIU.

AL DIA

Canibalisme social

En una illa de la polinèsia irromperen munió de salvatges: feren guerra al indígenes, els derrotaren... i es menjaren els morts i els presoners, davant de l'astoament i horror dels vençuts i subjectes. Però al cap d'uns anys, la raça vençuda es menjava amb tota tranquil·litat cames i costelles humanes; més que amb tranquil·litat, amb fruició de gurmet i fam de gurmant. L'home és un animal d'imitació. Qui sap si Darvin va fixar-se en aquest instint imitatiu per a començar sa teoria..... O qui sap s'en l'home hi ha sentiments atàvics de canibalisme. Si no materialment, moralment, socialment, ens mengem els uns als altres: vivim en plena antropofagia; som uns cànibals insaciables.

Després de la guerra gran, el sentit canibal s'ha anat desenrotllant d'una manera que fa por. La guerra gran va sembrar, amb l'afany de riqueses i la facilitat d'aconseguirles, una immoralitat espantosa. En riquesa i en amor i en tota manifestació de la vida. L'abundor d'immorals i amorals, ha anat fent de la virtut una cosa una mica estranya: l'home s'ha fet a la immoralitat com els indígenes de la illa de la Polinèsia envaïda, al canibalisme. S'ha despertat un afany de mossegar i mastegar home que ja no va quedant ningú sencer. I a Espanya, després del tretze de setembre, més encara.

Textos oficials, solts de periòdic, campanyes de venjances, de baixos interessos ofegats fins ara, d'aspiracions inconfessables, han sadollat l'ambient. A Espanya no queda ni un home honrat: tot es mossega. A la passió iconoclasta dels espanyols, especialment dels catalans, s'hi ha afegit el canibalisme, l'antropofagia. La vida, aquí, és un àpat monstre, seguit, en el qual els comensals van tornant-se vianda de comensals nous. Rieu-se'n del Baix Imperi romà: allò, al dir i al pensar de la gent d'avui, comparat amb la societat espanyola, era un Mont-Carmel, uns aspirants a beatificació i santedat.

Fa horror sentir la gent: ja no queda ningú virtuós. Es reuneixen tres persones i totes les altres són menjades: se'n va una de les tres, i les altres dues se la mengen; es separen les dues i cada una va pensant de l'altra: quin lladre!

Roba el que ven, roba el que lloga, el que governa, el que administra, el que fa cases, el que en lloga, l'advocat, el metge, l'apotecari, l'enginyer, el guarda, el sereno i el vigilant. Roba tothom; el diner i les coses que en valen, roden en velocitat vertiginosa d'una mà a l'altra, i no per mitjà lícit. Cacus ha vençut a Mercuri: ara sí que tenia raó en Narvaez quan va dir que Espanya és un «presidio suelto». Aviat s'hauran de construir presons per a tancar-hi, si en queda alguna, les persones honrades.

Es una bogeria d'acusació, la que sent Espanya i, més que Espanya, Catalunya, desgraciadament. Amb l'acusació d'immoralitat satisfà la passió iconoclasta que l'ha perduda en la història, i el sentit anarquista que li ha donat l'individualisme que aquí es pateix.

Sentit anarquista! Si: el canibalisme ambient no és més que això: anarquia.

I l'anarquia triomfarà si el seny de Catalunya no imposa, en acció salvadora, l'equanimitat indispensable en el jutjador. Sortosament, els fets i les acusacions no casen prou. Hi ha explotadors, hi ha lladres del comú, hi ha gent sense consciència de cap mena... més avui que abans de la guerra gran, però no es tot gram ni niella en el sembrat: hi ha bon mestall, i molt, encara.

Si no es reacciona contra aquesta exageració, contra aquesta generalització de la immoralitat, farà més mal la ficció creada en l'ambient, que el que ha fet la realitat política i administrativa del règim caigut.

POL

La Constitució xinesa

LES TASQUES DEL PARLAMENT

Pequín, 10.—El Parlament ha aprovat la nova Constitució xinesa, després d'una discussió que durava ja dotze anys.—Havas.

L'Estatut de Tànger

LA NOVA REUNIÓ DELS TÈCNICS

Londres, 10.—Procedent de París s'espera per aquest matí l'arribada a aquesta capital del senyor De Beaumarchais, representant de França en la Conferència de tècnics espanyols francesos i anglesos que entenen en la qüestió de Tànger.

A la tarda assistiran a la reunió anunciada de tècnics que ha de tenir lloc al Foreing Office.—Havas.

Complot descobert a Romania

NOMBROSES DETENCIONS

Londres, 10.—Segons el «Daily Mail» la policia de Romania ha descobert un complot l'objecte del qual era atemptar cntra la vida d'alguns ministres romanesos. S'han practicat nombroses detencions.—Havas.

Vida Marítima i Comercial

MOVIMENT DEL PORT

Dimarts, dia 9.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Cabo Carbocirs», de Santander, amb càrrega general.

Vapor holandès «Berenice», de Màlaga, amb càrrega general i 5 passatgers.

Vapor espanyol «Sagunto», de Cartagena, amb càrrega general i 15 passatgers.

Vapor alemany «Mosel», d'Hamburg, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena, amb càrrega general i 108 passatgers.

Vapor espanyol «Aldecoa», de Galveston, amb cotó.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 90 passatgers.

Vapor espanyol «Maria Mercedes», de Sóller, amb càrrega general i 19 passatgers.

Vapor espanyol «Cabo Espartel», de Nova York, amb càrrega general.

Vapor danès «Tunø», de Sundsvall, amb fusta.

Vapor espanyol «Ramon», de Màlaga, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Teresa Tayà», de Cartagena, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pailebot espanyol «Adam», amb càrrega general, cap a Cartagena.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Maria Mercedes», amb càrrega general i trànsit, cap a Cette.

Vapor espanyol «Poeta Arolas», amb càrrega general i trànsit, cap a València.

Vapor anglès «Pizarro», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

Vapor noruec «Balholm», amb càrrega general i trànsit, cap a València.

Vapor alemany «Palermo», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

TARIFES CARRILAIRES

A les oficines del Foment del Treball es troben a disposició de les persones que desitgin consultar-lo un projecte de tarifa, ampliació número 8, a la tarifa especial número 2, de P. V., de la Companyia del Ferrocarril Central d'Aragó, per al transport d'adobs.

HORTALISSES I FRUITES

Dia 6 d'octubre de 1923.

(Informació Matutano)

Alls de primera, de 40 a 44 pessetes la dotzena de forcs, de segona, de 32 a 36.

Ceves de Figueres, de 16'50 a 17'50 pessetes el's 100 quilos.

Patates del bufé, de 21 a 23 pessetes els 100 quilos; idem de bolado, de 25 a 27.

Raim de València, de 8 a 13 pessetes els 10 quilos de Vilanova-Sirena, de 4 a 6; Picapoll del país, de 4 a 5 pessetes.

Pèsols del país, de 16 a 18 pessetes els 10 quilos.

Mongetes tendres, de 2'50 a 4 pessetes els 10 quilos.

Boniat de Mallorca, de 19 a 20 pessetes el's 100 quilos; idem del país, de 14 a 16.

Tomàtecs del país, de 2 a 4 pessetes els 10 quilos.

Peres d'Aragó, de 13 a 16 pessetes els 10 quilos.

Pomes d'Aragó, de 7 a 10 pessetes els 10 quilos.

Préssecs, de 12 a 16 pessetes els 10 quilos.

Cols de València, de 3 a 4 pessetes el centenar.

Alberginies, de 2'50 a 4 pessetes el centenar.

Magranes, de 8 a 12 pessetes el centenar.

Llimones, de 10 a 14 pessetes el centenar.

Ensiams, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.

Plátans, de 1'30 a 1'50 pessetes la dotzena.

Melons de València, de 16 a 18 pessetes la dotzena.

FARRATGES

Dia 6 d'octubre de 1923.

Alfals d'Urgell de primera classe, a 22 pessetes els 100 quilos.

Alfals d'Urgell de segona classe, a 16 pessetes els 100 quilos.

Palla d'Urgell, a 12'50 pessetes els 100 quilos.

Palla del país, a 12'50 pessetes els 100 quilos.

Palla curta d'Aragó, a 13 pessetes els 100 quilos.

Palla per a embalatge, a 13 pessetes els 100 quilos.

Palla per a omplir màrfegues, a 14 pessetes els 100 quilos.

Tot per l'estació de Barcelona.

CACAUS

Dia 6 d'octubre de 1923.

La setmana ha transcorregut amb la calma més gran, tant per la falta de disponible, com per la retenció que fan els compradors, vist que dintre un mes començaran a venir els cacaus nous de Fernando Póo.

El correu arribat ahir de Fernando Póo, confirma les impressions que vàrem comunicar fa algun temps, respecte de la mala collita.

A l'estranger, preus molt baixos, sense perspectiva d'apujar-los per ara.

Cotitzem els mateixos preus que la setmana passada.

COLONIALS

Dia 6 d'octubre de 1923.

Sucres. — Continua escassejant aquest article degut a l'aranzel elevat que regeix, el qual no permet rebre partides de l'estranger, essent els preus actuals els següents:

Mel, de 186 a 188 pessetes els 100 quilos.

Terciat, de 178 a 180 pessetes.

Centrífuga de remolatxa, de 175 a 177 pessetes.

Trencat clar, de 180 a 182 pessetes.

Blanqueig, 170 pessetes.

Granels superiors, 200 pessetes.

Blancs de primera refinats, de 210 a 212.

Terrós P. G. d'Aragó, de 212 a 214 pessetes.

Terrós P. G. d'Andalusia, de 215 a 217 pessetes.

Pilons, de 214 a 216 pessetes.

Tallat, de 225 a 230 pessetes.

Cafès. — Aquest article segueix pujant de preu en els llocs de procedència esperant-se que repercuteixi en aquest mercat, on actualment es cotitzen com següeix:

Moka legítim, de 610 a 620 pessetes els 100 quilos.

Semi Moka Harrar 1 africans, de 590 a 600 pessetes.

Puerto Rico Caracollillo, de 635 a 645 pessetes.

Puerto Rico Yauc especial, de 630 a 640 pessetes.

Puerto Rico Yauco superior, de 605 a 615 pessetes.

Puerto Rico Hisenda, de 560 a 570 pessetes.

Caracas descerotat i similars, de 565 a 575 pessetes.

Trillats extra, de 535 a 545 pessetes.

Puerto Cabello 1 corrents, de 525 a 535 pessetes.

Palembang, de 490 a 500 pessetes.

Pasilles, de 465 a 475 pessetes.

Cacaus. — Acabant-se les actuals existències, els preus són:

Guayaquil Arriba, de 410 a 420 pessetes els 100 quilos.

Guayaquil Balao, de 395 a 400 pessetes.

Fernando Póo de primera, de 330 a a 340 pessetes.

Fernando Póo de segona, de 315 a 325 pessetes.

Fernando Póo de tercera, de 300 a 310 pessetes.

Fernando Póo de quarta, de 285 a 295 pessetes.

Caracas de primera, de 510 a 540 pessetes.

Caracas de segona, de 420 a 430 pessetes.

Canyelles. — Cellan extra, a 825

Cellan número 1, a 730 pessetes.

Cellan número 2, a 710 pessetes.

Cellan número 3, a 690 pessetes.

Cellan número 4, a 670 pessetes.

Xina, a 545 pessetes.

Rasures de Celan, a 460 pessetes.

Pessatges els 100 quilos.

Pebres. — Singapore blanc, a 710 pessetes.

Singapor negre, a 670 pessetes.

Penang i Tellicherri, a 650 pessetes.

Tabaso o Jamaica, a 590 pessetes.

Pessetes es 100 quilos.

Clavells espècies. — Classe superior, a 980 pessetes els 100 quilos.

Destillats, a 585 pessetes.

Aquests preus s'entenen per quilo net i drets de Duana pagats.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 6 d'octubre de 1923.

Cotització oficial dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Blat candeal de Castella, de 40'50 a 43 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat Jeja a 41 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de la Manxa Candeal, de 41 a 42 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura blanquet, de 37'50 a 38'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura Grucher, de 38'50 a 39 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Promedi del preu del blat de Castella, a 41'85 pessetes els 100 quilos.

Farines: Elaboració per cilindres: Extra blanca superior, de 61 a 62 pessetes els 100 quilos; extra blanca corrent, de 60 a 61; segones, a 36'50; terceres, a 31'50; quartes, a 30; extra força de blats nacionals, de 76 a 80; segones, de 35'80 a 36; terceres, de 30 a 30'25; quartes, de 29'50 a 30.

Arròs: Benlloch zero, de 55 a 56 pessetes els 100 quilos; Benlloch floret, de 58 a 59; Benlloch selecte, de 60 a 61; Benlloch matisat, de 59 a 60; bomba pur corrent, de 95 a 105; bomba pur superior, de 113 a 121.

Garrofes: de Vinaroç velles a 19'64 i noves a 21'42 pessetes els 100 quilos; roges velles a19'04 i noves a 19'64; de Mallorca, a 15'47; d'Eivissa, a 15'47; de Tarragona velles a 20'83 i noves a 21'42; de València, a 20'23; de Xipre, a 23'21; de Portugal, a 19'04; de Gandia, a 21'42.

Despulles de segonet, a 5'71 pessetes els 100 quilos de segonet, a 6'78; de segonet menut, a 6'92.

Escaliola de Sevilla, a 60 pessetes els 100 quilos; estrangera, de 53 a 57 pessetes.

Civada d'Extremadura nova, de 30'50 31 pessetes els 100 quilos; de l'Argentina disponible, de 29'50 a 30'50; de Andalusia nova roja, de 30'00 a 30'50.

Veces: de Bulgària, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos; de Navarra, a 70; de Calaf, de 51 a 53; de Màlaga rodones, de 36'0 a 37'50; de Màlaga Cantelludes, de 45 a 46.

Ordi d'Extremadura nou, de 29'50 a 30 pessetes els 100 quilos de la Manxa nou, de 30 a 30'50;; d'Alacant nova, de 29'50 a 30.

Faves Extremadura noves, de 42 a 43 pessetes els 100 quilos.

Favons de Sevilla nous, de 41 a 41'50 pessetes els 100 quilos; de Xeréc nous, de 42'50 a 43.

Moresc: del Plata disponible vell, de 30'50 a 31 pessetes els 100 quilos; del Plata disponible nou, de 31'50 a 32; del Plata disponible de setembre nou, de 26,70 a 27 caf; del Plata disponible octubre nou, de 26'75 a 27 caf; Yellow American 2, disponible, de 30 a 32.

Mill estranger, a 46 pessetes els 100 quilos; mill de la comarca, de 45 a 48 pessetes els 100 quilos.

Erpa del país, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos.

Llavor de cànem de l'estranger, a 58 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 90 pessetes els 100 quilos segons número; d'Andalusia pelons, de 80 a 95 pessetes segons número; d'Andalusia alfarrats, de 70 a 110 pessetes segons número; moruns número 30, de 58 a 60; moruns número 29, de 61 a 63; moruns número 28, de 42 a 44 pessetes.

Mongetes: València Pinet noves, de 00 a 00 pessetes els 100 quilos; manquilina noves, de 00 a 00, tranquillon noves, de 00 a 00; de Castella velles, de 113 a 116; de la comarca, de 93 a 98; de Mallorca, a 87'70 pessetes; de Galatz velles, de 65 a 68; del Japó, a 45; del Danubi, collita de 1922, a 60; del Danubi, collita de 1923 cribades, a 73; Xile, collita de 1920, a 28 pessetes.

Fesolets: estrangers, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos; de Castella nous, de 65 a 70.

Llenties, de 105 a 120 pessetes els 100 quilos.

Guixes, de 40 a 43 pessetes els 100 quilos.

Nota. — Els preus s'entenen sense drets de consums, posada la mercaderia sobre els carros, per compte del venedor, llevat dels preus caf.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 6 d'octubre de 1923

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del comprador:

Penedès: blanc, a 1'65 pessetes; negre, a 1'60 pessetes.

Camp de Tarragona: blanc, a 1'90 pessetes: negre, a 1'65 pessetes.

Conca de Barberà: blanc 1'65; pessetes; negre, a 1'60 pessetes.

Vilanova i Geltrú: negre, a 1'45 pessetes.

Igualada: negre, a 1'45 pessetes.

Martorell: blanc, a 1'90 pessetes.

Mistela blanca, a 2'65 pessetes.

Mistela negra, a 2'56.

Preus de vi vell.

(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

MINI D'ALUMINI

Dia 6 d'ocubre de 1923.

En pole de color natural, a 148 pessetes els 100 quilos, despatxat en el magatzem de Barcelona.

En pasta de color gris, a 345 pessetes els 100 quilos, despatxat en el magatzem de Barcelona.

MERCAT DE REUS

Reus, 8 d'octubre de 1923.

Olis. — Borges d'Urgell, a 31'50 pessetes els 15 quilos; Aragó, a 32; Tortosa, de 29 a 30'50; Camp, a 32.

Avellana. — En gra de primera, a 100 pessetes el quintà; en gra de segona, a 90 pessetes el quintà; negreta propietari en crosta, a 62 pessetes el sac de 58'400 quilos; comú en crosta, a 60 pessetes el sac de 58'400 quilos.

Ametlla. — Mollar en crosta, a 60 pessetes el sac de 50'400 quilos; llargueta en gra, a 127'50 pessetes el quintà; esperança en gra, a 110 pessetes pessetes el quintà; comú en gra, a 95 pessetes el quintà.

Vi. — Blanc, a 8 rals grau 1 carga; negre, a 8'50; Priorat, a 9.

Garrofes, nova, a 6'50 pessetes la quartera de 40 quilos; idem vella, a 8 pessetes la quartera de 40 quilos.

Ordi, a 13'25 pessetes els 70 litres.

Blat comú, a 22'50 pessetes els 55 quilos.

MERCAT DE PONS

Blat, a 23 pessetes els 55 quilos.

Ordi, a 14 pessetes els 80 quilos.

Civada, a 13 pessetes els 80 quilos.

Llegum, a 23 pessetes els 80 quilos.

Faves, a 24 pessetes els 60 quilos.

Moresc, a 22 pessetes els 80 quilos.

Trumfos, a 1'75 pessetes els 10 quilos.

Vi, a 22 pessetes la càrrega.

Oli, a 8 pessetes el quartà de quatre litres.

Aviram. — Gallines, de 7 a 9 pessetes una; pollastres, de 6 a 7 pessetes el parell; conills, de 4 a 5 pessetes un; cus, a 2'10 pessetes la dotzena.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 6 d'octubre de 1923.

Blat, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos.

Mestall, de 32 a 33 pessetes els 100 quilos.

Ordi, de 32 a 33 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 33 pessetes els 100 quilos.

Moresc, de 34 a 35 pessetes els 100 quilos.

Fesols menuts, de 105 a 115 pessetes els 100 quilos.

Fruites, de 50 a 140 pessetes els 100 quilos.

Faves, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos.

Pèsols, de 215 a 250 pessetes els 100 quilos.

Cigrons, de 63 a 110 pesseps els 100 quilos.

Farina de blat, de 58 a 63 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, a 220 pessetes els 100 quilos; llana negra, a 215.

Arròs, de 110 a 140 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, de 21 a 23 pessetes els 100 quilos.

Palla, de 13 a 14 pessetes els 100 quilos.

Patates, a 20 pessetes els 100 quilos.

Olis, de 200 a 245 pessetes els 100 quilos.

Vins, de 40 a 45 pessetes els 100 quilos.

Formatges, a 10 pessetes el quilo.

Carbó vegetal, de 20 a 25 pessetes els 100 quilos.

Sucre, de 1'90 a 2'50 pessetes el quilo.

Mill, de 58 a 60 pessetes els 100 quilos.

Panís, de 63 a 65 pessetes els 100 quilos.

Avellanes, de 75 a 80 pessetes els 100 quilos.

Bestiar. — Vaques, de 300 a 900 pessetes una; bous, de 300 a 900 pessetes un.

Aviram. — Gallines, de 8 a 12 pessetes; pollastres, de 3'50 a 7'50 pessetes; conills, de 3'50 a 6 pessetes; ous, a 2'75 pessetes la dotzena.

Cultura

CONFERÈNCIA D'EN JOSEP MARIA JUNOY

Ahir a la nit, a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès, va donar el nostre estimat company, En Josep Maria Junoy, la seva anunciada conferència, versant sobre el tema «La pedra de toc». Davant d'una nombrosa i distingida concurrència el conferenciant vessà un enfilall d'idees relatives a la vida de l'esperit i a les seves manifestacions, sobretot en els ordres de la literatura i de les arts plàstiques. Reafirmà el seu sentit i les seves convicciones en el que repecta a la tasca i a la necessitat del classicisme, aludint elogiosament a l'obra de la Fundació Bernat Metge, dient que les hores turbulents trobem la pedra de toc, que ens ha de dir si som dignes de triomfar, per gràcia de l'esperit, o bé si som condemnats a morir.

ENSENYANCES INDUSTRIALS

Tingué lloc a la Unió Industrial la inauguració oficial de les classes de Teoria del Teixit, que correran a càrrec de N'Antoni Recasens, assessorat pel seu professor En Miquel Travaglia.

El president senyor Ferraté féu la presentació dels dos professors, aixecant-se després el senyor Travaglia, qui començà dedicant una afectuosa salutació a la Junta i socis en general i un record de companyerisme a la memòria del mestre Prat, ja que de la seva obra cultural dimanava l'acte que s'estava celebrant. Passà després a explicar la finalitat dels seus ensenyaments, donant detalls complets i concepte dels lligaments fonamentals, amb les seves regles i explicacions per a l'obtenció d'altres lligaments i efectes per a teixits simples, síntesi de la seva primera lliçó col·lectiva que anirà desenrotllant successivament com a complement de les ensenyances del professor, senyor Recasens.

Apoiat en atinats exemples i consideracions, exposà una perfecta definició de les paraules Art i Bellesa, manifestant que aquest conjunt estètic s'imposa al teòric per a trobar l'harmonia en les teles que li són sotmeses a estudi, i la seva fabricació ha d'obtenir-se mitjançant determinat lligaments en les seves combinacions i dibuixos.

Instat pel seu professor senyor Travaglia s'aixecà a parlar el senyor Recasens, demostrant el seu reconeixement a la Junta Directiva, per l'elecció de la qual ha estat objecte, sense creure's merèixedor de tan elevada distinció; però que l'acceptava orgullós per sentir-se inspirat en les sanes ensenyances que ha rebut i poder contribuir així a la seva major divulgació. Indicà als seus alumnes que abans que al professor volessin en ell el company i amic incondicional.

La concurrència que escoltà devotament la peroració del senyor Travaglia el felicità efusivament per la tasca útil del seu treball i al senyor Recasens pel seu nomenament.

INAUGURACIÓ DE CURS DE L'INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Diumenge tingué lloc la solemne obertura del curs 1923-1924 de l'Institut que fundà i dirigeix tan zelosament la senyora Francisca Bonnemaison, vídua de Verdaguer i Callís.

A les vuit del matí es celebrà una missa cantada de Comunió general, veient-se molt concorreguda.

A les onze del matí, l'espatós saló d'actes de l'Institut es veia molt concorregut de les alumnes i famílies, donant una nota molt animada d'afectivitat, de companyonia i de gentilesa.

A l'hora anunciada prengueren seient a l'escenari, formant la taula presidencial el reverend rector de la parròquia en representació del senyor bisbe; el rector de la Universitat, marquès de Carulla; la senyora vídua de Verdaguer, directora de l'Institució; el canonge doctor Cardó, conciliari de l'Institut.

També hi havia a l'escenari les senyores que formen la Junta i diverses representacions de cabdals entitats de Barcelona.

Obert l'acte, el professor de Teneduria de Llibres, En Josep Sala i Ricol, llegí un discurs parlant de comerç. Estudià la seva història i comentà la seva valor social. Donà proves de posseir bé aquesta disciplina, l'orador, per tal com la seva dissertació, albora que no gens vulgar era ben entenedora i agradivola, per la seva bona presentació.

Després, el rector de la parròquia i el canonge doctor Cardó digueren unes breus paraules d'encoratjament i ritual, a les alumnes, i fou clos l'acte donant-se per inaugurat el curs 1923-1924.

L'INSTITUT FRANCÈS

L'Institut Francès (Consell de Cent, 338), ha obert matrícules de tres cursos, a càrrec de bons tractadistes.

L'un curs és de llengua francesa, l'altre curs, és de cultura general, història de l'art francès, geografia, història i literatura; l'altre curs, és de diversos temes interessants, com literatura, filosofia i moral, pedagogia, sociologia, economia política, política, lingüística, història de l'art, ciències.

Aquests cursos començaran el dijous, dia 11.

De les Terres Catalanes

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Una ordre

El governador militar ha ordenat que l'empresa d'aigües de Sant Feliu de Guixols (la qual empresa té un plet entre els propietaris d'aigua i l'Ajuntament de la dita població), que mentre s'espera el fall del tribunal, serveixi als propietaris la mateixa quantitat d'aigua que els subministrava abans de suscitar-se la qüestió judicial esmentada.

Un accident mortal

Ens comuniquen del poble d'Amer que el noi Benet Camperol, de 13 anys, va repenjar-se darrera d'un carro sense cap animal, cedint la caixa i caient-li damunt del cap, havent-li ocasionat unes ferides tan greus, que el pobre noiet va morir al cap de poca estona després d'ésser portat a casa seva.

Un detingut

De Flassà ha estat conduit per una parella de la guàrdia civil, a aquesta ciutat un home el qual, segons referències, en demanar-li el revisor del tren el bitllet del viatge va pegar-lo amb un bastó i li ocasionà unes ferides de consideració.

Per al rellotge de la Catedral

Ahir passada s'ha reunit la comissió mixta de canonges i de regidors, havent deixat completament acordat el que cal fer per substituir l'actual rellotge de la Catedral.

Altres noves

A la casa de pagès anomenada Vinyet, del terme de Vilubí, propietat del senyor Josep Pibernat, s'hi ha produit un incendi, el qual ha cremat dos pallers valorats en 600 pessetes.

—En Pere Vila i Tallera ha estat autoritzat per establir un servei d'autos per al traslat de viatgers entre Castelló d'Empúries i Figueres.

—L'Ajuntament del poble de Crulles sollicita l'autorització necessària per construir una passarella damunt del riu Darc.

—Hi h vacant la plaça de metge titular de la vila de Puigcerdà, dotada amb pressupost anal de 2.000 pessetes. Aquesta plaça pot ésser sollicitada dintre del termini de 15 dies.

—Dijous vinent l'Ateneu de Girona celebrarà una reunió per tal de tractar de la projectada excursió a Tarragona.

—El Centre d'Unió Republicana, diumenge vinent es reunirà per tal d'enllestir el programa de les Fires i per parlar d'altres assumptes d'interès.

—Per a les Fires vinents l'Ateneu de Girona està organitzant una exposició amb el concurs dels més celebrats caricaturistes de Catalunya.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

D'esport

Diumenge que ve vindrà a Tarragona el primer equip complet de l'Atlètic de Sabadell, per tal de jugar un partit de futbol contra el també primer equip del Gimnàstic d'aquesta ciutat.

—La copa, ofrena de l'ex-diputat N'Eduard Recasens, jugada diumenge passat a Riudecols, entre l'equip d'aquella localitat i l'Helvetia, de Reus, fou guanyada per aquest darrer equip per 3 gols a 1.

Una excursió

El Centre de Lectura, de Reus, està organitzant una excursió a Barcelona, per tal de fer una visita a l'Exposició del Moble. L'excursió de referència tindrà lloc el dia 21 del corrent.

Altres noves

Demà celebrarà una reunió la Junta de Protecció a la Infància.

—Les oficines de la secció administrativa de primera ensenyança, instal·lades fins ara a l'edifici ruinós que fou Govern civil, han estat traslladades al carrer dels Cavallers, número 6, segon pis.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — De conformitat amb ço que disposa el Reial decret del Directori Militar, presidint el caporal comandant de la guàrdia civil d'aquest lloc, el nostre Ajuntament restà constituït de la següent manera: Alcalde-president, En Joan Baptista Germà Duran; primer tinent d'alcalde, En Salvador Gubert Rivera; segon, En Josep Picañol Bolta; regidor síndic, En Jaume Ventura Ayguasanosa; suplent de síndic, N'Antoni Cortada Riera i regidors, En Joan Molera Baró, En Joan Mumbrú Clapés, En Joan Sutrias Torras, En Jaume Coll Ambrós, En Magí Janer Boix i En Josep Pau Mariné.

—S'observa arreu de la vila una animació i un moviment precursors de la festa major, la qual començarà el dia 13 del mes que som Es una de les més concorregudes i de més anomenada del Vallès.

Segrià

PONS. — L'Ajuntament ha estat destituït, intervenint-hi el sergent de la guàrdia civil de Sanahuja, qui va donar possessió als individus de la Junta Municipal.

Constituït el nou Ajuntament es va procedir a l'elecció de càrrecs, essent elegits alcalde En Ramon Closa, comerciant; primer tinent d'alcalde, J. Bach, comerciant; segon tinent d'alcalde, Eudald Batsi, ganiveter, i regidor en Pere Esteve, propietari Pere Canut, sastre; J. Maig, propietari; Miquel Artigas, propietari i industrial; N. Fontanet, paleta, i Josep Armengol, propietari. Seguidament fou elegida la Junta Municipal.

—Es comença a sentir la fresca; la nit passada la temperatura va descendir fins a gelar, aparegueren els fesols amb la fulla mústega.

El terreny està preparat per a la sembra.

VALLS

La setmana passada fou dissaltat per l'autoritat militar la Joventut Nacionalista, clausurant-se el lloc de reunió.

Així mateix fou cridat el conseller dels Pomells de Joventut, per tal que donés per dissolts aquests.

—Per raó de l'actual suspensió d'Ajuntaments, ha recaigut el nomenament d'alcalde de la nostra ciutat a favor d'En Lluís Forés Olivé Ho fou ja per elecció popular en biennis anteriors.

—La Comissió organitzadora de les properes festes i fires de Santa Ursula ha fet públic ja el cartell convocant els aparents de Valls a prendre part al concurs que es farà en les dites festes. S'ofereixen alguns premis en metàl·lic.

—S'ha posseïonat de la Comptadoria de l'Ajuntament En Joan Manuel Bisarbau.

—Ens trobem ja en ple veremar.

—Hom diu que per Santa Ursula serà col·locada la Lova campana el cloquer de Sant Joan i serà padrina la senyora donya Elena Compte de Barrau.

Sembla que per la Direcció d'Obres Públiques s'ha concedit el crèdit necessari per ta id'empedrar des de la Creu al cementiri, a costes de l'Estat.

—Al camp del Valls Deportiu s'ha celebrat un partit entre aquest i els Leaders, de Barcelona, guanyant els primers per quatre a zero.

El reserva del Valls Deportiu va batre al primer de la Selva del Camp al seu propi camp, per quatre gols a dos.

TERRASSA

D'Excursionisme

En la reunió general ordinària celebrada pel Centre Excursionista de la nostra ciutat, en le vetlla de divendres passat, després d'aprovar-se l'acta de la reunió anterior, la memòria de l'any i l'estat de comptes, foren renovats els càrrecs que reglamentàriament quedaven vacants, quedant elegits per unanimitat: Vicepresident, Pau Gorina Gabarró (reelegit); tresorer, Casimir Julià Ferrer, i secretari, Miquel Mach Mabras.

Naixements

La llar del nostre benvolgut amic En Miquel Puigbó ex-director d'«El Día», s'ha vist novament alegrada amb l'adveniment d'un xiroi vailet.

L'esposa del nostre bon amic N'Amador Lluch ha deslliurat un formós infant, motiu de franca joia pels venturosos pares.

A tots les més cordials enhorabones.

Pròxim casament

Per al dia 29 d'aquest mes s'anuncia l'enllaç matrimonial de la gentil senyoreta Na Maria Argemí i Solà amb el distingit jove de la capital En Joan A. Palma i Piquet.

Servei d'autos de Terrassa a Ullastrell

S'ha inaugurat un servei d'automòbils de Terrassa a Ullastrell i viceversa, sota el següent horari:

Sortides de Terrassa, de l'estació del tramvia elèctric o dels baixos del Mercat, a les cinc del matí, a les deu, a les dues de la tarda i a les set.

Sortides d'Ullastrell, a les sis del matí, a les onze, a dos quarts de tres de la tarda i a dos quarts de vuit.

La Sagarra

IGUALADA. — Al camp d'Esports de la Joventut tingué lloc el diumenge un partit de futbol entre l'equip local i el de la Unió Sportiva de Sans, havent sortit victoriós el primer.

— Tingué lloc a l'església conventual dels frares capuxins la festa del seràfic Pare Sant Francesc amb els cultes solemnes de consuetud.

— Al convent de les Religioses Escolàpies morí darrerament Sor Assumpció Deportos Martí, una de les més antigues monges de la casa. A. C. S.

— Operacions realitzades per la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa durant la darrera setmana. Cobraments, 131,081'70 pessetes; Pagaments, 66,321'80 pessetes; Llibretes noves, 13.

— Es objecte de diversos comentaris el fet que l'arqueig de caixa efectuat per manament del nou alcalde el dia 3 del corrent a la Caixa comunal resultés que una forta partida de l'existència estigués constituïda a la Caixa d'Estalvis, d'Igualada.

— L'estadística demogràfica de població durant el passat mes de setembre proporciona el resultat següent: Naixements, 20; defuncions, 19; matrimonis, 11.

REUS

Canvi d'Ajuntament

Com a totes les terres peninsulars fou dissolt l'Ajuntament d'aquesta ciutat essent substituït pels Vocals Associats .

Però, co mque els dits senyors, segons se suposa, no reunien prou condicions (puix n'hi havia alguns que ni sabien de llegir), foren substituïts novament la majoria d'ells per persones, hom diu, escollides per l'autoritat militar, quedant constituït com segueix:

Alcalde, N'Enric Oliva Julià; primer tinent, N'Enric Fontova Grau; segon tinent, En Jaume Plana Gaya; tercer tinent, En Josep Ferrer Cabré; quart tinent En Benet Oriol Roca; cinquè tinent N'Anton Huguet Ragué; sisè tinent, En Joaquim Llorens Asencio, i síndics, En Joan Sardà Bulló i En Francesc Verosi Bartuli.

Regidors: En Ramon Vilella Estivill, En Isaac Prunera Mestres, En Joan Boqué Reverter, En Lleó Chandón Camell, En Josep Casanovas Huguet, En Bonaventura Clariana Elias, En Miquel Creus Miquel, En Joan Llopis Fontana, N'Enric Darnell Itramendi, En Josep M. Segimón Rodés, En Hipòlit Mallorquí Pamies, N'Antoni Pellicer Montoner, N'Isidre Boronat Pujol, En Miquel Plassa Anguera, N'Antoni Gil Boqué, En Josep M. Sisquellas Vallès i N'Antoni Valiverdú Roig.

SABADELL

Els nous altars de la parròquia de Sant Feliu

El número de la Fulla Dominical de la parròquia de Sant Feliu, corresponent a la present setmana, dóna un aplec de notes ben interessants sobre els nous altars d'aquell temple La primera i més interessant és la que es refereix a l'altar major que ha estat costejat per don Enric Rocamora i que és una obra superba de l'art cristià. El nostre Prelat, doctor Guillamet farà la seva consagració solemne el tercer diumenge d'aquest mes, dia 21.

L'altra nova fa referència a la Capella del Santíssim que ja és quasi arranjada i en la qual s'hi aixeca un altar riquíssim, esvelt i filigranat, costejat per Na Elisa Casanovas en memòria del seu marit En Josep Soler i Palet i per En Ramon Costajussà i Deu, en memòria d'En Frederic Oliver.

De ria seva part Na Quimeta Casanovas i Turull jun amb el seu fill N'Artur Volta i Casanovas costegen a la memòria d'En Josep Voltà i Casablancas un preciós altar a Sant Antoni.

I una família devota farà aixecar ben aviat un altar esplendorós a la Verge de Gràcia, patrona de Sabadell, i davant de la qual havia orat repetides vegades Sant Josep Oriol, en passar per Sabadell.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA

Curs 1923-24

Es va a començar l'any cinquè de la vida d'aquesta entitat, la qual es dirigeix plenament joiosa als associats per a predir-los, amb tot i tenir un bell record dels concerts anteriors, que aquest curs serà el més important que haurà pogut oferir d'ençà la seva fundació.

Mancant resoldre alguns detalls, no es pot avançar encara com serà el Concert inaugural del mes d'octubre, però es confia de poder-lo anunciar ben aviat, tot fixant la data en què s'escaurà. Es procurarà que aquest concert tingui la deguda solemnitat i sigui digne d'aquestes brillants vetllades que ja es prometen avui.

Per al segon concert, o sigui el corresponent al mes de novembre, es pot anunciar un dels més notables esdeveniments, que pèr cert serà una cosa ben nova, tota vegada que s'aparta completament de les formes de costum.

Es representarà l'obra de l'immortal Mozart «Sebastià i Sebastiana» opera còmica que, malgrat les seves breus dimensions, és un model perfecte del gènere clàssic. Captinguts de la importància d'una representació d'aquesta mena s'ha procurat que els artistes destinats a interpretar-la estiguessin a l'altura deguda. S'han contractat, doncs, els que s'han sabut més notables i coneixedors d'una obra de tal categoria. Els noms són Theodor Ritch, tenor; Vera Konechowski, soprano, i Alexandre Grief, baix; la consciència dels quals és penyora certa de poder-nos fer fruir totes les delicadeses de la famosa partitura.

La direcció de la petita orquestra i del conjunt d'interpretació estarà confiada a l'insigne Robert Heger, director dels Festivals Mozart, al Teatre de la Residència de Munich.

Cal esmentar que per a donar una vera sensació de realitat en la interpretació, l'escenari del Teatre Principal i els intèrprets s'ajustaran completament a l'estil segle XVIII, època en què fou inspirada i coneguda l'obra.

Tenint en compte que, ultra aquesta audició escènica, tota la sessió serà expressament dedicada a Mozart, per acabar de donar-li tota l'esplendor que cal, s'està gestionant la contracta del famós pianista polonès Jam Smeterling, perquè, acompanyat de l'orquestra, interpreti un dels Concerts de piano del celebrat compositor al qual es tracta d'homenatjar.

Altres detalls s'aniran donant d'aquesta sessió solemne.

També es pot avançar, que s'està gestionant la vinguda d'altres artistes i agrupacions tan excellents com els Quartet Wendling, de Estutgard; Quartet Zimmer, de Brusseles; Trio de Música Antiga, de Munic, (compost de clavicèmbal, viola de gamba i viola d'amor); Artur Rubinstein, pianista; Chor Nacional d'Ucraina, dirigit per G. Kiritschenko, i d'altres que s'anunciaran oportunament.

Funerals

A la parròquia de Sant Feliu, s'han celebrat solemnes funerals en sufragi de mossèn Jaume Riera, beneficiat que va ésser de l'esmentada parròquia.

L'acte s'ha vist concorregudíssim, posant-se de relleu les simpaties de què gaudia el virtuós sacerdot.

Déficit

Actualment hi ha un déficit de 58.000 pessetes en les obres de construcció del nou temple de Sant Feliu. Aquesta quantitat serà augmentada considerablement en fer-se la installació elèctrica que s'ha de fer forçosament a l'esmentat temple.

Futbol

El diumenge passat, a Riudecols, es disputà la copa ofrena de l'ex-diputat a Corts, N'Eduard Recasens, entre el C. D. Riudecols i l'Elvetia F. C., d'aquesta ciutat, obtenint la victòria aquest últim, per 3 a 1.

En aquesta ciutat, al mateix dia, tingué lloc un partit entre el primer equip del Reus Deportiu i el Martinenc F. C., vencent aquests últims per 4 a 1.

El Martinenc jugà admirablement demostrat un entrenament gran. En canvi els locals deixaren descepcionats els espectadors, censurant-se la manca d'entrenament deguda, segurament, a donar el Reus Deportiu més importància a petits detalls d'exhibició que a la tècnica del joc; puix és imperdonable que un equip de la importància del primer de l'esmentat equip, no tingui entrenador, i en canvi celebrin reunions i més reunions per apreciacions sobre la manera com han de tenir el local social. Ens mou a parlar així la voluntat que tenim a la nostra primera entitat esportiva .

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	:8.39	00.00	16.21	00.00		00.00
Futurs:						
Gener	15,04	14.96	14.90	00.00		15,02
Març	14,84	14.74

Les Revistes

EUSKALERRIAREN ALDE»

Aquesta revista cultural del país basc publica en son número 237 el següent sumari:

«En el Roncal. El tributo de las tres vacas», per Fr. Abelard de Santa Teresa. — «Viejos textos del idioma. Los cantares antiguos del euskera», per Joan Carles de Guerra. — «El fratricidio de la torre de Ariiza», per Lluís Antoni de Vega. — «Biografía: Antonio de Urbistondo», per Eduard de Urrutia — Datos estadísticos. El sexo y la natalidad en el País Vasco» per G. de Biona. — «De todo el país: Música»: Concurso de Orfeones en Santander; «Pintura»: La IV Exposición de Artistas noveles guipuzcoanos; Enrique de Anchorena i Nicolàs de Mujica; Las apuestas de bueyes, por Bildari.

«Euskerázko eggunerokoa»; «Arantzazu'ko Amari»; «Urezko burestuna»; «Euskalefi'ko oiturak»; «En pro del idioma vasco». Euskaltzaindia. El catecismo en euskera; «Izkirimiriak». — Vuit planes enquadernables amb la conferència de don J. M. de Barandiaràn sobre «Mitología vasca».

Teatre Català

Aquesta nit obrirà ses portes amb solemnitat per a donar vida escènica a «Les veus de la Terra», original d'En Josep Maria de Sagarra.

L'obra serà interpretada sots el següent repartiment:

Andreu, Senyor Guitart; Aleix, senyor Montero; Miquel, senyor Grases; Francesca, senyora Baró; Rosa, senyora Ferràndiz; Paula, senyora Morera; Mestressa, senyora Matas; Margarideta, senyoreta Coscolla R.; Una dona, senyora Casas; Marxant, senyor Barbosa; Silvestre, senyor Strems.

El diàleg «Liquido i plego», traduït de l'italià pel senyor Montero, el representaran la senyora Esperança Ortiz i En Domènec Aymerich.

Publicacions rebudes

—«Agricultura» Revista Agrícola Catalana, publica en son número 18 el següent sumari:

«Notes entomològiques, per August Matons. — Tres experiències d'engreixament de porcs, II; Alimentació amb pinyolada sense pinyol, per M. Rosell i Vilà. — Els bidons de ferro per oli, per Lisini Andreu. — Per a conèixer l'edat dels arbres, per Vicens Nubiola — Per què és negativa la incubació d'ous de polla?, per C. R. Danés i Casabosch — La cascuta, per Andreu Elies. — Una ma'ala nova dels taronners de Catalunya. La pulvinària floccífera, per Joan Aguiló i Garsot — Comentaris. — Informació vinícola, per Pere J. Llort. — Informació oleícola, per Lisini Andreu. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya — Bibliografia. — Consultori, per T. S.

—«Catalana», aquesta revista literària pública en son número 151 el següent sumari: «Joan Rosselló de Son Forte a Discurs presidencial en els Jocs Florals de Mallorca; Bartomeu Guasp Gelabert, La Tribalta; Martí Genís i Aguilar, Del meu balcó estant; Pere Verdaguer, Joiells en plena ala; Baliri Rexach, De la ciència de les llengues. — De la llengua catalana; Anfós Par, Sintaxi Catalana; Montserrat Casdás, Folklore; M. de la Gràcia Bassa de Llorens, id; Gabriel Castellà i Raich, Notes d'arxiu; Josep Maria Roca, id; Revista, Folletó, Josep Pin i Soler, Alícia».

—«Excursions».—Noticiari de la Secció de l'Ateneu Enciclopèdic Popular. Número 100 extraordinari.

—«Cantabria» Revista Financiera número 9.

—«El Financiero» número 1115.

—«Barcelona-Atracción» òrgan de l'Atracció de Forasters, número 116.

—«Mercurio» Revista Comercial Ibero-Americana número 445.

—«Revista de Economía y Hacienda» número 10.

—«Boletín de la Cámara Oficial de Comercio e Indústria de Sabadell» número 145.

—«La Novel·la d'ara». Aquesta popular publicació catalana ofereix en son número 6 l'obreta d'En Josep Burgas «La pietat també és amor».

—«Butlletí del Centre Excursionista Barcelonès» número 93.

—«Orientaciones», publicació madrilenya d'Economía, número 8.

«Comisión Mixta del Trabajo en el Comercio de Barcelona». Anales número 2.

—«Mercurio» Revista Comercial Ibero-Americana número 446

—«La Industria Española», òrgan de la Cambra de la Indústria de Barcelona número 78.

—«El Financiero» número 1114.

—«Ala» Revista d'Aeronàutica número 28.

—«El propagador de la devoción a San José». Número 10, corresponent al dia primer dels corrents.

—«Espurnes». Número 2 d'aquesta revista.

—«Boletín de la Cámara Oficial de Comercio é Indústria de Sabadell». Número del mes d'agost.

Musicals

En el certàmen organitzat pel Foment de Cultura Femenina, la qual festa se celebrarà el 21 del corrent, ha obtingut el primer premi musical el llorejat mestre En Marian Mayral, amb la seva composició «Les trenes d'or».

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

ACADEMIA DE BALL. Ensenyament gratuït. Continua oberta la matrícula a l'Administració del Gran Teatre. Obriment de les classes el dia 15 del corrent.

Teatre Principal Palace

Direcció artística: FRANCO FIONTI
GRANDIOS ESDEVENIMENT

Dijous, 11 d'octubre de 1923. Debut d'una gran companyia d'òpera amb

AIDA

pels eminents artistes CARME GUITART, ELENA FONS, MIQUEL ARTELLI, JOSEP JORDA, JOSEP FERNANDEZ, MARIUS SERRETTI. Nombrosa orquestra del Sindicat Musical de Catalunya. 36 choristes d'ambdós sexes. Cos de ball, mestressa PAULETA PAMIES. Banda en escena. Presentació estupenda. Mestre director J. Vehils.

Preus: Llotja sense entrada, platea, 30 pessetes. Llotja primer pis, 25 pessetes. Butaques amb entrada, 6 pessetes. Seient numerat, 4 pessetes. Entrada general i de passeig, 1'50 pessetes. Inclosos els impostos.

Divendres, gran esdeveniment. Debut del divo tenor JULIA OLIVER, amb la seva obra predilecta, RIGOLETTO. — Dissabte, dos debuts, TOSCA.

Diumenge, a la tarda, AIDA. Nit. Segona sortida de l'eminent tenor JULIA OLIVER, BOHEME. — La setmana que vé, grans esdeveniments i debuts. Que tot Barcelona llegeixi els anuncis del Teatre Principal.

Es despatxa a Comptaduría.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A.

Avui, dimecres, dia 10. Solemne vetllada inaugural. Estrena del poema en quatre actes

LES VEUS DE LA TERRA

del gran poeta En Josep M. de Sagarra. Hi pendran part les senyores Morera, Baró, Coscolla, Ferrandiz i Cases, i els senyors Montero, Guitart, Grases, Barbosa, Strems i Ferrandiz. Estrena del diàleg adaptat pel senyor Montero

LIQUIDO I PLEGO

interpretat per la senyora Ortiz i el senyor Aimeric. — Dijous, a la tarda, inauguració dels Espectacles per a Infants. Estrena de la comèdia en tres actes d'En Josep M. Folch i Torres

L'INFANT QUE NO SAP SON NOM

Nit, Tertúlia Catalanista: LES VEUS DE LA TERRA i LIQUIDO I PLEGO.

Es despatxa a Comptaduría.

Teatre Novetats

Circ Eqüestre

Avui, nit, a les deu. Grandiós programa. Colossal èxit de tota la companyia. Ovacions a Mr. ARNOSI amb la seva original col·lecció de simis i gossos comediants; a Mr. VASEUR, vencedor en nou concursos de força, THE ORIENTAL, inimitables, únic en el món. Exit creixent del famós artista català PEREZZOFF amb la seva troupe. Sorolloses ovacions al veritable fenomen vocal Mr. LUXOR. Per primera vegada a Espanya; C. FONTANAS, eqüestre; THE STRAKAY; THE ARQUES, etc. Entrades còmiques pels célebres clowns POMPOFF, THEDY i EMIL, i els molt ovacionats clowns NAVAS i GEROME, SILVA i KODAK — Demà, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, matinée infantil. Nit, a les deu. Gran Moda.

3 DEBUTS, 3
L'ESDEVENIMENT DE L'ANY

Debut RASTELLI Debut

10 únics dies, embarcant a Barcelona cap a Nova York. Un altre interessant DEBUT. LA TROUPE CEVENES, per primera vegada a Espanya, presentant un originalissim treball, 3 senyoretes 2 senyors, veritable atracció. Un altre DEBUT, LES DEVVERS, romans extraordinaris.

Es despatxa a Comptaduría.

TEATRE TIVOLI

Divendres, 12. «FIESTA DE LA RAZA» GRANDIOS FESTIVAL ARAGONES en honor a la seva Patrona NOSTRA DONA DEL PILAR dedicat a la «Colònia aragonesa» d'aquesta ciutat i al públic en general, organitzat pel popular mestre de la «jota», SANTIAGO LAPUENTE, prenent-hi part la célebre RONDALLA DE CALABIA i els cantadors i balladors aragonesos més notables. — Dissabte nit, i diumenge, tarda i nit, repetició del Festival aragonès.

Es despatxa a Comptaduría.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil
SANTPERE - BERGES

Avui, dimecres, dia 10 d'octubre. Nit, a les deu. CROCHARD, CORRIDO INNOCENT I MARTIR. — Demà, dijous, tarda: LA PRESIDENTA. Nit, CROCHARD. — Divendres, a la nit, ESTRENA: A LES SIS... CU-CUT.

ELDORADO

Companyia de sarsuela de JOAN VILA

en la qual figuren els populars artistes ROSER LEONIS, FRANCESC GALLEGO, MARIAN OZORES.—Avui, Nit, a les deu. El divertit sainet en un acte i tres quadros, lletra de Josep Fernàndez del Villar, música del mestre Luna, TRINI LA CLAVELLINA. Gran esdeveniment artístic. La popular sarsuela en dos actes i tres quadros, de J. Ramos Martín, música del celebrat mestre Guerrero, LA MONTERIA. Exit ressonant de l'eminent baríton Ricard Fusté, Roser Leonís, Felisa Herrero, Francesc Gallego. Ovacions a l'excellent conjunt. Espléndida presentació. — Demà dijous, a la tarda, EL CAPRICHITO i EL NIÑO JUDIO. A la nit, DIANA CAZADORA i LA MONTERIA. — Divendres, FESTA DE LA RAÇA, tarda i nit, grandiosos programes. — Dissabte, PRESENTACIO de la notable tiple còmica Maria Lacalle, amb l'estrena del sainet en dos actes i tres quadros, de Carles Arniches, música del mestre Antoni Estremera, MARIQUITA LA PIZPAJO O NO HAY BIEN COMO LA ALEGRIA.

Les veus de la terra
d'En Sagarra, i
Liquido i plego
d'En Montero
són les obres amb les quals la gran companyia catalana del Teatre Català Romea, celebrarà la vetllada inaugural.

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, nit, a dos quarts de deu. LOS NERVIOS i l'obra del dia, el drama en cinc actes, LA MUJER SIN NOMBRE.—Demà, dijous, a la tarda, LOCURA DE AMOR.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdies

Avui, dimecres, dia 10 d'octubre. Nit, a les deu. Popular. Butaca platea amb entrada, 2 pessetes. L'èxit còmic en tres actes, de don Lluís de Vargas.

CINEMA

Demà, dijous, tarda, a les cinc. Matinée de moda popular.

CINEMA

Nit, a les deu. Moda selecta popular,

El tiempo de las cerezas

Divendres, a la nit, estrena a Barcelona de la joguina còmica en tres actes dels senyors Gutiérrez Roig i Gabaldón,

El convenio de Vergara

de gran èxit al teatre Cervantes de Madrid.

Es despatxa a Comptaduría.

Teatre Barcelona

Gran companyia de comèdia
ALBA-BONAFE

Avui, dimecres, dia 10. Nit, a les deu. Grandiós èxit. La formosa i aplaudida comèdia en tres actes, original de l'ilustre dramaturg don Manuel Linares Rivas, COMO DIOS NOS HIZO. — Demà, dijous, a la tarda. LA PLUMA VERDE. A la nit, l'èxit dels èxits, COMO DIOS NOS HIZO. — Divendres, FESTA DE LA RAÇA, tarda i nit, programes escollits.

PALACE CINE

Gran saló de moda

Avui, dimecres, dia 10. Nit. Colossals programes. La pellícula còmica TORIBIO A LES FOSQUES. La de gran argument, EL TIMBRE D'ALARMA. L'extraordinari i emocionant cinedrama LA POR A ÇO QUE NO ES VEU, i represa de la grandiosa pellícula còmica DIA DE PAGAMENT, pel célebre i inimitable rei de la broma CHARLOT.

Saló Catalunya

Gran cine de moda

Notables sextet Torrents i trio Rosés

Avui, dimecres. Dos grans èxits: LA REVENJA DE GARRISON (Artistes Associats), la més bella creació de Jack Pickford, una veritable joia cinematogràfica. LA POR A ÇO QUE NO ES VEU, per Anneta Stevard, lux i riquesa. ENCISOS DEL CAMP, broma contínua. — Demà, dijous, estrena: PAU I VIRGINIA. — Divendres, una altra estrena: MES ENLLA DE LES LLEIS HUMANES, comèdia sentimental. — Dissabte, el grandiós esdeveniment de la temporada: LA BOHEME, admirable creació d'art, per Maria Jacobini, presentació insuperable.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA
ORQUESTRINA SUÑE

Saló de reunió de famílies distingides

Avui, dimecres, grandiós programa. Gran èxit de la formosa comèdia dramàtica DONA ENTREMALIADA, creació de la gentil artista Paulina Frederich. Les divertidíssimes pellícules de gran broma SELF BOTONES i LA DOCTORA FINGIDA. L'actualitat del gran partit de futbol «València S. C.» (Campió de Llevant), contra «F. C. Barcelona». Exit delirant de la formosa alta comèdia de luxe innusitat L'ELEGANT SENYORA BLUNDELL (exclusiva), en la qual llueix el seu inexhaurible talent la eminent estrella americana Clara Kimball, presentant una inacabable sèrie de toalets de carrer i soirée que s'avenen admirablement a l'ambient d'aristocràcia i distinció.

Demà, dijous, extraordinari programa amb tres formoses estrenes: MALDATS DE LA SOCIETAT, per la artista Barbara Castleton. ACTUALITATS GAUMONT. UN PRES DE MOLTA CURA, i la colossal alta comèdia L'ELEGANT SENYORA BLUNDELL.

Dissabte, 13 del corrent, podreu admirar en aquest saló, el gran còmic francès Max Linder, en la grandiosa producció americana PITJOR QUE UNA SOGRA (exclusiva d'aquest saló) Tot l'irònic esperit d'aquest artista apareix en aquest film, essent la seva creació més gran.

Cine Princesa

Telèfon 1371 A

Avui, dimecres. DESPRES DE LA TEMPESTA. AMORS FREDS. LA COMITESSETA QUIMERA. EN SANDALI DEFENSOR DE LA LLEI SECA RAXALP. — Demà, dijous, estrena de EL PAVO REIAL.

Exposició Internacional del Moble

PARC DE MONTJUICH

DEMA, DIJOUS, a les quatre de la tarda, GRAN CONCERT per la

Banda del Circol de Sans

que executarà el següent programa: «Lerida» (Marxa), «L'Sheik» (Dansa), «L'Alesinne» (Farandola), «Jeanne Maillotte» (Ouverture), «La Roma» (Fantasia), «Carmen» (Selecció), «Fernanda» (Marxa)

PUTXINEL·LIS

sota la direcció dels senyors Julià Pi i Jaume Inglés. — Restaurant te Tzigans de les cinc a les vuit de la tarda. — Preu de l'entrada UNA PESSETA

DISSABTE, a dos quarts de set de la tarda: Conferència a càrrec de don Geroni Martorell, desenrotllant el tema «LA CASA BARCELONINA»

DIUMENGE, a les onze del matí: Conferència a càrrec del senyor Camil Ehlart, sobre «LE MOBILER AU MOYEN AGE» A la tarda: GRAN CONCERT PER LA BANDA DEL REIAL COS D'ALABARDERS DE MADRID, EN COL·LABORACIO AMB LA BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

Palau de la Música Catalana

ORQUESTRA PAU CASALS

Concerts de tardor. Sis audicions simfòniques amb concertistes vocal instrumentals i l'Orfeó Català. Dies 13, 18, 21, 25 i 28 d'octubre i 4 de novembre.

Segueix obert l'abonament a la Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel. Detalls per programes en tots els magatzems de música.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

Demà, dijous. Inauguració de les lluïdes vetllades organitzades per aquesta entitat, al Teatre Català Romea.

LES VEUS DE LA TERRA
d'En Sagarra
LIQUIDO I PLEGO
d'En Montero

Llocs d'abonament: Barreteria Gili, Hospital, 16 Rellotgeria Mullor, Davallada de la Presó, 8, i Administració del teatre.

DOLOR DE RONYONS
Lumbac - Dolors
Reuma - Gota

ARTRITICS
Enfisema, Vàrices, Congestions, Ofec, Flebitis, Arterio-Esclorosi.
Totes les vostres molèsties, el cor que bat massa de pressa, els ofegaments emfisematosos al més petit esforç, els dolors a l'espatlla, la fatiga general, les venes massa inflades, les pertorbacions urinàries i congestives, les crisis reumàtiques i gotoses, indiquen clarament que la sang està emmetzinada per una producció excessiva d'àcid úric. En les dones, les menstruacions penoses, aqueixes pèrdues blanques, les migranyes repetides, la neurastènia aguda confirmen també que la sang, envaïda per aqueix mateix verí, és massa espessa, circula malament i que el nodriment dels diferents òrgues és defectuosa. El tractament de l'artritisme i de totes les seves manifestacions ha d'estar en relació amb la causa, i posseir, per tant, una acció depurativa, tonificant o modificadora. El
Depuratiu RICHELET
sens cap dubte, constitueix l'agent més poderós que pot oposar-se a la intoxicació de l'organisme, en virtut de la seva acció sobre la nutrició, i de la manera com ajuda a l'eliminació dels residus. Els fenòmens congestius desapareixen amb rapidesa, les articulacions es tornen flexibles, els dolors minven i les amenaces de congestió o de paràlisi s'allunyen definitivament. On la seva acció s'exerceix encara amb major força és en el tractament de les manifestacions externes de l'artritisme potser menys dolorosés, però molt ostensibles. Acnes, granallades, herpes, eczemes, vàrices psoriasi, llagues, úlceres varicoses, flebitis, així com en tots els casos d'accidents sifilítics.
Cada flasco va acompanyat d'un fascicle il·lustrat. Es ven en totes les bones farmàcies i droguéries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, Rue de Belfort, Bayonne (França).
Resultat segur

Joan Punti i Collell, Prev.
Manera d'escriure el Català
75 cèntims
«Foment de Pietat Catalana» i principals llibreries

Fábrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

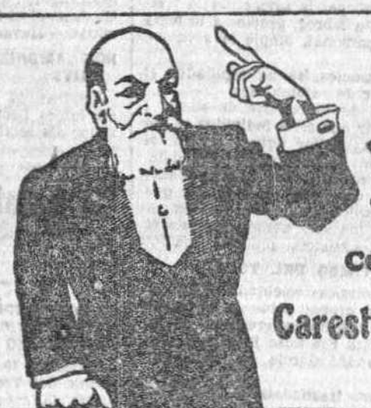

Para luchar contra la Carestía de la Vida

Para todas las afecciones de los riñones, vejiga y estómago, y contra las manifestaciones del artritismo, es menester que beban agua litinada. Realizarán considerable economía haciéndosela en casa con los
LITHINÉS del Dr GUSTIN
que ponen agradable, digestiva, gaseosa el agua, dándole verdadera actividad. Tal agua se mezcla con el vino al que da exquisito gusto. Es el régimen más seguro para enfermos y sanos.
La caja de 12 paquetes para hacerse 12 litros de agua mineral. Deposito general en España: DALMAU OLIVERES, 14, Paseo de la Industria, Barcelona.
Dipositaris generals: Establiments Dalmau Oliveres, S. A., Passeig de l'Indústria, 14. - Barcelona

La Puda de Banyoles
Aigües sulfhídriques, sulfhidratades sòdiques, silicatades i radioactives. Anàlisi del Dr. Oliver i Rodés
Són les que contenen més sílice col·loidal i silicat sòdic.
La Puda de Banyoles, per les seves sales d'inhalacions i polvoritzacions, departaments de banys i dutxes, és dels millors d'Espanya.
La seva temporada comença a 1.er de maig i fineix a 31 d'octubre.
Produeix miraculosos efectes: En les dolències de la pell, en l'escrofulisme i pretuberculosi, en les afeccions cròniques de l'aparell respiratori, en la litiasi renal, en la faringitis de caràcter artrític i altres manifestacions de l'artritisme.
Per als avariòsics i mercurialitzats, les aigües de Banyoles son substitutives de les d'Arohena. En tres hores es va de Barcelona a Banyoles, trobant-se situada «La Puda» a prop del seu formosissim llac, de vuit quilòmetres de perímetre.

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hèrnies sense operar és el BRAGUER MEDICAL VIVES, admiració de la Ciència Médica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.
Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7
Rambla del Centre, 2, pral.-Casa VIVES
(TOCANT AL LICEU)

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-níquel garantitzat
PELAYO, 16, ENTRESOL

Traspassos
Traspasso pis moblat, al carrer Comte de l'Asalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 6.500 pessetes.
Pis amoblat amb disposes, traspasso per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt céntric.
Botiga comestibles tocant al Mercat Sant Antoni. Traspasso.
Botiga amb gran vivienda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspassa.
Traspasso pis prop Gran via esquerra Alxampla llogo 18 duros, 6 habitacions, galeria cuberta, molt ben amoblat, per 2.600 ptes.
Empresa Ideal d'Informació i Rambla de les Flors, 16, baixos De 3 a 5 de la tarda

Traspasso pis
al carrer de Girona amb 7 dormitoris, 5 balcons, lloguer 50 duros, traspàs 350. R. Antoli, Escudellers, 41.

Avisos
Preat solar
Al carrer de Corts
Vene prop P. Tetuan, ocasió única 12 per 34 m. sense càrregues, on es ven a 7'50 pessetes per obsequi urgent a 4'85 pessetes. Consell de Cent, 247, principal, de 10 a 1 i de 5 a 7.

A toneladas son exportados los productos Pera Ordi.
JOVENTUT PERPETUA
Sabó, 1'50.—Crema, 2'50. —Polvos, 1'50. — Aigua Lavanda, 1'50. Aigua de Colònia, 1'50, 3, 10 11 ptes. segons frasco. Cosmos oral cabell, 4'50, 8'50 i 20 ptes. segons frasco.
Darreres creacions
Productes sèrie «IDEAL»
ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jorlió, ADMIRALE, Matinal, CHIPRE, Rocío Flor, ROSA Vértigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.
Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció 4'50, 7'50, 12'50 ptes., segons frasco essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoig.
CORTÉS GERMANS - BARCELONA

¡DESCOBRIMENT SENSACIONAL!
TUBERCULOSOS, NO DESESPEREU!
La vostra curació és un fet, si recorreu al metge que els Tisiòlegs més eminents del món utilitzen com a tractament ULTRA-MODERN «antimicrobiàs», «antitòxic» i «antiemolític» per a la defensa i immunització de l'organisme infectat, la darrera paraula de la ciència Bioquímica, o sigui el producte anomenat
"Serofimina Puig Jofré"
(Nom registrat en tots els països)
Medicació injectable, que pot i deu ésser aplicada en tots els períodes de la malaltia. — Efectes ràpidíssims. Multiplicació inusitada de les defenses naturals i aniquilament immediat del bacil de Koch i altres associacions patògenes.
Es troba de venda en totes les bones farmàcies del món.
Demani's informació i prospectes als concessionaris per a Espanya: Senyors Pérez, Martín i Companyia, Alcalá, 9, Madrid, i Consell de Cent, 341, Barcelona.

S'imposa l'examen dels seus ulls

Vostè està fatigat: no dubti que necessita ulleres. El seu treball fet amb llum artificial ha cansat la seva vista i solament uns cristalls adequats han de proporcionar-li descans
Estem totalment a les seves ordres i la seva visita serà per a nosaltres un honor que li regraciem per endavant
Carles Tutusaus Optic-Fabricant
Boqueria, 22 : : : Raurich, 2
BARCELONA

Bombeta "OPALINA"
RAY ½ WATT
LLUM DIFUSA
MOLT DECORATIVA
GRAN ECONOMIA
ÚLTIMA NOVETAT
Rbla de les Flors, 16

Anuncis
PER A ANUNCIAR
en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO estalviareu temps molèsties i diner. - 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

Lloguers
Torre a Horta amb jardín, aigua i electricitat, es lloga per 50 duros.
Torre per llogar sense traspàs, peu tranvia, set habitacions, bany, water, jardí per 45 duros.
Pis principal en carrer céntric, prop tranvia, electricitat, terrat, lavabo, molt elegant. Lloguer 55 duros.
Casa Ronda St. Antoni, se lloguen 2 pisos, sense traspàs, lloguer 40 duros, moderna, rescent construida.
Café-concert prop Barcelona compost de café, taules i tot el mobiliari pel mateix i 2 pisos abitables, lloguer 300 pessetes mes.
Torre a Sant Gervasi, lloguer 35 duros sense traspàs.
Pis al carrer Provença se lloga tot moblat o part, o també se traspassa, lloguer 23 duros.
Casa de planta baixa pròpia per a industria, composta d'una quadra de 6.000 pams, i un'altra de 5.000 ptes. molt espléndit, i un'altra pels porters, se lloga pel primer de gener.
Dos pisos carrer Aragó dreta Alxampla. Lloguer 50 duros.
Torre a Horta per a llogar, fa poc construida amb 6000 pams, jardí, lloguer 120 pts. peu tramvia.
Torre a Horta per a llogar nova, peu tramvia 15 cts. Lloguer 150 ptes.
Torre a Sant Gervasi aprop Sant Josep Muntanya, lloguer 40 duros mes.
Traspasso pis tocant car. Fernando. 1.000 ptes, lloguer 150 mes.
Botiga amb baixos 1.000 ptes.; lloguer 3'50 ptes. mes.
Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5
Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Vendes
Torre es ven prop Passeig Bonanova, molt ben situada per 12 mil duros.
Auto Ford Sedan, molt bon estat a tota prova, per 3.600 pessetes.
Casa de 3 pisos i botiga molt espaiosa, terreny 20.000 pams en poble prop d'aquesta a preu 21.500 pessetes.
Es ven finca de 29.000 pams amb gran hort i casa pròpia per a vaqueria, prop de Barcelona, per 40.000 pessetes.
Auto semi-non, dos baquets marca Dobby, roda recanvi, vene per 3.500 pessetes.
Casa torre gran, en poble próximBarcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.
David motor mag. 2 baquets, en perfecte estat, es ven per 2.500 pessetes.
Auto esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9.000 pts.
Se ven en c. Mallorca casa 12 pisos i botiga renda l'any 8 % per 38.500 duros.
Torre es ven, peu tranvia aigua, gas, electricitat, confort modern, baratíssima, 15.000 ptes.
Ford Sedan, en molt bon estat, vene per 4.000 pessetes. Arrancada elèctrica i a tota prova.
Bar com a les afores de Barcelona, molta parroquia, preu 6.000 pessetes.
Auto «Martini» 18|22 set seients, estat nou, vene a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.
Camioneta Ford, molt ben carrossada, propia per a teixit o similar, a tota prova, per 4.100 pessetes.
Barraca d'obra amb tres habitacions i hort al Clot. Preu 1.200 pessetes.
Bar casa de menjar i fonda amb 23 llits, lloguer barato als afores de Barcelona. Preu 3.000 pessetes.
A Gràcia tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.538 ptes. anyals, per 38.500 duros.
Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 955 pessetes, per 25.000 duros.
Torre a Gràcia 3.000 pams de baixos i pis sense gravàmen, preu 50.000 pessetes.
Casa carrer Salmeron superficie 6.000 pams edificats, bona renda, preu 35.000 duros.
Dues cases de 20 pisos cada una i 2 botigues al Poble Sec, prop Arenes, preu 18 mil dur s cada una.
Terreny de 20.800 pams ferm 24 m. fatxada i 36 de fondária, lliure gravàmen.
Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5.

XALET
a la Bonanova per estrenar. Rodejat de jardí. Junt a tramvia. Baixos i dos pisos. Calefacció central. Lliure de censos. Facilitats de pagament. Vene per 16.500 duros. També canviaré per casa vella o terreny a l'eixampla. Raó, al mateix propietari: Portal de l'Angel, 12, pral., 2.ª, de 6 a 8. Telèfon 4428 A.

Grans Llagues
N'obtindreu la curació, prompta, radical i completa, usant
l'Ungüent Freixinet
(o del Miracle)
90 anys d'éxits provats.
No falla mai.
Poderós antisèptic i regenerador dels teixits.
Detalls i venda: Sant Pau, 18, Farmàcia - Barcelona.
El trametem amb instruccions per al seu ús, per correu certificat, girant 3'50 ps.
Dipòsit: Segllà Rambla de les Flors, 14 Barcelona
Ulceres Tumors

Caseta barraca prop carrer Valencia, molt ben situada, amb jardí-hortet, sense estrenar, es ven per 1000 pessetes.

DARRERES INFORMACIONS

L'ocupació del Ruhr

EL PAPA DEMANA UN INDULT

Dusseldorf, 9. — Monsenyor Testa ha visitat al general Degoutte demanant-li en nom del Papa, l'indult de diversos alemanys condemnats per delictes polítics.

El general contestà a l'enviat de la Santa Seu, prometent-li fer tot el possible per a complau-re'l. — Havas.

NOTA DEL MINISTRE DE COMERÇ DE PRUSSIA

Berlin, 9. — En una nota de caràcter oficiós, el ministre de Comerç de Prússia, declara que tan aviat com tingué coneixement de la gestió feta pel conseller de les mines Feisatn prop del general Degoutte, la desautoritzà rodonament.

En la mateixa nota es diu que sembla que el Govern francès ha prescrit que les mines fiscals de la conca del Ruhr no modifiquen en res la jornada actual del treball. — Havas.

LES PETICIONS DE LA «UNIO MINERA RENANA»

París, 9. — De Berlin donen compte a «Le Petit Parisien» d'una nota dirigida al Govern del Reich per a «Unió Minera Renana», en la qual es fa les següents peticions:

Autorització als industrials renans perquè puguin negociar directament amb les autoritats d'ocupació.

Indemnització completa als matelixos per les quantitats de carbó remeses als aliats, o incautades per ells.

Abrogació de la llei sobre la jornada de les vuit hores i de l'impost sobre el carbó del Ruhr.

Supressió del Comissariat del Carbó i de l'Oficina de reparacions del territori ocupat.

Aquestes peticions dels industrials renans, han causat una impressió enorme en els circols berlinesos, sobretot entre els socialistes i els sindicalistes, els quals insisteixen prop del Govern, perquè aquest s'oposi que els dits industrials entaulin lliurement negociacions directes amb les autoritats d'ocupació. — Havas.

LES GESTIONS DE STINNES

Berlin, 9. — Es confirma que Huc Stinnes, actuant en nom dels industrials que negociaren amb el general Degoutte, ha presentat al Govern de l'Imperi el programa de les reivindicacions dels dits industrials, demanant que se li doni una resposta abans d'avui al migdia.

El Govern de l'Imperi s'ha reunit per a examinar aquesta qüestió, aquest matí. — Havas.

EL QUE DIUEN ELS OBRERS

Dusseldorf, 9. — Els representants de les Associacions sindicals de miners, obrers i empleats del Ruhr, celebraren ahir una reunió a Gelsenkirchen amb l'objecte d'examinar la qüestió de l'augment de la jornada de treball amb el manteniment del tipus actual de sous.

Es va adoptar per unanimitat, una moció de protesta contra l'acord dels patrons, encaminat a modificar les estipulacions de la llei de treball i els tractats concertats entre patrons i obrers, sense haver abans consultat a les organitzacions sindicals. — Havas.

LES NEGOCIACIONS AMB BELGICA

Brusselles, 9. — L'encarregat de Negocis d'Alemanya, celebrà aquest matí una conferència amb el ministre de Negocis Estrangers, senyor Jaspar, qui sembla ésser que declarà que el Reich desitja collaborar en la represa del treball al Ruhr, i començar de nou el subministre de carbó per compte de les reparacions. Afegí que Alemanya desitja que els delegats francesos, belgues i alemanys, es reuneixin per a arranjar aquest assumpte.

El senyor Jaspar sembla que contestà que anava a posar-se a parlar amb el Govern francès perquè abans era precís que el Reich prometi pagar als industrials que estan disposats a proporcionar carbó i ordeni als ferroviaris que reprengu[illegible] i treball.—Havas.

DIMISSIO DEL SECRETARI D'ESTAT DE LA CANCELLERIA

Berlin, 9. — El secretari d'Estat de la Cancelleria, senyor Derhein Baben, ha presentat la seva dimissió.

Durant l'última crisi, s'havia solidaritzat amb les dretes del partit populista.

Sembla que en substitució seva, serà nomenat el Burgmestre de Duisburg, senyor Most. — Havas.

EL GOVERN FRANCES NO VOL TRACTAR AMB ALEMANYA

París, 10. — El president i ministre de Negocis Estrangers, senyor Poincaré, v arebre ahir la visita del representant alemany encarregat de sollicitar del Govern francès la participació del Govern del Reich en les negociacions encaminades a aconseguir la represa del treball en l aconca del Ruhr.

L'Agència Havas creu saber que el senyor Poincaré rebutjarà l'expressada demanda a conseqüència d'ésse ropinió dels aliats no entrar en negociacions amb les autoritats que organitzaren la resistíncia passiva.

No obstant, els aliats estan disposats a concertar directament amb les autoritats o grups locals tots aquells arranjaments que siguin necessaris per al restabliment de la vida normal en la conca del Ruhr.—Havas.

L'EXCANCELLES VON BULOW ANIRA PROBABLEMENT A PARIS

Londres, 10. — Comuniquen al «Daily New» des de Berlin, que el canceller Stresemann té el pensament de tramete un ambaixador especial a París, citant-se per a aquest càrrec el nom de l'excanceller Bulow. — Havas.

LES FABRIQUES D'HUC STINNES

Berlin 10. — El senyor Minoux, director de les fabriques d'Huc Stinnes, ha presentat la dimissió. — Havas.

ELS COMUNISTES CONDEMNEN L'ACTITUD DELS INDUSTRIALS

Berlin, 10. — En la sessió del Reichstag d'ahir es va prosseguir la discussió del projecte d'atribució de plens poders al nou Govern.

El ministre de l'Interior, senyor Sollmann, declarà que la situació actual podria obligar al Govern a apartar-se de les normes constitucionals però sempre s'efectuaria sota el control del Reichstag, el qual s'oposarà sempre amb tot interès a la proclamació d'una dictadura ilegal. El senyor Sollmann afegí que el Govern no ha examinat encara el resultat de les negociacions iniciades amb els grans industrials del Ruhr, i que adoptarà una actitud concreta després que s'hagin rebut i examinat els informes que s'aguarden dels representants del Govern a París i a Brusselles.

El socialista Muller i diversos membres de la fracció comunista s'ocuparen del manifest dels grans industrials del Ruhr, qualificant el dit document com un crim d'alta traició.

Els comunistes presentaren una moció al Reichstag, en la qual se sollicita del Govern que instrueixi un procés contra els dits industrials, per l'esmentat delicte d'alta traició. — Havas.

EL REICHSTAG CONCEDEIX AL GOVERN LA PLENITUD DE PODERS QUE DEMANAVA

Berlin, 10. — El Reichstag ha aprovat en primera lectura el projecte de llei concedint al Govern plens poders per a estatuir en el concernent a finances, economia i qüestions socials. Aquesta autorització havia estat demanada pel canceller. — Havas.

ACTITUD DELS ESTATS UNITS

Washington, 10. — El president Mr. Coolidge ha declarat que la reunió d'una conferència econòmica internacional no tindria actualment cap resultat útil.

Pel que respecte a les reparacions, ha declarat que els Estats Units s'adhereixen a la proposició d'alguns Estats europeus, de crear una comissió internacional encarregat d'apreciar la capacitat de pagament d'Alemanya. — Havas.

PENINSULA

DESPATX AMB EL REI

Madrid, 10, 2 tarda.

En sortir aquest matí el general Primo de Rivera del Palau de despatxar amb el Rei, no ha fet cap manifestació d'interès.

Ha dit que el monarca havia signat molts decrets de pesonal i que a la Presidència es facilitaria una nota, i que no hi havia res d'interès.

Després el Rei ha tingut una gran audiència militar.

Entre els que l'han visitat figuraven el tinent general senyor Orozco, el coronel senyor Nouvilas, el tinent coronel senyor Mateo, el comandant senyor Gómez Huya, el capità senyor Gascon i el tinent senyor Aranguren.

ACCIDENT D'AVIACIO

El governador de Jaen diu:

«Governador a sots-secreari Govenació. — Cap línia guàrdia civil Mancha Real em diu que a les deu hores d'avui ha ocorregut a capità aviado Bayo accident en aquesta en aterrissar amb passatger.

Aparell destroçat. Passatger lliès. Bayo cruiximent general.»

TERRATREMOL

Osca. — L'alcaide de Villareal del Canal comunica que el dia 8, a les 11'15 es produí un terratèmol de cinc segons de duració, sense causar desgràcies.

DECLARACIO D'EN VENTOSA

SIGNATURA REGIA. — NOU PRESIDENT DE L'AUDIENCIA TERRITORIAL DE BARCELONA

Madrid, 10, 4'15 tarda.

A la Presidència han facilitat les següents signatures:

De Governació. — Aprovant l'expedient format per a la construcció del segon grup d'obres del Sanatori de Teide (Canàries).

Autoritzant el sos-secretari de Governació per a contractar, mitjançant subhasta, l'execució de l'expressat projecte.

De Gràcia i Justícia. — Nomenant a don Gonçal de la Torre i Traserra i Fernàndez de Castro president de l'Audiència de Saragossa.

Nomenant a don Benet Salgués i Alvarez president de l'Audiència territorial de Barcelona.

Idem a don Alexandre Garcia del Pozo i Merino president de l'Audiència territorial d'Albacete.

De Foment. — Autoritzant el ministre de Foment per a realitzar la subhasta de les obres de construcció d'un dic d'abric al port de Torrevieja.

Nomenant comendador de número de l'ordre civil del Mèri Agrícola a don Francesc Bilbao Sevilla.

De Guerra. — Disposant que el tinent general don Francesc Rodriguez Sànchez d'Espinosa passi a la situació de primera reserva per haver complet l'edat reglamentària.

Idem id. que el general de brigada en situació de primera reserva, don Josep Aguilar i Gómez, passi a la de segona reserva per igual motiu.

Proposant la concessió de mènció honorífica senzilla al comandant d'enginyers don Marian Ramis i Huguet, i als capitans don Carles Martínez de Campos, d'artilleria; don Alfons Rey Pastor, d'Estat Major.

Idem per a la creu blanca del Mèrit Militar a dos caps i un assimilat.

Concedint el càrrec superior immediat per mèrits de campanya als comandants don Marian Santiago Guerrero, d'Estat Major; don Ferran Sicruna Burgos, d'infanteria; don Gabriel Benito i Ibàñez d'Aldecoa, de cavalleria, i als capitans d'infanteria don Josep Villalba Rubio i don Eduard Cobos Gómez, aquest últim difunt.

De Marina. — Disposant que l'almirall de l'Armada don Pere Vàzquez de Castro i Pérez de Vargas cessi en el càrrec de capità general del departament de Càdiz.

Nomenant capità general del departament de Càdiz a l'almirall de l'Armada don Pere Mercader i Zuñas.

Aprovant la polongació del dic Reina Victòria Eugènia.

Fent extensiu a l'Armada el Reial Decret del 19 de setembre últim sobre passe a la reserva dels oficials generals.

Concedint la gran creu del Mèrit Naval a l'infant d'Espanya don Carles de Borbon i de Borbon.

Proposta del comandamen del creuer «Extremadura» a favor del capità de fragata don Genar Eduard Verdia i Caulat.

Disposant que s'amortitzi la vacant produida per passe a la situació de reserva del vice-almirall don Salvador produida per passe a la situació de Buhigas ajustant-se a l'article segon del Reial Decret del primer del corrant.

Nomenant el tinent de navili don Ramon Diaz de Rivera, marquès d'Uetor de Santillana, comandant del torpediner núm. 9.

Disposant causi baixa a l'Armada, per complir l'edat reglamentària per a ésser retirat del sefvei, el coronel d'infanteria de Marina en situació de reserva don Josep López Gil.

Disposant causi baixa a l'Armada, per haver complert l'edat reglamentària per a ésser retirat del servei, el capità d'infaneria de Marina en situació de reserva, don Ricard Gómez Garcia.

CONSUL DEL PERU

S'ha concedit el «regium exequatur» a don Octavi Diez, cònsol general del Perú a Barcelona.

LA GASETA

La Gaseta publica:

Reial Ordre del Directori donant disposicions per a la deguda execució i compliment del Reial Decret del 2 del mes actual, relatiu a la Junta inspectora del personal judicial.

Altra dictant regles per a l'aplicació als serveis del departament d'Instrucció pública dels precepte de la Reial Ordre del primer del corrent mes, relativa a la suspensió d'oposicions.

Altra disposant que continuin els exercicis d'oposició d'ingrés al Magisteri.

D'Estat. — Anunciant haver pres caràcter definitiu l'adhesió d'Albània al conveni per a millorar les condicions dels ferits i malalts dels exèrcits a campanya.

Anunciant que el Govern del Brasil ha prohibit la importació de fruites que no vagin acompanyades d'un certificat sanitari.

De Finances. — Relació de les declaracions de drets passius fetes durant la primera quinzena del mes de setembre proppassat.

De Foment.—Autoritzant a don Joan O'Donell, duc de Tetuàn, per a derivar 350 litres d'aigua per segon a l'estiu i mil en la resta de l'any, del riu Pronceda, al lloc que s'indica del terme de Mondoñedo (Lugo).

Anunciant que la societat suïssa d'assegurances contra accidents Wnintertur, ha trasladat la residència oficial de la seva delegació per a Espanya a Barcelona, carrer de Corts, 523.

Anunciant haver estat sollicitada per donya Josefina de Palau i Biel la devolució de la fiança que tenia constituïda per a dedicar-se al transport d'emigrants, en qualitat de gerent de la raó social Vidua de Baixas, consignatària a Barcelona de la companyia Casulich Societé Triestina de Navigazions.

Idem id. per don Lluís G. Barés la devolució de la fiança constituïda per a poder dedicar-se al ransport d'emigrants com a gerent de la raó social Barés i Companyia, consignatària a Barcelona de les companyies La Veloce i Navigazione Generales Italiana.

A L'AJUNTAMENT DE MADRID

Madrid, 10, 5'15 tarda

A dos quarts d'onze del matí ha començat la sessió a l'Ajuntament sota la presidncia del duc de Teuàn, qui la presideix perquè ha de nomenar dos regidors per a cobrir altres tantes vacants que existeixen en el consell.

Els afavorits són: Joan López Dóriga i Joan Liveño

Després es procedeix a sortejar tres vocals associats.

L'alcalde ocupa la presidència, i prega als regidors que assisteixin a l'acte amb el qual s ha de solemnitzar la «Fiesta de la Raza», que se celebrarà, com de costum, el dia 12 del corrent.

Sense discussió s'aprova l'ordre del dia, que consta de 71 assumptes i un més per addició.

Després es formulen diversos precs, i s'aixeca la sessió.

PARLA EL GOVERNADOR DE MADRID

El governador ha rebut avui els periodistes i ha dit que en virtut de les denúncies que havia rebut sobre l'estat en què es trobaven la Maternitat i la Inclusa, havia girat avui una visita d'inspecció un coronel i un capità i hanadquirit el convenciment que tots els serveis estan perfectament atesos, respandint la neteja tant del local com dels asilats, pulx encara que l'edifici, per la seva situació i vellesa resulta lobreg, gràcies a la bona cura del personal, omple la seva comesa.

Les denúncies les ha reputades el governador de calumnioses.

A causa de l'escassesa de sucre, i per a evitar que certs individus es dediquin a agabellar aquest article, el governador ha recomanat als detallistes que procurin servir llurs clients en petites quantats, tota vegada que els veïns solen enir un proveidor.

Aquestes mesures només duraran el temps que persisteixi aquesta situació.

VICTIMES DEL TOREIG

En una «capea» celebrada el darrer dimarts, al proper poble de Torrejon de Ardoz, resultaren greument ferits els aficionats Francesc Brihuega, Antoni Fernàndez García i Antoni García Pérez.

Han estat traslladats a l'hospital provincial.

LA REVENDA DE BITLLETS

Un grup de significats dramaturgs comentaven en el casino d'Autors el decret publicat a la Gaseta anunciant una subhasta per a adjudicar el monopoli arreu d'Espanya de la revenda de bitllets.

Autors, actors i empresaris opinen que en aquests moments en què per diverses causes i diversos factors el teatre travessa un dels períodes més crítics, el monopoli de la revenda és d'extraordinària oportunitat.

En anunciar-se la subhasta no s'ha tingut en compte el drete de l'autor que està emparat per la llei. Perquè la subhasta del monopoli pugui tenir efectivitat, cal midificar la llei de propietat intel·lectual o comptar amb l'autor.

La llei concedeix a l'autor el dret de percebre el 10 per 100, avui el 12, dels ingressos a taquilla, inclòs del sobrepreu de les localitat expeses a comptaduría.

La revenda és un sobrepreeu, i, per tan, l'autor ha de percebre el 12 per 100 íntegre i el doble en les tres primeres representacions d'aquest, 20 per 100 amb què es graven les localitats en la revenda.

Les juntes directives de la Societat d'Autors, dels empresaris i del Sindicat d'Actors celebren aquests dies reunions per a recaptar l'anul·lació de la subhasta del monopoli.

La política britànica

MR. STANLEY BALDWIN CONEIXIA EL TEXT DEL DISCURS DE LORD CURSON

Londres, 10. — L'Agència Reuter sap que el discurs pronunciat e i passat divendres pel ministre de Negocis Estrangers lord Curzon davant la Conferència Imperial, fou amb anterioritat sotmès a l'aprovació del primer ministre mister Baldwin. — Havas.

LA CONFERENCIA ECONOMICA IMPERIAL

Londres, 10. — La Conferncia Econòmica Imperial, en la reunió celebrada ahir, s'ocupà de la proposició presentada pel representant del Govern britànic, de suprimir tots els drets de duena que actualment pesen sobre les figues, prunes i altres fruites seqües procedents dels dominis.

Per a les fruites dolces proposà, en canvi, que s'apliqués un dret de duana de cinc xellings per cada cent lliures de pes sobre els que previnguin de l'stranger, i que fossin suprimits tots els drets si es tractés defruits dels dominis. — Havas.

NOU AMBAIXADOR ALS ESTATS UNITS

Londres, 10. — El ministre de Justícia James Beck serà nomenat ambaixador als estats Units. — Havas.

Els treballadors nordamericans

NO VOLEN CONSTITUIR-SE EN PARTIT POLITIC INDEPENDENT DE LA FEDERACIO

Portland, 10. — La Federació Americana del Treball s'ha pronunciat contra la creació d'un partit polític obrers independent de la Federació. — Havas.

Les finances argentines

NOMENAMENT DEL NOU MINISTRE

Buenos Aires, 10. — Ha estat nomenat ministre de Finances el senyor Víctor Molina. — Havas.

Naufragi del «Normandie»

DISSET TRIPULANTS MORTS

París, 10. — elegrafien a «Le Matin» des de L'Havre que està confirmada la pèrdua del vapor ««Normandie», cansant disset víctimes. — Havas.

L'atemptat de Janina

LA COMISSIO INVESTIGADORA NO HA ACABAT LA SEVA TASCA

Londres, 10. — Al «Daily Express» li comuniquen de Janina que la Comissió d'enquesta sobre l'assassinat de la missió italiana ha esta cridada a París sense haver acabat llur comesa. — Havas.

L'Exposició del Moble

INAUGURACIO DE LA SESSIO FRANCESA

Avui, a les quatre de la tarda, s'ha inaugurat oficialment la Secció Francesa de l'Exposició del Moble.

En una de les sales del Palau el Comitè de la Secció Francesa M. Ramilleux, president; MM. Coutent, E. Fongere i A. Pontinen, vice-president; M. Noll, secretari; M. G. Ronart, tresorer, i F. Soubrier, rapporteure general, etc, rebien cortesment els invitats. Hi ha concorregut l'alcalde accidental senyor Puigmarti acompanyat del síndic senyor Vilà Teixidor, el secretari senyor Planas, i el cap de cerimonial senyor Ribé; el capità general senyor Barrera i els seus ajudants, el governador civil, En Joaquim Nadal, prsident de l'Exposició del Moble; e lpresident de la Mancomunitat de Catalunya En Josep Puig i Cadafalch; el rector de la Universitat, el delegat d'Hisenda, el canonge penitenciari doctor Augut, en representació del senyor Bisbe; el cmissari, l'arquitecte senyor Ferrés, i altres funcionaris de l'Exposició, l'ex-alcalde marquès d'Alella i moltes altres personalitats.

Hi havia nombroses dames de la colònia francesa de Barcelona.

La representació del Govern francès la formaven M. A. Charmeil, conseller d'Estat, director del Ministeri del Comerç; M. Paul Leon, membre de l'Institut i director de Belles Arts; Jean Amic, senador, president del Comitè francès d'Exposicions; M. el baró Thenard, president de l'Exposició de Rio Janeiro; M. le Soufache, president de l'Exposició de Gand; M. Lechevalier-Chevignard, administrador director de la Manufactur Nacional de Sevres; M. E. Cére delegat del Comitè Francès; M. J. de Montarnal, arquitecte del Comitè francès; M. P. Bayle, cap dels serveis administratius del Comitè francès.

Han passat tots a una de les primeres sales de la Secció Francesa, i allí, M. Henry Ramilleux, en nom del Comit i dels expositors ha dirigit a la representació del Govern francès ,una afectuosa benvinguda i li agraeixen la visita en aquella secció, en la qual els industrials francesos, després de traverses el flagell de la guerra, s'han posat a treballar per demostrar al món que la França és viva. Manifesta el desig de que la visita els sigui plaenta.

M C.harmeil es felicita de veure l'explendor de la secció francesa, la qual demostra l'esperit patri dels industrials francesos. Sap les dificultats que ha nhagut de vèncer per a organitzar aquella secció digna parella de la formosa i magnífica exposició espanyola, a la qual dedica entusiastes elogis.

Tots els concurrents han recorregut detingudament les instal·lacions, enterant-se de totes les peces més notables.

Després han anat a visitar la secció retrospectiva en la qual hi havia en cada una de les sales, maniquís vivents, habillats amb els vestits d el'època de la sala.

Hi havia una gran concurrència.

Inauguració del «Coliseum»

Després de la sessió privada d'ahir vespre s'ha fet aquesta tarda la inauguració oficial del «Coliseum» assistint-hi una concurrència distingidíssima, donant a la sala un relleu extraordinari. A mitja tarda han arribat les autoritats, esstnt rebudes per l'alt personal de l'emprssa. Tant l'alcalde com el governador han ocupat llotges.

Seguidament ha començat la projecció de la pel·lícula austríaca «La força».

Després ha seguit la presentació dels films «No és tan fàcil», de la Margarida Clark, que, com tote les obrse de la Paramont, ha tingut una acceptació màxima.

A continuació la Banda Municipal ha executat el sonoert anunciat. Després del «Moment musical» de Schubert, ha començat l'execució de la sardana «Juny» «En Garreta, rebentla el públic amb unt gran ovació que s'ha repetit en acabar, obligant a bisar-la.

Als afores de l'edifici hi havia molt públic encuriosit.

Anuncis Oficials

FEDERACIO DE BANCS I BANQUERS DE BARCELONA

En atenció a haver estat declarada per la llei de 15 de juny de 1918 festa nacional, amb la denominació de «Festa de la Raça», divendres vinent, dia 12 del corrent, i vist també l'acord adoptat per la Sucursal del Banc d'Espanya en aquesta plaça, en el sentit de no obrir les seves oficines, els Bancs i Banquers adherits a aquesta Federació han acordat tenir tancats llurs respectius establiments durant tot l'esmentat dia 12.

La qual cosa as comunica al públic per al seu coneixement.

Barcelona, 9 d'octubre de 1923. — El President: **Josep Pérez López.**

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE PARIS

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior »	185'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	649'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	00'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	000 00
Renda francesa 3 per 100	56'05
Accions Rio Tinto	24'32

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	140'00	per cent
Isabel	143'50	» »
Unces i mitges unces	139'50	» »
Quart d'unça	139'50	» »
1/16 d'unça	139'50	» »
Francs	139'50	» »
Dòlars	7'20	» »
Lliures	35'50	» »

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 9 d'octubre de 1923

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'32	ptes. escut
Argentina	2'42	» pes
Holanda	2'92	» flor—
Suècia	1'955	» corona
Noruega	1'15	» » »
Txecoeslovàquia	22'30	» 100 cne.
Polònia	0'0000	» 100 marcs

OR

Alfons	40'00
Unces	39'50
Isabel	43'50
Quarts	39'50
Petit	39'50
Dòlars	7'20
Lliures esterlines	35'50
Francs	39'50

BITLLETS

Francs	43'35
Lires	33'35
Lliures esterlines	33'50
Marcs	0'00001
Corones	0'01

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

BORSA DE BARCELONA

10 octubre de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 59'70 a 59'45, dugen a 60'00 i tanquen a 59'95; Alacants de 59'20 a 59'70, i Gran Metropolità a 130'00 i queden a 129'50 pa er.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'95 a 60'60 i a 60'50, Alacants de 59'80 a 60'20 i a 60'10, Andalusos de 51'00 a 50'40, Orenses a 14'60 i a 14'50, Crèdit i Docs de 15'25 a 15'50 i a 15'30, Aigües de 111'50 a 112'75 i a 112'25, Gran Metropolità de 129'00 a 131'75, i Transversal de 135'00 a 146'50, i en tancar quedaven oferts a 130'00 i a 148'00 respectivament

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords de 60'45 a 60'75 i a 60'65, Alacants a 60'35, Andalusos de 50'00 a 50'40 i a 50'35, Orenses a 14'50, Filipines a 221'00 Transversal a 147'00 i a 148'00, i Gran Metropolità a 130'00.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, pugen Nords i Alacants 0'20, i Gran Metropolità baixa 0'50.
De la del matí a la de les cinc de la tarda d'avui, pugen els Nords 0'70, els Alacants 0'65, i el Gran Metropolità 0'50.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 44'85; suïssos, 131'90; belgues, 38'30; lliures, 33'50; lires, 33'70; dolars, 7'375; marcs, 0'01; corones, 0'015.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, «1921», a 99'85.
Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, pref., a 115'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 °/o, * a 102'00.
Companyia Espanyola de Colonització 6 °/o, * a 95'00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 °/o, a 99'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 94'75 i 95'00.
S. A. Colònia Güell 6 °/o, a * 94'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 °/o, * a 95'50.
Grans Molins Bascos 6 °/o, * a 92'50.
Mines de Potassa de Súria 7 °/o, a 98'75.
Gran Metropolità 6 °/o, * a 97'00.
General Tramvies de Barcelona 6 °/o, * a 99'50.
Hotel Ritz 7 °/o, * a 91'00.
Ajuntament de Sevilla 6 °/o, * a 93'75.
Productes Pirelli 6 °/o, a 95'00 i 95'50.
Unió Elèctrica de Catalunya 6 °/o, a 92'75.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estat	
Interior A	70'40
» B	70'20
» C	73'15
» D	69'90
» E	73'50
» F	69'80
» G i H	69'60
Exterior A	85'30
» B	85'20
» C	85'00
» D	85'00
» E	84'80
» F	84'00
» G i H	97'00
Amortit. 5 °/o A	91'50
» B	94'40
» C	94'40
» D	84'35
» E	*94'00
» F	*94'50
Amortit. 5 °/o A	94'35
» 1917 B	94'35
» C	94'35
» D	*94'50
» E	*94'25
» F	*94'25
Tres. v. gener 1924 A.	*101'00
» v. » 1924 B.	*101'00
» v. febrer 1924 A.	101'75
» v. » 1924 B.	101'75
» v. octubre 1923 A.	101'00
» v. » 1923 B.	101'10
» v. Nbre. 1923 A.	*100'40
» v. » 1923 B.	*100'30
Estrangers	
Cèdules Argentines 6 °/o	2'45
Obligacions	
Port de Barcelona	*89'50
» de Melilla	*98'00
» de Sevilla s. D.	*95'00
» de Gijón Musel	*96'00
Gob. Imp. Marroc 5 °/o	78'35
Caixa d'Foms 5 °/o	85'00

Ajuntaments i Diputacions	
Municipi semestre	77'50
» 1906 B.	77'25
» 1907 D	74'00
» 1910 D	*74'00
» 1912 B	79'75
» 1912 E	*74'00
» 1912 F	*70'50
» 1919 B	*75'75
» 1916 B	*74'25
» 1917 B	74'75
» 1918 B	74'25
» 1919 B	*74'50
» 1920 B	74'50
» 1921 6 °/o	95'00
Eixample 1899	95'50
» 1907	*90'00
» 1913	*95'50
Bons Reforma	80'85
Diputació antigues	*78'50
» B	76'00
» C	*78'25
Manconmunitat 1915	*70'50
» 1920	70'00
Caixa Crèdit Com.	*73'50
Ferrocarrils i tramvies	
Nord Espanya 1.ª s.	64'25
» » 2.ª s.	61'50
» » 3.ª s.	*31'85
» » 4.ª s.	*82'00
» » 5.ª s.	*82'50
Especials Pamplona	52'15
Prioritat Barcelona	57'00
Asturies 1.ª hipoteca	*52'00
» 2.ª »	51'50
» 3.ª »	51'50
Adeyda a Reus	55'75
Villalba a Segovia	*74'00
Especials Almansa	*78'00
Almansa a València ad.	*69'50
Mines Sant Joan	*65'50
Alsasua i Sant Joan	84'25
Osca a França	76'50
Nord especial 6 °/o	101'50

Alacant 1.ª hipoteca	59'65
» 2.ª »	71'50
» 3.ª »	* 71'50
» A	* 90'00
» B	77'00
» C	69'25
» D	66'65
» E	77'50
» F	85'75
» G	100'00
» » Bons.	55'50
» França 1864	* 53'25
» » 1878	* 51'75
» Directes	* 58'50
Córdoba a Sevilla	95'50
Badajoz 5 °/o	35'00
Orense A. B. C. D. E. F.	* 63'50
» G. I. H. prior.	87'75
M. Các. i Portugal, 5 °/o	31'65
M. Các. i Portugal, var.	* 53'25
Andalusos 1.ª 3 °/o	* 52'25
» 2.ª 3 °/o	* 98'75
Com.ª Auxiliar de F.-C.	* 80'00
Gral. Tramv. 4 °/o	* 83'00
» » 5 °/o	* 73'50
Tramv. St. Andreu	*101'50
F.-C. Sarrià 6 °/o	90'00
F.-C. de Catalunya 5 °/o	82'25
Madrid a Aragó 6 °/o	97'65
G. F.-C. Catalana 6 °/o	* 97'35
Tànger a Fez 6 °/o	* 99'50
Tramvies Sevilla 6 °/o	
Aigua, Gas i Electricitat	
Barcelonesa Elect. 1900.	* 90'00
» » 1907.	* 81'00
» » 1912.	* 67'75
» » 1913.	* 64'75
» » 6 °/o	* 95'25
Aigües Barcelona 5 °/o	* 88'50
» » 6 °/o	100'00
Catalana Gas E.	* 73'25
» » F.	* 73'00
» » G. 6 °/o	91'85
» » Bons	91'00
Mallorquina d'Elec. 6 °/o	* 70'00

Energia Elèctrica 5 °/o	* 85'50
» » 6 °/o	93'25
» » Bons	91'00
Elèctrica Cinca 6 °/o	* 90'50
Prod. Forces Motr. 6 °/o	81'25
» » » 7 °/o	81'00
Construccions Elèc. 6 °/o	* 75'00
Regadius Llevant 6 °/o	94'00
Hisp. Amer. d'Elec. 6 °/o	100'00
» » Bons.	*115'00
Coop. Fluid Elèc. 6 °/o	87'50
Vàries	
Transatlàntica 4 °/o	86'25
» 6 °/o	89'50
» 6 °/o 1922	103'50
Canal Urgell	* 64'00
Asland 6 °/o	95'75
» 7 °/o	*101'50
Foment d'Obres 5 °/o	* 54'00
» » 6 °/o	* 94'00
Carbons Berga	* 62'50
R. C. C. Regants Ebre.	* 84'50
Construcció Naval 6 °/o	* 99'50
» » Bons	*101'00
Const. i Paviments 6 °/o	* 92'75
General Regadius 6 °/o	* 84'50
Mecànica Vellutera 6 °/o	* 90'50
A. Forns Andalusia 6 °/o	* 97'00
Tenería Moderna 7 °/o	* 95'75
Accions	
Catalana Gas s. D	* 77'00
» » » E	73'00
» » » F 6 °/o	83'00
Hisp. Amer. d'Elec. s. A.	*330'05
» » » s. B.	*380'00
Hullera Espanyola	*190'00
Espanya Industrial	172'00
Peninsular Telèfons.	* 87'50
Hispano Suïssa	*233'00
Hotel Ritz 6 °/o	* 72'00
Anònima Cros	*150'00
Banc Tarcelona ptes.	* 30'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi i data del darrer.